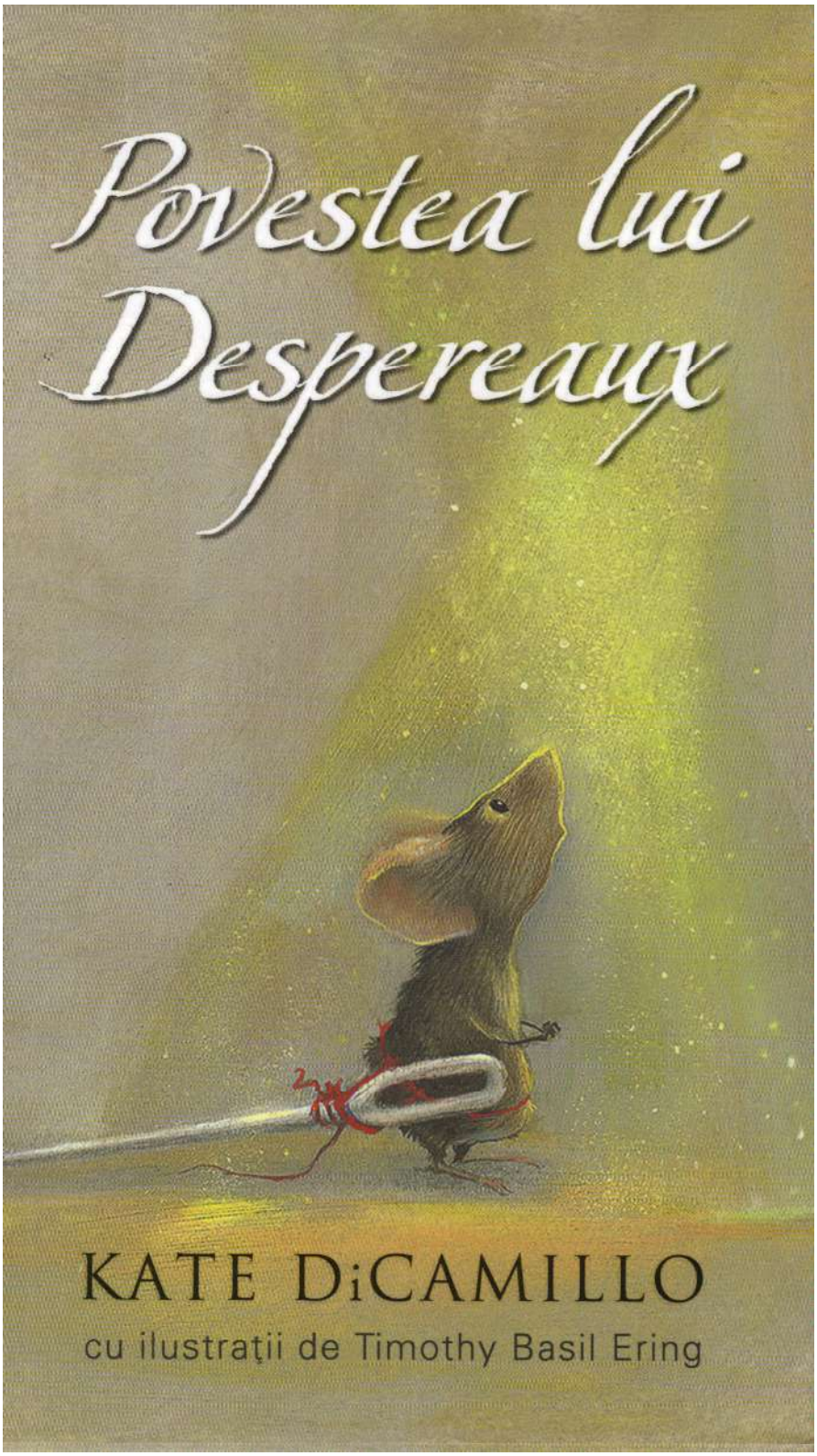

POVESTEA LUI DESPEREAUX

KATE DiCAMILLO

Bine aţi venit în lumea unui mare erou. Mare la figurat, pentru că Despereaux Tilling este un şoricel curajos care e îndrăgostit de muzică, de poveşti şi de o prinţesă numită Pea. Povestea sa îi mai include şi pe şobolanul Roscuro, care trăieşte în întuneric şi suspină după o lume plină de soare şi lumină („Chiar credeţi că şobolanii nu au inimă? Vă înşelaţi. Toate vietăţile au o inimă!"), pe Miggery Sow, o slujnică nu prea deşteaptă, care are o dorinţă foarte simplă, dar imposibilă. Toate aceste personaje sunt pe cale de a se îmbarca într-o aventură care îi va duce spre un castel strălucitor, dar şi spre temniţe întunecate şi care, în cele din urmă, le va schimba viaţa. Şi ce se va întâmpla apoi? Ca s-o citim pe autoare: „Destinul tău, cititorule, este să afli!"

Cuprins

Prima carte...se naşte un şoarece

Capitolul 1. ULTIMUL ... 4
Capitolul 2. AŞA O DEZAMĂGIRE ... 6
Capitolul 3. A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ.. ... 7
Capitolul 4. APARE ŞI PEA ... 9
Capitolul 5. CE A VĂZUT FURLOUGH ... 10
Capitolul 6. TOBA ASTA ... 12
Capitolul 7. UN ŞOARECE ÎNDRĂGOSTIT ... 13
Capitolul 8. LA ŞOBOLANI ... 15
Capitolul 9. ÎNTREBAREA CORECTĂ ... 16
Capitolul 10. MOTIVE ÎNTEMEIATE ... 18
Capitolul 1 1. VINE MAESTRUL FIRULUI ... 20
Capitolul 12. ADIEU ... 22
Capitolul 13. PERFIDIE NEMĂSURATĂ ... 24
Capitolul 1 4. BEZNĂ ... 26
Capitolul 15. LUMINĂ ... 27

A doua carte...Chiaroscuro

Capitolul 16. ORBIT DE LUMINĂ ... 29
Capitolul 17. JALNICA MÂNGÂIERE ... 31
Capitolul 18. MĂRTURISIRI ... 33
Capitolul 19. LUMINĂ, LUMINĂ PESTE TOT ... 35
Capitolul 20. PRIVELIŞTE DIN CANDELABRU ... 36
Capitolul 2 1. ULTIMELE CUVINTE ALE REGINEI ... 38
Capitolul 22. ÎŞI VINDECĂ INIMA ... 39
Capitolul 23. CONSECINŢE ... 41

A treia carte...of! povestea lui Miggery Sow

Capitolul 24. UN PUMN DE ŢIGĂRI, O FAŢĂ DE MASĂ ROŞIE ŞI O GĂINĂ ... 43
Capitolul 25. UN CERC VICIOS ... 44
Capitolul 26. REGALITATE ... 45
Capitolul 27. O DORINŢĂ ... 47
Capitolul 28. SPRE CASTEL ... 48
Capitolul 29. ÎNCEP CU REVERENŢA ŞI TERMIN CU AŢA ... 50
Capitolul 3 0. ÎN TEMNIŢĂ ... 53
Capitolul 31. UN CÂNTEC ÎN ÎNTUNERIC ... 55
Capitolul 3 2. FEREŞTE — TE DE ŞOBOLANI ... 56

Capitolul 33. UN ŞOBOLAN CARE—I ŞTIE NUMELE 57
A patra carte... înapoi la lumină
Capitolul 34. OMOARĂ—I, CHIAR DACĂ—S MORŢI DEJA 59
Capitolul 35. CAVALERUL ÎN ARMURĂ STRĂLUCITOARE 61
Capitolul 36. CE CĂRA MIG 62
Capitolul 37. O ÎNGHIŢITURĂ, CA SĂ NU UIŢI GUSTUL 64
Capitolul 38. LA ÎNCHISOARE 67
Capitolul 39. A DISPĂRUT! 68
Capitolul 40. IERTAREA 69
Capitolul 41. LACRIMILE UNUI REGE 71
Capitolul 42. RESTUL FIRULUI 73
Capitolul 43. ÎN CE AMESTECA BUCĂTĂREASA 75
Capitolul 44. ALE CUI SUNT URECHILE ALEA? 76
Capitolul 45. NIŞTE SUPĂ 77
Capitolul 46. DA, SÂNGE DE ŞOARECE 79
Capitolul 47. N—AM DE ALES 80
Capitolul 48. PRINS DE COADA UNUI ŞOBOLAN 82
Capitolul 49. CE VREI, MIGGERY SOW? 84
Capitolul 50. ÎN CARE PRINŢESA ÎŞI AUDE NUMELE 86
Capitolul 51. CE E MIROSUL ĂSTA? 87
Capitolul 52. FERICIŢI PÂNĂ LA ADÂNCI BĂTRÂNEŢI 89
CODA 91

Pentru Luke

Prima carte...se naşte un şoarece

Capitolul 1. ULTIMUL

Povestea începe între zidurile unui castel, cu naşterea unui şoarece. Un şoricel. Ultimul născut al părinţilor săi şi singurul pui născut viu.

—Unde—mi sunt copilaşii? întrebă mama obosită, după ce chinurile naşterii încetaseră. Arată—mi copilaşii!

Tatăl şoarece ridică un singur şoricel.

—Doar ăsta e, spuse, ceilalţi sunt morţi.

—*Mon Dieu,* un singur şoricel?

—Doar ăsta. Vrei să—i dai tu numele?

—Atâta chin pentru nimic, spuse mama suspinând. Foarte trist. Aşa o dezamăgire.

Se născuse în Franţa şi ajunsese la castel cu mult timp în urmă, în valiza unui diplomat francez venit în vizită. „Dezamăgire" era unul dintre cuvintele ei preferate. Îl folosea des.

—Îi vei da un nume?

—Dacă o să—i dau? Asta—ntrebi? Desigur, îi voi da un nume, dar va muri ca toţi ceilalţi. Of, ce trist! Vai, ce tragedie!

Mama şoricioaică îşi duse batista la nas, apoi o flutură în faţă. Pufăi.

—Îi voi da un nume. Da. Voi numi acest şoarece Despereaux, pentru toată tristeţea, pentru nenumăratele suferinţe pe care le—am trăit în acest loc. Şi acum, unde mi—e oglinda?

Soţul îi înmâna un mic ciob de oglindă. Mama şoricioaică, al cărei nume era Antoinette, îşi privi imaginea reflectată şi suspină zgomotos.

—Toulese, i se adresă, unuia dintre fii, adu—mi trusa de machiaj. Am nişte ochi, ceva de speriat!

În timp ce Antoinette se machia, tatăl şoarece îl puse pe Despereaux pe un pat încropit din cârpe. Deşi palid, soarele de aprilie strălucea cu putere printr—o fereastră a castelului şi, de acolo, se strecura printr—o găurică din perete, direct pe şoricel, ca un deget auriu.

Ceilalţi şoricei, mai mari, se adunară în jurul pătuţului să—l analizeze pe Despereaux.

—Are urechile prea mari, spuse sora sa, Merlot. Sunt cele mai mari urechi pe care le—am văzut vreodată.

—Ia uite, spuse unul dintre fraţi, pe nume Furlough, are ochii deschişi. Tati, are ochii deschişi. N—ar trebui să fie deschişi.

Era adevărat. Ochii lui Despereaux n—ar fi trebuit să fie deschişi. Dar erau. Privea intens soarele care se reflecta din oglinda mamei. Lumina strălucea pe tavan într—un oval de splendoare, iar el zâmbea în faţa acestei privelişti.

—E ceva—n neregulă cu el, spuse tatăl. Lăsaţi—l în pace. Fraţii lui Despereaux se retraseră câţiva paşi, îndepărtându—se de şoricelul nou—născut.

—Ăsta e ultimul! declară Antoinette din patul ei. Nu voi mai avea alţi şoricei. Sunt aşa o dezamăgire. Să—mi strice ei mie silueta... Ăsta e ultimul. Gata.

—Ultimul, spuse tatăl. Şi va muri curând. Nu poate trăi. Nu cu ochii deschişi aşa.

Dar, dragă cititorule, a trăit. Aceasta este povestea lui.

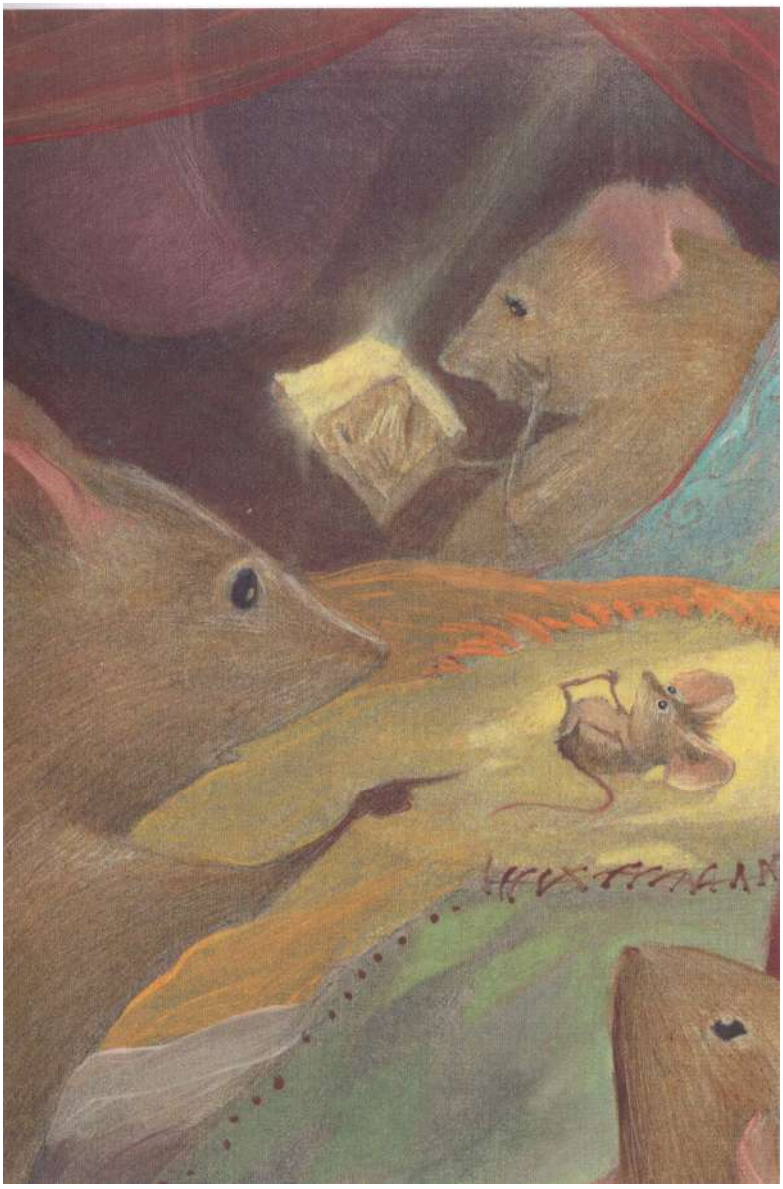

Capitolul 2. AŞA O DEZAMĂGIRE

Despereaux Tilling a trăit. Dar existenţa lui a dat naştere la multe speculaţii în comunitatea şoarecilor.
—E cel mai mic şoarece pe care l—am văzut vreodată, spuse mătuşa sa Florence. E ridicol. Niciodată, niciodată n—a mai existat un şoarece aşa de mic. Nici măcar în familia Tilling.

Se uita la Despereaux mijindu—şi ochii, ca şi cum s—ar fi aşteptat să dispară cu totul.
—Nici un şoarece, repetă, niciodată.

Şi Despereaux, cu coada înfăşurată în jurul picioarelor, se uita fix la ea.
—Şi are nişte urechi tare mari, observă unchiul Alfred. Seamănă, mai degrabă, cu nişte urechi de măgar, dacă e să spun ce cred eu.
—Sunt dezgustător de mari, spuse mătuşa Florence. Despereaux îşi mişcă urechile.

Mătuşa Florence respiră adânc.
—Se spune că s—a născut cu ochii deschişi, şopti unchiul Alfred.

Despreaux îşi privi insistent unchiul.
—Imposibil, spuse mătuşa Florence. Nici un şoarece, oricât de mic ar fi sau oricât de dezgustător de mari ar avea urechile, nu se naşte cu ochii deschişi. Aşa ceva pur şi simplu nu se face.
—Taică—su, Lester, spune că nu—i e bine, spuse unchiul Alfred.

Despereaux strănută.

Nu spuse nimic pentru a se apăra. Cum ar fi putut? Tot ce spuneau mătuşa şi unchiul era adevărat. *Era* ridicol de mic. Urechile îi *erau* dezgustător de mari. *Se născuse* cu ochii deschişi. Şi era bolnăvicios. Tuşea şi strănuta atât de des, încât ţinea întotdeauna o batistă într—una dintre lăbuţe. Avea febră. Leşina când auzea zgomote puternice. Şi, cel mai grav, nu era interesat de lucrurile care ar fi trebuit să intereseze un şoarece.

Nu se gândea mereu la mâncare. Nu ţinea dinadins să urmărească fiecare firimitură. In timp ce fraţii săi mai mari mâncau, Despereaux stătea nemişcat, cu capul plecat într—o parte.
—Auzi acel sunet dulce, dulce? spuse.
—Aud sunetul firimiturilor de prăjitură care le cad oamenilor din gură şi se lovesc de podea, răspunse fratele sau, Toulese. Asta aud.
—Nu... spuse Despereaux. E altceva. Suna ca... mmm... mierea.
—Oi fi având tu urechi mari, răspunse Toulese, dar nu—ţi sunt prinse bine de cap. Mierea nu *se aude. Se miroase.* Când e miere, o miroşi. Dar acum nu e.
—Fiule, se răsti tatăl lui Despereaux. Ia şi mănâncă! Nu mai visa şi caută firimituri.
—Te rog, spuse mama, caută firimituri. Mănâncă—le ca s—o faci pe mama fericită. Eşti aşa slăbănog. Eşti aşa o dezamăgire pentru mama ta.
—Îmi pare rău, îi răspunse Despereaux.

Îşi lăsă capul în jos şi adulmecă podeaua castelului. Dar, dragă cititorule, el nu mirosea.

Cu urechile lui mari, asculta sunetul dulce pe care nici un alt şoarece nu părea să îl audă.

Capitolul 3. A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ..

Fraţii lui Despereaux încercară să—l înveţe ce înseamnă să fii şoarece. Fratele său, Furlough, îl luă într—un tur al castelului, pentru a—i arăta arta alergatului cu paşi mici.

—Mişcă—te dintr—o parte—n alta, îl instruia Furlough, traversând podeaua cernită a castelului. Uită—te tot timpul peste umăr, întâi spre dreapta, apoi spre stânga. Nu te opri pentru nimic în lume.

Dar Despereaux nu—l asculta pe Furlough. Se uita fix la lumina care picura printr—un vitraliu al castelului. Stătea pe picioarele de dinapoi, îşi ţinea batista în dreptul inimii şi privea sus, sus, sus, la lumina strălucitoare.

—Furlough, spuse, ce e asta? Ce sunt toate culorile astea? Suntem în rai?

—Fir—ar să fie! strigă Furlough dintr—un colţ îndepărtat. Nu sta acolo—n mijlocul camerei vorbind despre cer. Mişcă! Eşti şoarece, nu om. Trebuie să alergi.

—Ce? răspunse Despereaux, holbându—se în continuare la lumină.

Dar Furlough nu mai era.

Dispăruse, ca un şoarece cuminte, într—o gaură din parchet.

Sora lui Despereaux, Merlot, îl luă în bibliotecă, unde lumina pătrundea în valuri prin ferestrele înalte şi se oprea pe podea, luând forma unor petice galbene, strălucitoare.

—Aici, spuse Merlot, ţine—te după mine, frăţioare, şi—am să te învăţ cele mai importante lucruri despre ronţăitul hârtiei.

Merlot se urcă în fugă pe un scaun şi, de acolo, sări pe o masă pe care se afla o carte imensă, larg deschisă.

—Aşa se face, frăţioare, spuse ea, în timp ce se târa pe paginile cărţii.

Şi Despereaux o urmă de pe scaun pe masă, iar apoi pe pagini.

—Fii atent, spuse Merlot. Lipiciul ăsta de aici e gustos şi marginile paginilor sunt şi ele crocante şi gustoase.

Ronţăi marginile unei pagini şi apoi se uită la Despereaux.

—Încearcă şi tu, spuse. Prima dată, o muşcătură de lipici şi, apoi, ronţăie şi nişte hârtie. Şi ornamentele. Sunt delicioase.

Despereaux privi cartea şi se întâmplă ceva remarcabil. Semnele de pe pagini, ornamentele, cum le numise Merlot, căpătară formă. Formele deveniră cuvinte, iar cuvintele formau o propoziţie încântătoare şi minunată: *A fost odată ca niciodată.*

—A fost odată ca niciodată, şopti Despereaux.

—Ce? spuse Merlot.

—Nimic.

—Mănâncă! îi zise Merlot.

—N—aş putea, spuse Despereaux, îndepărtându—se de carte.

—De ce?

—Hmm... răspunse Despereaux. Aş strica povestea.

—Povestea? Ce poveste? se miră Merlot. O bucăţică de hârtie tremura la capătul uneia dintre mustăţile sale care se înfoiase de indignare. A avut tati dreptate să spună ce a spus atunci când te—ai născut. Ceva e—n neregulă cu tine.

Se întoarse şi alergă la părinţi să le spună despre această nouă dezamăgire.

Despereaux aşteptă ca ea să dispară, apoi se întinse şi, cu o lăbuţă, atinse cuvintele fermecate. *A fost odată ca niciodată.*

Se cutremură. Strănută. Îşi suflă nasul în batistă.

—A fost odată ca niciodată, spuse cu glas tare, savurând sunetul.

Şi apoi, urmărind cu lăbuţa fiecare cuvânt, citi povestea unei prinţese frumoase şi a unui cavaler curajos, care îi îndeplinea dorinţele şi o respecta.

Despereaux nu ştia, dar va trebui, foarte curând, să fie el însuşi curajos.

Am spus, oare, că sub castel se afla o închisoare? In închisoare erau şobolani. Şobolani mari. Şobolani răi.

Lui Despereaux îi era scris să întâlnească aceşti şobolani.

Dragă cititorule, trebuie să ştii că, dacă eşti diferit, fie că eşti om sau şoarece, te aşteaptă un destin cu totul special (uneori incluzând şobolani, alteori nu).

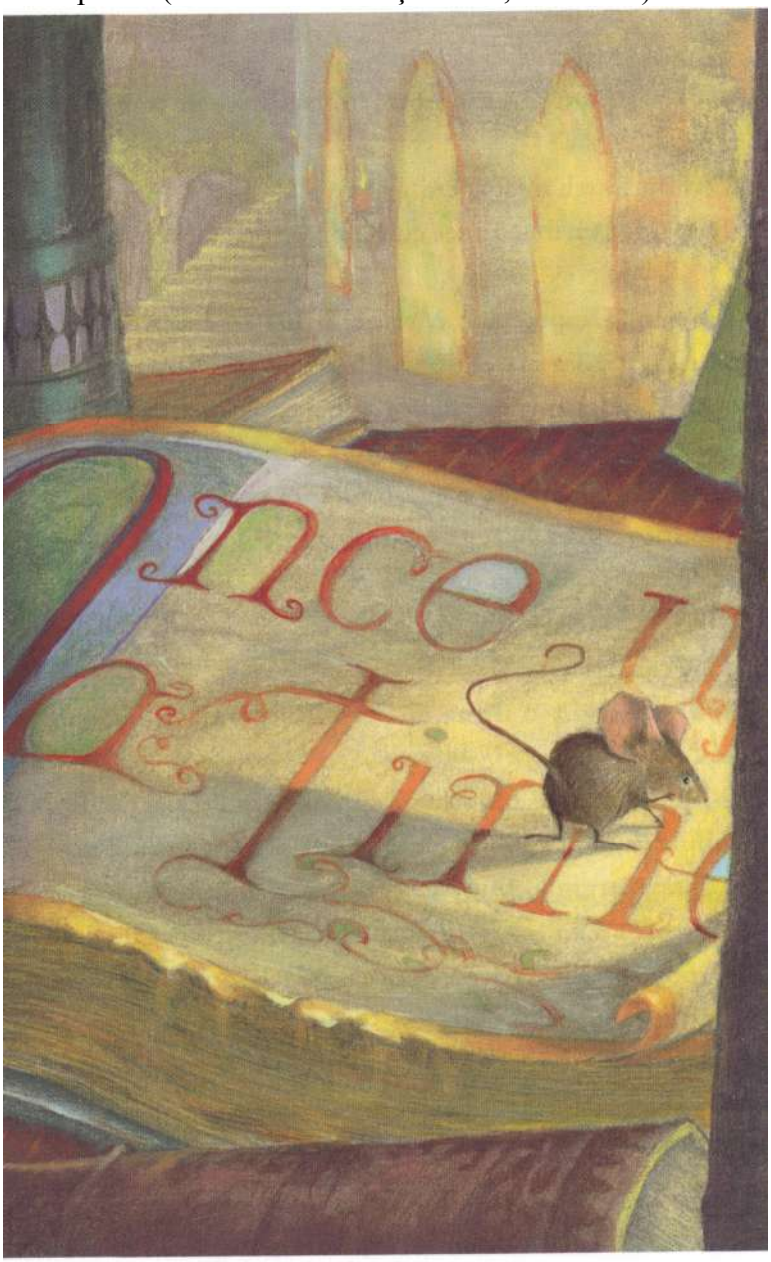

Capitolul 4. APARE ŞI PEA

Fraţii şi surorile lui Despereaux abandonară, în curând, sarcina, ingrată de a încerca să—l înveţe arta de a fi şoarece.

Şi, astfel, Despereaux deveni liber.

Îşi petrecea zilele după bunul plac. Hoinărea prin camerele castelului, privind visător la lumina care se revărsa înăuntru prin vitralii. Obişnuia să meargă în bibliotecă şi să citească iar şi iar povestea frumoasei şi a cavalerului care o salvase. Şi descoperi, în sfârşit, sursa sunetului dulce ca mierea.

Sunetul era muzica.

Sunetul venea de la chitara regelui Phillip, care, în fiecare seară, înainte de culcare, îi cânta fiicei sale, prinţesa Pea.

Ascuns într—o gaură din peretele dormitorului prinţesei, şoarecele asculta cu sufletul. Sunetul muzicii regelui făcea ca sufletul lui Despereaux să crească şi să prindă aripi.

—O, spuse el, sună dumnezeieşte. Miroase ca mierea.

Îşi scoase urechea stângă pe gaura din perete, pentru a auzi muzica mai bine, iar apoi îşi scoase şi urechea dreaptă ca să audă şi mai bine. Şi nu mai dură mult până ce una dintre lăbuţe urmă capului, iar apoi şi cealaltă, până când, fără să—şi dea seama, ieşi cu tot corpul la vedere, şi totul doar pentru că dorea să fie cât mai aproape de muzică.

Ei, şi dacă Despereaux nu respecta multe dintre regulile fireşti de comportament ale unui şoarece, respecta totuşi una dintre cele mai elementare reguli: Niciodată, sub nici o formă, să nu te arăţi oamenilor.

Dar... muzica, muzica. Muzica îl făcu să—şi piardă capul şi să acţioneze contrar puţinelor instincte şoriceşti pe care le avea şi, din această cauză, se făcu văzut; şi, într—o clipită, fu zărit de ochii ageri ai prinţesei Pea.

—Vai, tată, spuse ea, uite, un şoarece.

Regele se opri din cântat. Miji ochii. Regele era miop; adică, îi era foarte greu să vadă ceea ce nu se afla exact în faţa lui.

—Unde? spuse regele.

—Acolo, spuse prinţesa Pea. Şi—l arătă.

—Acela, draga mea Pea, e un gândac, nu un şoarece. E prea mic ca să fie şoarece.

—Nu, nu, e şoarece.

—Gândac, spuse regele, căruia îi plăcea să aibă mereu dreptate.

—*Şoarece,* spuse Pea, care ştia că ea are dreptate.

Cât despre Despereaux, începea să înţeleagă că făcuse o greşeală foarte mare. Tremura. Dârdâia. Strănută. Stătea să leşine.

—E speriat, spuse Pea. Uite, e aşa de îngrozit, că tremură. Cred că asculta muzica. Cântă ceva, tată.

—Un rege să cânte pentru un *gândac?* Regele Phillip îşi încreţi fruntea. Crezi că se cuvine aşa ceva? Dacă un rege ar cânta pentru un gândac, nu s—ar ajunge la o harababură, o lume pe dos?

—Tată, ţi—am spus, e *şoarece,* spuse Pea. Te rog...

—Ei bine, dacă asta te face fericită, eu, regele, voi cânta pentru un gândac.

—*Şoarece,* îl corectă Pea.

Regele îşi potrivi coroana grea de aur. îşi drese vocea. Acompaniindu—se la chitară, începu să cânte un cântec despre praful de stele. Cântecul era la fel de dulce ca lumina care strălucea prin vitralii, la fel de captivant ca povestea din carte.

Despereaux îşi uită toate temerile. Voia doar să asculte muzică.

Se strecură tot mai aproape, până când, dragă cititorule, se aşeză chiar lângă piciorul regelui.

Capitolul 5. CE A VĂZUT FURLOUGH

Prinţesa Pea privi în jos spre Despereaux. Îi zâmbi. Şi, în timp ce tatăl ei începu o altă melodie, o melodie despre violetul apusului ce scălda zidurile grădinii adormite, prinţesa se apropie şi atinse capul şoricelului.

Despereaux o privea uimit. Pea, se gândi el, arăta exact ca poza frumoasei din cartea din bibliotecă. Prinţesa îi zâmbi din nou şi, de data aceasta, îi zâmbi şi Despereaux, drept răspuns. Şi, apoi, se întâmplă ceva incredibil: şoarecele se îndrăgosti.

Dragă cititorule, probabil îţi pui următoarea întrebare — de fapt, trebuie să îţi pui această întrebare: Nu e oare ridicol ca un şoricel bolnăvicios, cu urechi mari, să se îndrăgostească de o prinţesă frumoasă pe nume Pea?

Răspunsul este... da. Bineînţeles, e ridicol. Iubirea e ridicolă.

Dar iubirea este şi minunată. Şi puternică. Iar iubirea lui Despereaux pentru prinţesa Pea se va dovedi, în timp, a fi toate acestea: puternică, minunată şi ridicolă.

—Eşti aşa dulce, îi spuse prinţesa lui Despereaux. Eşti aşa mic!

În timp ce Despereaux o privea plin de adoraţie, se întâmplă ca Furlough să treacă prin camera prinţesei, mişcându—şi capul de la stânga la dreapta, de la dreapta la stânga, înainte şi înapoi.

—Fir—ar să fie! spuse Furlough.

Se opri. Privi atent în camera prinţesei. Mustăţile i se zburliră.

Furlough îl văzu pe Despereaux Tilling stând lângă piciorul regelui. O mai văzu pe prinţesă atingându—l pe fratele lui pe vârful capului.

—Fir—ar să fie! strigă iar Furlough. Vai, incredibil! E nebun! Edus!

Şi Furlough o porni într—o goană şoricească spre tatăl său, Lester Tilling, să—i spună teribila, incredibila faptă la care tocmai fusese martor.

Capitolul 6. TOBA ASTA

—Nu se poate, pur şi simplu nu se poate să fie fiul meu, spuse Lester.

Îşi răsucea nervos mustăţile şi clătina încontinuu din cap, cuprins de disperare.

—Bineînţeles că e fiul tău, spuse Antoinette. Cum adică să nu fie al tău? E ridicol. De ce trebuie să faci tu mereu afirmaţii ridicole?

—Tu! spuse Lester. Asta e din vina ta. Sângele francez l—a făcut s—o ia razna.

—*C est moi?* spuse Antoinette. *C est moi?* De ce trebuie să fiu eu mereu de vină? Dacă fiul tău este aşa o dezamăgire, este, în egală măsură, şi vina ta.

—Trebuie făcut ceva, spuse Lester.

Se trase aşa tare de un fir din mustaţă, încât acesta i se desprinse. Îl îndreptă spre nevastă—sa.

—Ne va aduce tuturor sfârşitul! strigă. Să stai la piciorul unui om, al unui rege. De necrezut! Inimaginabil!

—Vai, atât de dramatic, spuse Antoinette.

Îşi întinse o lăbuţă şi îşi analiză unghiile lăcuite.

—E doar un şoricel. Cât de mult rău poate face?

—Dacă am învăţat ceva în lumea asta, spuse Lester, este că şoarecii trebuie să se poarte ca şoarecii, altfel e rost de necazuri. Voi convoca o întrunire specială a Consiliului Şoricesc. împreună, vom decide ce—i de făcut.

—Vai, spuse Antoinette. Tu şi consiliul ăsta „de şoarece". E o pierdere de vreme, după părerea mea.

—Nu pricepi? strigă Lester. Trebuie pedepsit. Trebuie adus în faţa tribunalului.

Trecu grăbit pe lângă ea şi începu să caute cu furie într—o grămadă de hârtii şi hârtiuţe, până ce descoperi un degetar ce avea o bucăţică de pânză întinsă peste capătul deschis.

—Vai, te rog, spuse Antoinette. îşi acoperi urechile. Nu toba asta a consiliului „de şoarece".

—Ba da, spuse Lester, toba.

O ridică deasupra capului, întâi spre nord, apoi spre sud şi apoi spre est şi spre vest. O lăsă mai jos şi se întoarse cu spatele la nevastă—sa, închise ochii, trase adânc aer în piept şi începu să bată toba încet: o bătaie lungă cu coada, două bătăi rapide cu lăbuţele.

Bang. Bing—bing. Bang. Bing—bing. Bang. Bing—bing. Ritmul bătăilor era semnalul pentru membrii Consiliului Şoricesc.

Bang. Bing—bing. Bang. Bing—bing. Bang.

Ritmul bătăilor în toba îi înştiinţa că trebuia luată o decizie importantă, ce va afecta siguranţa şi bunăstarea întregii comunităţi şoriceşti.

Bang. Bing—bing. Bang. Bing—bing.

Bang.

Capitolul 7. UN ŞOARECE ÎNDRĂGOSTIT

Şi ce făcea reprezentantul nostru preferat al comunităţii şoarecilor, în momentele în care sunetul tobei Consiliului Şoricesc răzbătea prin pereţii castelului?

Dragă cititorule, trebuie să te înştiinţez că Furlough nu văzuse ce era mai grav. Despereaux stătu cu prinţesa şi cu regele, ascultând melodie după melodie. La un moment dat, delicat, vai, cât de delicat, Pea luă şoarecele în mână. Îl ţinea cu grijă şi—l mângâia pe urechile lui mari.

—Ai nişte urechi tare drăgălaşe, îi spuse Pea. Sunt ca nişte bucăţi mici de mătase.

Despereaux se gândi că va leşina de plăcere, auzind pe cineva spunând despre urechile lui că sunt mici şi drăgălaşe. Îşi sprijini coada în încheietura mâinii prinţesei Pea, să nu cadă de emoţie, şi îi simţi pulsul, bătăile inimii, iar inima lui începu imediat să bată în acelaşi ritm cu al ei.

—Tată, spuse Pea când se termină muzica, am de gând să păstrez şoarecele ăsta. Vom fi prieteni buni.

Regele îl privi pe Despereaux care stătea în palma fiicei sale. Miji ochii.

—Un şoarece, şopti, un *rozător*.

—Cum? spuse Pea.

—Lasă—l jos! ordonă regele.

—Nu, spuse Pea, care nu era deloc obişnuită să i se spună ce să facă. Adică, de ce?

—Pentru că aşa ţi—am spus eu.

—Dar de ce? protestă Pea.

—Pentru că e un şoarece.

—Ştiu. Eu sunt cea care spuneam că e şoarece.

—Nu mă gândeam, spuse regele.

—La ce nu te gândeai?

—Mama ta. Regina.

—Mama, spuse Pea cu tristeţe.

—Şoarecii sunt rozătoare, spuse regele, potrivindu—şi coroana. Sunt înrudite cu... şobolanii. Ştii ce credem noi despre şobolani. Ştii ce—am păţit din cauza şobolanilor.

Pea se cutremură.

—Dar tată, spuse, acesta nu e şobolan. E şoarece. E o diferenţă.

—Familia regală, spuse regele, are multe responsabilităţi. Şi una dintre ele e să nu aibă legături nici măcar cu rudele îndepărtate ale duşmanilor săi. Lasă—l jos, Pea!

Prinţesa îl lăsă jos pe Despereaux.

—Eşti o fetiţă cuminte, spuse regele. Apoi se uită la Despereaux.

—Şterge—o! îi spuse.

Cu toate acestea, Despereaux n—o luă la goană. Stătea şi privea în sus, la prinţesă. Regele bătu din picior.

—Şterge—o! strigă el.

—Tată, spuse prinţesa, te rog, nu fi rău cu el. Şi începu să plângă.

Despereaux, văzîndu—i lacrimile, încalcă ultima dintre cele mai importante legi ale şoarecilor, lege care se păstrase din cele mai îndepărtate timpuri. Vorbi. Unui om.

—Te rog, spuse Despereaux, nu plânge. Îi întinse batista.

Pea respiră adânc şi se aplecă spre el.

—*Nu—i vorbi!* tună regele.

Despereaux îşi scăpă batista. Se îndepărtă de rege.

—Rozătoarele nu vorbesc cu prinţesele. Nu vom transforma lumea aceasta într—o lume anapoda, într—o harababură. Există reguli. Şterge—o! Dispari până nu—mi recapăt dreapta judecată şi pun să te omoare!

Regele bătu din nou din picior. Despereaux înţelese că e periculos ca un picior aşa mare să lovească cu aşa mare putere şi mânie atât de aproape de capul lui mic. Fugi spre gaura din perete.

Dar se întoarse înainte de a intra în ea. Se întoarse şi îi strigă prinţesei:

—Numele meu e Despereaux!

—Despereaux? spuse ea.
—Respectele mele! strigă Despereaux.

„Respectele mele" era ceea ce cavalerul îi spusese frumoasei din povestea pe care Despereaux o citea, în fiecare zi, în cartea din bibliotecă. Despereaux îşi şoptise de multe ori aceste cuvinte, dar nu avusese niciodată înainte ocazia de a le spune altcuiva.
—Ieşi de—aici! ţipă regele, bătând din ce în ce mai tare din picior, astfel încât întreg castelul, ba chiar întreaga lume, păru că se cutremură. Rozătoarele nu ştiu nimic despre respect!

Despereaux fugi în gaură şi de acolo o privi pe prinţesă. Aceasta îi ridicase batista şi îl privea... privirea ei îi pătrunse drept în suflet.
—Despereaux, spuse ea.

El îşi citi numele pe buzele ei.
—Respectele mele, şopti Despereaux. Respectele mele.

Îşi puse lăbuţa în dreptul inimii. Făcu o plecăciune atât de adâncă, încât mustăţile îi atinseră podeaua.

Era, din păcate, un şoarece foarte îndrăgostit.

Capitolul 8. LA ŞOBOLANI

Consiliul şoricesc, format din treisprezece onorabili şoareci şi înălţimea Sa, Cel mai Onorabil Şoarece Şef, auzi toba lui Lester, se adună într—o gaură mică, secretă, din camera tronului regelui Phillip. Cei paisprezece şoareci stăteau în jurul unei bucăţi de lemn, sprijinite pe mosorele cu aţă. II ascultau îngroziţi pe tatăl lui Despereaux, care povestea ce văzuse Furlough.

—La piciorul regelui, spuse Lester.

—Degetul ei pe vârful capului lui, spuse Lester.

—Se uita în sus la ea şi... nu cu teamă.

Membrii Consiliului Şoricesc ascultau cu gurile căscate. Ascultau cu mustăţile pleoştite şi cu urechile strâns lipite de cap. Ascultau cuprinşi de groază, de revoltă şi de teamă.

Când Lester termină, în gaura cea mică domnea o tăcere mohorâtă şi profundă.

—Ceva, spuse înălţimea Sa, Cel mai Onorabil Şoarece Şef, e în neregulă cu fiul tău. Nu e bine. E ceva mai mult decât febra, urechile lui mari şi faptul că nu creşte. E nebun de—a binelea. Purtarea lui ne pune în pericol pe toţi. Nu putem avea încredere în oameni. Acesta e un fapt asupra căruia nu încape îndoială. Un şoarece care să stea în compania oamenilor, un şoarece care să stea chiar lângă piciorul unui om, un şoarece care să—i permită unui om să—l atingă — şi, în acest moment, întreg Consiliul Şoricesc fu străbătut de un fior de dezgust — nu poate fi de încredere. Aşa stau lucrurile în lume, în lumea noastră.

—Dragi şoareci, cea mai fierbinte dorinţă a mea este ca Despereaux să nu fi vorbit cu acei oameni. Dar, evident, nu putem fi siguri de nimic. Iar acesta este un moment în care trebuie să acţionăm, nu să ne punem întrebări.

Lester dădu din cap în semn de aprobare. Şi ceilalţi doisprezece şoareci membri ai Consiliului Şoricesc dădură şi ei din cap.

—N—avem de ales, spuse Şoarecele Şef. Trebuie să meargă la închisoare.

Bătu cu pumnul în masă.

—Trebuie să meargă la şobolani. Imediat. Membri ai Consiliului, vă voi cere acum să votaţi. Cei care sunt pentru trimiterea lui Despereaux în închisoare să spună „da".

Se auzi un cor trist de da.

—Cei care sunt împotrivă să spună „nu". Tăcerea se aşternu în încăpere.

Singurul zgomot venea de la Lester. Plângea. Şi treisprezece şoareci, cărora le era ruşine de ruşinea lui Lester, îşi întoarseră privirea.

Dragă cititorule, poţi să ţi—l imaginezi pe propriul tată să nu voteze împotriva trimiterii tale într—o închisoare plină de şobolani? Poţi să ţi—l imaginezi nerostind nici măcar un cuvânt în apărarea ta?

Tatăl lui Despereaux plângea, iar înălţimea Sa, Cel mai norabil Şoarece Şef, bătu din nou cu lăbuţa în masă şi spuse:

—Despereaux Tilling va apărea în faţa comunităţii şoarecilor. Îi vor fi aduse la cunoştinţă greşelile sale; i se va da ocazia să se apere. Dacă nu le neagă, îi va fi permis să se dezică de ele, astfel încât să meargă la închisoare cu sufletul curat. Drept care, Despereaux Tilling este chemat la audieri în Consiliul Şoricesc.

Cel puţin Lester avu decenţa să plângă în faţa actului său de perfidie. Dragă cititorule, tu ştii ce înseamnă perfidie? Eu cred că ştii, văzând mica scenă ce tocmai a avut loc. Dar ar trebui să cauţi cuvântul în dicţionar, ca să fii sigur.

Capitolul 9. ÎNTREBAREA CORECTĂ

Consiliul şoricesc îl trimise pe Furlough după Despereaux. Iar Fourlough îşi găsi fratele în bibliotecă, stând pe cartea uriaşă, larg deschisă, coada fiindu—i înfăşurată strâns în jurul picioarelor, cu corpul său micuţ tremurând.

Despereaux citea cu voce tare. Citea de la început, pentru a putea ajunge la sfârşit, unde cititorul era asigurat că frumoasa şi cavalerul au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Despereaux voia să audă aceste cuvinte. *Fericiţi până la adânci bătrâneţi.* Avea nevoie să le rostească tare; avea nevoie de o confirmare, de ceva care să—i arate că acest sentiment pe care îl nutrea pentru prinţesa Pea, această iubire va avea un final fericit. Şi, astfel, citea povestea ca şi cum ar fi fost o vrajă şi de parcă aceste cuvinte, rostite cu voce tare, ar fi putut face ca un lucru magic să se întâmple.

—Ia te uită, îşi spuse Furlough cu voce tare.

Îşi privi fratele, apoi îşi întoarse privirea.

—Exact despre asta vorbesc. Ce naiba face aici? Nu mănâncă hârtia. *Vorbeşte* cu hârtia. Nu e bine deloc, deloc, deloc!

—Hei, îi spuse lui Despereaux. Despereaux citea în continuare.

—Hei! strigă Furlough. Despereaux! Consiliul Şoricesc vrea să te vadă.

—Cum? spuse Despereaux. îşi ridică privirea din carte.

—Consiliul Şoricesc vrea să te audieze.

—Pe mine? spuse Despereaux.

—Pe tine.

—Sunt ocupat acum, spuse Despereaux, şi îşi cufundă din nou privirea în cartea deschisă.

Furlough suspină.

—Priviţi, spuse el. Fir—ar să fie! Totul e aiurea la tipul ăsta. Nimic. Am avut dreptate să—l denunţ. E bolnav.

Furlough se caţără pe piciorul scaunului, apoi sări pe carte. Se aşeză lângă Despereaux. Îl bătu uşor pe cap o dată, de două ori.

—Hei, spuse, Consiliul Şoricesc nu te roagă. Ci spune. *Comandă.* Trebuie să vii cu mine. Chiar acum.

Despereaux se întoarse spre Furlough.

—Ştii ce este dragostea? spuse el.

—Cee?

—Dragostea.

Furlough clătină din cap.

—Nu pui întrebarea corectă, spuse. Întrebarea pe care ar trebui să ţi—o pui este de ce vrea să te vadă Consiliul Şoricesc.

—Cineva mă iubeşte, spuse Despereaux. Şi eu o iubesc pe ea şi ăsta este singurul lucru care contează pentru mine.

—Cineva te iubeşte? Cineva pe care—l iubeşti? Ce importanţă are? Ceea ce contează este că ai probleme mari cu Consiliul Şoricesc.

—Numele ei, spuse Despereaux, este Pea.

—Cum?

—Persoana care mă iubeşte. Numele ei este Pea.

—Fantastic! spuse Furlough. Îţi scapă din vedere esenţialul. Îţi scapă din vedere faptul că eşti şoarece. Îţi scapă din vedere faptul că eşti chemat la audieri în faţa Consiliului Şoricesc. Trebuie să vii cu mine. Aşa e legea. Ai fost chemat.

Despereaux oftă. Se întinse şi atinse cuvintele *frumoasa fecioară* din carte. Le urmări cu o singură lăbuţă. Apoi îşi duse lăbuţa la gură.

—Fantastic! exclamă Furlough. Te faci de râs. Hai să mergem.

—Respectele mele, murmură Despereaux. Respectele mele. Apoi, iubite cititorule, Despereaux îl urmă pe Furlough trecând peste carte, coborând pe piciorul scaunului şi traversând podeaua bibliotecii, către Consiliul Şoricesc, care aştepta.

Îi permise fratelui său să—l conducă spre propriul destin.

Capitolul 10. MOTIVE ÎNTEMEIATE

La ordinul celui mai onorabil şoarece şef, întreaga comunitate şoricească se adunase în spatele zidului sălii de bal a castelului. Membrii Consiliului Şoricesc stăteau în vârful unui şir de câte trei cărămizi puse una peste alta, iar în faţa lor se aflau adunaţi toţi şoarecii care trăiau în castel: tineri şi bătrâni, neştiutori şi înţelepţi. Toţi îl aşteptau pe Despereaux.

—Faceţi loc, strigă Furlough. E aici. L—am adus. Faceţi loc! Furlough îşi făcu loc prin mulţimea de şoareci. Despereaux
se agăţă de coada fratelui său.

—Uite—l, şoptiră şoarecii. A venit.

—Ce mic e!

—Se spune că s—a născut cu ochii deschişi.

Unii şoareci se îndepărtară dezgustaţi de Despereaux, iar alţii, vânători de senzaţii tari, se întinseră să—l atingă cu un fir de mustaţă sau cu o lăbuţă.

—L—a atins prinţesa.

—Se spune c—a stat la piciorul regelui.

—Aşa ceva pur şi simplu nu se face, se auzi răspicat vocea mătuşii Florence.

—Faceţi loc, faceţi loc! L—am adus, este chiar aici. L—am adus pe Despereaux Tilling, care a fost chemat să fie audiat de Consiliul Şoricesc.

Îl conduse pe Despereaux în faţă.

—Onoraţi membri ai Consiliului Şoricesc, strigă Furlough, vi l—am adus pe Despereaux Tilling, precum aţi poruncit, pentru a—l audia.

Îl privi peste umăr pe Despereaux.

—Dă—mi drumul! îi spuse Furlough.

Despereaux dădu drumul cozii lui Furlough. îşi ridică privirea spre membrii Consiliului Şoricesc. Tatăl său îi întâlni privirea, clătină din cap şi se uită în altă parte. Despereaux se întoarse şi înfruntă marea de şoareci.

—La închisoare! strigă o voce. Direct la închisoare cu el! Capul lui Despereaux, care fusese plin de cuvinte încântătoare, precum „fericiţi până la adânci bătrâneţi", „urechi drăgălaşe" sau „respectele mele", se limpezi pe dată.

—Direct la închisoare! se auzi altă voce.

—Ajunge! spuse înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef. Acest proces se va desfăşura în ordine. Vom fi civilizaţi.

Îşi drese glasul. I se adresă lui Despereaux:

—Fiule, întoarce—te şi priveşte—mă.

Despereaux se întoarse. Îl privi pe Şoarecele Şef în ochi. Avea ochi negri, adânci, trişti şi înspăimântători. Privindu—i, inima lui Despereaux zvâcni o dată, de două ori.

—Despereaux Tilling, spuse Şoarecele Şef.

—Da, domnule, răspunse Despereaux.

—Noi, cei paisprezece membri ai Consiliului Şoricesc, — am analizat purtarea. Pentru început, îţi vom da ocazia să legi zvonurile despre actele tale nemaiauzite. Ai stat sau nu la piciorul unui rege?

—Am stat, spuse Despereaux, dar ascultam muzica, domnule. Stăteam acolo ca să ascult melodia pe care o cânta regele.

—Ce s—asculţi?

—Melodia, domnule. Cânta o melodie despre violetul apusului ce scălda zidurile grădinii adormite.

Şoarecele Şef clătină din cap.

—Orice ai spune tu acolo, e în afara discuţiei noastre, întrebarea e foarte clară: ai stat sau nu lângă piciorul unui rege?

—Am stat, domnule.

Şoarecii din comunitate mişcară din cozi, mustăţi şi lăbuţe. Aşteptară.

—Şi i—ai permis prinţesei să te atingă?

—Numele ei este Pea.
—N—are importanţă numele. I—ai permis să te atingă?
—Da, domnule, spuse Despereaux. Am lăsat—o să mă atingă. A fost bine.
Se iscă un murmur de voci. Despereaux auzi vocea mamei sale:
—*Mon Dieu,* nu e sfârşitul lumii. Doar l—a atins, ce mare
—Pur şi simplu nu se face! se auzi vocea mătuşii Florence din mulţime.
—La închisoare, strigă un şoarece aflat în primul rând.
—Tăcere! strigă înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef. Tăcere!
Îl privi pe Despereaux.
—Despereaux Tilling, înţelegi regulile sacre de conduită, care nu trebuie încălcate niciodată de către şoareci?
—Da, domnule, spuse Despereaux, cred că da. Dar...
—Le—ai încălcat?
—Da, domnule, spuse Despereaux. Ridică tonul.
—Dar... am încălcat regulile din motive întemeiate. Pentru muzică. Şi pentru dragoste.
—Dragoste! strigă Şoarecele Şef.
—Fir—ar să fie, spuse Furlough, iar începe.
—O iubesc, domnule, spuse Despereaux.
—Nu suntem aici pentru a discuta despre dragoste. Acest proces nu este despre dragoste. Acest proces este despre faptul că tu eşti şoarece, strigă înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef, şi *nu te comporţi ca atare!!*
—Da, domnule, spuse Despereaux, ştiu.
—Nu, mi se pare că nu ştii. Şi întrucât nu negi acuzaţiile, trebuie să fii pedepsit. Vei fi trimis, după cum spun legile străvechi ale şoarecilor din acest castel, la închisoare. Vei fi trimis la şobolani.
—Exact! strigă un şoarece din mulţime. Acolo—i e locul.
Închisoarea! Şobolanii! Inimioara lui Despereaux se făcu cât un purice. Nu vor fi lumini la închisoare. Nici vitralii. Nici bibliotecă sau cărţi. Nici prinţesa Pea nu va fi acolo.
—Dar, mai întâi, spuse înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef, îţi vom da ocazia să te dezici de faptele tale. Îţi permitem să mergi la închisoare cu sufletul eliberat.
—Să mă dezic?
—Să te căieşti. Spune că îţi pare rău că ai stat la picioarele unui rege. Spune că îţi pare rău că i—ai permis unei prinţese să te atingă. Spune că regreţi aceste fapte.
Pe Despereaux îl trecură căldurile. Să se dezică? Să se dezică de prinţesă?
—*Mon Dieu!* strigă mama lui. Fiule, nu te purta prosteşte. Dezi—te! Căieşte—te!
—Ce ai de spus, Despereaux Tilling?
—Spun... păi... spun... *nu,* murmură Despereaux.
—Cum? spuse Şoarecele Şef.
—Nu, spuse Despereaux, şi de această dată nu mai murmură cuvântul. Îmi pare rău. Nu mă voi dezice de faptele mele. O iubesc. O iubesc pe prinţesă.
Se auzi un strigăt colectiv de furie. Întreaga comunitate şoricească se îndreptă spre Despereaux. Şoarecii părură a se contopi într—un singur trup, plin de furie, cu sute de cozi, mii de mustăţi şi cu o singură gură flămândă, care se închidea şi se deschidea iar şi iar, scandând:
—La închisoare. La închisoare. La închisoare.
Cuvintele îl loveau pe Despereaux în acelaşi ritm cu cel al bătăilor inimii sale.
—Prea bine, spuse înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef. În acest caz, vei muri cu inima încărcată. Maestre al firului, ordonă el, adu firul!
Despereaux era uimit de propriul curaj.
Îşi admiră propria îndrăzneală.
Apoi, dragă cititorule, leşină.

Capitolul 1 1 . VINE MAESTRUL FIRULUI

Când Despereaux îşi veni în simţire, auzi toba. Tatăl său bătea un ritm care conţinea mai mult *bang* decât *bing*. Lester şi toba lui produceau un sunet de rău augur, care era cam aşa: *bang—bang—bang—bing. Bang—bang—bang—bing.*

—Faceţi loc pentru fir! strigă un şoarece care strecura prin mulţime un mosorel cu aţă roşie. Faceţi loc pentru fir!

Toba se auzea în continuare: *bang—bang—bang—bing.*

—La închisoare! strigau şoarecii.

Despereaux se întinse pe spate, clipind. Se întreba cum de luaseră lucrurile o întorsătură atât de neplăcută. Nu era, oare, un lucru bun să iubeşti? În povestea din carte, iubirea era un lucru foarte bun. Pentru că acel cavaler o iubea pe frumoasa fecioară, reuşise s—o salveze. Au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. Aşa era scris. În carte. Erau ultimele cuvinte de pe pagină. *Fericiţi până la adânci bătrâneţi.* Despereaux era sigur că citise, de nenumărate ori, exact aceste cuvinte.

Zăcea pe podea, auzind, fără să vrea, sunetul tobei, urletele celorlalţi şoareci şi pe maestrul firului strigând: *Faceţi loc! Faceţi loc!* Brusc, Despereaux se linişti: oare nu cumva alţi şoareci roseseră cuvintele care arătau adevărul? Oare, nu cumva, cavalerul şi frumoasa lui *nu* au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi?

Dragă cititorule, tu crezi că există persoane care trăiesc fericite până la adânci bătrâneţi? Sau, ca Despereaux, ai început şi tu să te îndoieşti că există finaluri fericite?

—Fericiţi până la adânci bătrâneţi, murmură Despereaux. Fericiţi până la adânci bătrâneţi, spuse din nou, când mosorelul de aţă se opri în dreptul lui.

—Firul, firul, firul, murmurară şoarecii.

—Îmi pare rău, spuse şoarecele cu mosorelul, dar va trebui să te rog să te ridici. Trebuie să—mi fac meseria.

Despereaux se ridică încet.

—Pe picioarele din spate, te rog, spuse maestrul firului. Astea—s regulile.

Despereaux se ridică pe picioarele din spate.

—Mulţumesc, spuse şoarecele, îţi sunt recunoscător.

În timp ce Despereaux îl privea, maestrul firului desfăşură o bucată de aţă roşie de pe papiotă şi făcu un laţ.

—Cât să ajungă pentru gât, bolborosi şoarecele. Nici mai mult, nici mai puţin. Asta este ce m—a învăţat ultimul maestru al firului: cât să ajungă pentru gât.

Îşi ridică privirea spre Despereaux, apoi se uită iar la laţul făcut din firul de aţă.

—Iar tu, prietene, ai un gât mic.

Maestrul *firar* îşi ridică braţele şi le puse în jurul gâtului lui Despereaux. Veni mai aproape şi Despereaux simţi un miros de ţelină.

—E frumoasă? şopti maestrul firului.

—Poftim? spuse Despereaux.

—Şşşş. E frumoasă prinţesa?

—Prinţesa Pea?

—Da.

—E mai presus de orice închipuire, spuse Despereaux.

—Exact aşa cum trebuie, spuse maestrul firului. Făcu un pas înapoi. Clătină din cap.

—O prinţesă frumoasă, exact ca—ntr—o poveste. Şi o iubeşti, precum ar iubi un cavaler o fecioară. O iubeşti sincer: o iubire plină de curaj, respect, onoare şi devotament. Exact aşa.

—De unde ştii? spuse Despereaux. De unde ştii tu despre poveşti?

—Şşşş.

Şoarecele se apropie şi Despereaux simţi din nou mirosul de ţelină.

—Fii curajos, prietene, şopti maestrul firului. Fii curajos pentru prinţesă!

Apoi păşi înapoi, se întoarse şi strigă:

—Dragi şoareci, firul a fost legat! Firul a fost înnodat.
Un val de aprobare străbătu mulţimea.

Despereaux îşi îndreptă spatele. Luase o hotărâre. Va urma atul maestrului firului. Va fi curajos pentru prinţesă.

Chiar dacă (iubite cititorule, o fi oare adevărat?) nu există fericire până la adânci bătrâneţi.

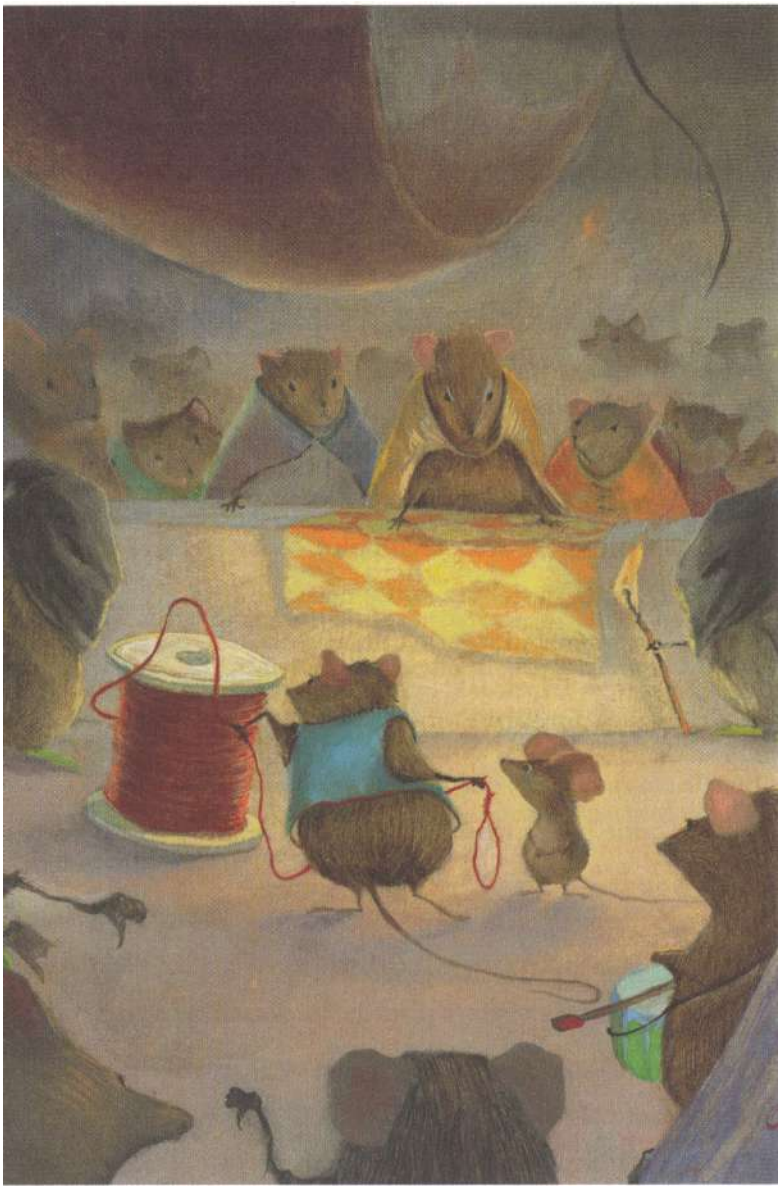

Capitolul 12. ADIEU

Sunetul tobei se schimbă iar. *Bing—ul* final dispăru şi nu mai rămăseseră decât *bang—uri. Bang, bang, bang. Bang, bang, bang.*

Lester îşi folosea doar coada, lovind cu putere în tobă. Maestrul firului se retrase.

În încăperea plină de şoareci se lăsă tăcerea. Aşteptau.

Şi, în timp ce Despereaux stătea în faţa lor cu firul roşu în jurul gâtului şi cu cei paisprezece membri ai Consiliului Şoricesc căţăraţi pe cărămizi, în spatele lui, doi şoareci bine făcuţi înaintară. Aveau capetele acoperite de glugi negre. Erau decupate în dreptul ochilor.

—Noi, spuse şoarecele mai mare, te vom duce la închisoare.

—Despereaux, strigă Antoinette, vai, Despereaux! Despereaux privi mulţimea de şoareci şi îşi văzu mama. Era uşor de zărit. Pentru a celebra condamnarea la închisoare a celui mai mic dintre şoriceii săi, se dăduse cu o cantitate enormă de fard.

Cei doi şoareci mascaţi puseră câte o labă pe umerii lui despereaux.

—A venit timpul, spuse cel din dreapta. Antoinette îşi făcu loc prin mulţime.

—E fiul meu, spuse. Vreau să vorbesc pentru ultima oară cu fiul meu.

Despereaux îşi privi mama. Se străduia să stea în faţa ei fără să tremure. Se străduia să nu o dezamăgească din nou.

Vă rog, spuse Antoinette, ce se va întâmpla cu el? Ce se va întâmpla cu puiul meu?

—Cucoană, spuse primul din şoarecii mascaţi. Rostea cuvintele grav şi lent.

—Nu vreţi să ştiţi.

—Vreau să ştiu! Vreau să ştiu! E copilul meu. Copilul sufletului meu. Ultimul dintre şoriceii mei.

Şoarecii mascaţi nu spuseră nimic.

—Spuneţi—mi, zise Antoinette.

—Şobolanii, spuse cel dintâi.

—Şobolanii, spuse şi al doilea.

—Da. Da. *Oui.* Şobolanii. Ce—i cu ei?

—Şobolanii îl vor mânca, spuse al doilea mascat.

—Vai, spuse Antoinette, *Mon Dieul*

La gândul că va fi mâncat de şobolani, Despereaux îşi pierdu curajul. Uită că nu dorea să fie iar dezamăgire. Simţi că urma să leşine. Dar mama sa, care se descurca perfect în situaţii de criză, i—o luă înainte; execută un leşin minunat, fără cusur, care o aduse chiar la picioarele lui Despereaux.

—Acum aţi făcut—o, spuse primul mascat.

—Nu—i nimic, spuse al doilea. Calcă peste ea! Avem o sarcină de îndeplinit. Nici o mamă n—o să ne stea în cale. La închisoare!

—La închisoare, repetă primul mascat, dar vocea lui, atât de fermă cu câteva clipe în urmă, tremura un pic.

Îl apucă pe Despereaux smucindu—l şi cei trei păşiră peste Antoinette.

Mulţimea se împrăştie. Şoarecii începură să cânte:

—La închisoare. La închisoare. La închisoare. Bătăile de tobă se auzeau în continuare. *Bum, bum, bum. Bum, bum, bum.*

Astfel, Despereaux fu condus la închisoare. În ultimul moment, Antoinette îşi reveni din leşin şi—i strigă copilului său un ultim cuvânt.

Acel cuvânt, dragă cititorule, fu *adieu.*

Ştii ce înseamnă cuvântul *adieu?* Nu te obosi să cauţi în dicţionar. Am să te lămuresc eu.

Adieu este echivalentul din limba franceză pentru rămas—bun.

„Rămas—bun" nu e ceea ce ai vrea să auzi de la mama ta când eşti condus la închisoare de doi şoareci mult mai mari decât tine, mascaţi cu glugi negre.

Cuvintele pe care ai vrea să le auzi sunt: *Luaţi—mă pe mine în locul lui. Mă voi duce eu la închisoare în locul fiului meu.* Acestea sunt cuvintele care aduc alinare.

Dar, dragă cititorule, cuvintele „rămas—bun" nu te pot mângâia, chiar dacă le spui în franceză.

Cuvintele „rămas—bun" sunt, în orice limbă, pline de tristeţe. Sunt cuvinte care nu promit nimic, absolut nimic.

Capitolul 13. PERFIDIE NEMĂSURATĂ

Împreună, cei trei şoareci coborâră cale lungă, tare lungă.

Firul din jurul gâtului lui Despereaux era strâns cu putere. Simţea că îl sufocă. încercă să—l lărgească puţin cu o lăbuţă.

—Nu atinge firul! se răsti al doilea mascat.

—Mda, spuse şi primul, nu atinge firul.

Se mişcau repede. Şi de fiecare dată când Despereaux încetinea paşul, cei doi mascaţi îi dădeau un ghiont şi—i spuneau să nu se oprească din mers. Cei trei trecură prin găuri în ziduri să nu se oprească din mers. Cei trei trecură prin găuri în ziduri şi coborâră scări aurite. Traversară camere cu uşi zăvorâte şi camere cu uşi larg deschise. Merseră pe podele de marmură şi pe sub draperii de mătase. Dădură peste petice călduroase de lumină şi peste bolţi întunecoase şi umbrite.

Aceasta, se gândea Despereaux, era lumea pe care o părăsea, lumea pe care o cunoştea şi pe care o iubea. Şi, undeva aici, prinţesa Pea râdea sau zâmbea, bătea din palme ascultând muzică, fără să ştie de soarta bietului Despereaux. Faptul că nu putea să—i spună prinţesei ce se întâmplase cu el deveni brusc imposibil de suportat pentru şoarece.

—Aş putea să—i adresez un ultim cuvânt prinţesei? întrebă Despereaux.

—Un cuvânt, spuse al doilea mascat. Vrei să—i adresezi un cuvânt unui om?

—Vreau să—i spun ce mi s—a întâmplat.

—Fir—ar să fie! spuse primul mascat. Se opri şi, de nervi, bătu cu laba în pământ.

—Incredibil! Tu pur şi simplu nu poţi înţelege, nu—i aşa? Vocea îi suna foarte cunoscut lui Despereaux.

—Furlough? întrebă.

—Ce vrei? îi răspunse supărat primul mascat.

Despereaux se cutremură. Propriul frate îl ducea la închisoare. Plină de neîncredere, inima i se opri şi se făcu cât un purice. Dar, la fel de rapid, îşi reveni, bătând plină de speranţă.

—Furlough, spuse Despereaux, luând laba fratelui său în a lui. Te rog, lasă—mă să plec. Te rog! Sunt fratele tău.

Furlough îşi dădu ochii peste cap. Îşi retrase laba din cea a lui Despereaux.

—Nu, spuse, în nici un caz.

—Te rog, îl rugă Despereaux.

—Nu, spuse Furlough. Regulile sunt reguli.

Iubite cititorule, îţi aminteşti de cuvântul „perfidie"? Cu cât înaintează povestea noastră, cu atât cuvântul „perfidie" se potriveşte mai bine, nu?

„Perfidie" este, cu siguranţă, cuvântul la care se gândea Despereaux când şoarecii ajunseră, în cele din urmă, la treptele înguste şi înalte care duceau către închisoare. Părea a fi doar o gaură cufundată în beznă.

Cei trei şoareci, doi cu mască şi unul fără, stăteau şi priveau prăpastia ce se căsca înaintea lor.

Apoi Furlough se ridică pe picioarele de dinapoi şi—şi duse laba dreaptă la inimă.

—Spre binele şoarecilor din castel, înştiinţa el întunericul, aducem, astăzi, la închisoare, un şoarece care trebuie pedepsit. Acesta, conform legilor noastre, poartă firul roşu al morţii.

—Firul roşu al morţii? repetă Despereaux cu voce stinsă.

„Poartă firul roşu al morţii" era o afirmaţie îngrozitoare, dar şoarecele nu avu mult timp să se gândească la tot ce însemna ea, pentru că brusc şoarecii mascaţi îl împinseră de la spate.

Îi dădură cu putere un brânci, care îl făcu pe Despereaux să zboare de—a dreptul în închisoare. In timp ce se rostogolea prin întuneric, avea doar două cuvinte în minte. Unul era „perfidie". Iar celălalt cuvânt de care se agăţa era „Pea".

Perfidie. Pea. Perfidie. Pea. Aceasta erau cuvintele care răsunau în mintea lui Despereaux, în timp ce trupul îi cobora în beznă.

Capitolul 1 4 . BEZNĂ

Despereaux se trezi zăcând întins pe spate la capătul scării. îşi pipăi oasele unul câte unul. Erau toate. Şi, în mod cu totul surprinzător, nu erau rupte. Se ridică în picioare şi simţi mirosul groaznic, pătrunzător.

Închisoarea, dragă cititorule, putea. Putea a disperare, a suferinţă şi a lipsă de speranţă. Ceea ce înseamnă ca închisoarea mirosea a şobolani.

Şi era tare întuneric. Bezna nu i se mai păruse niciodată lui Despereaux aşa îngrozitoare, atât de cuprinzătoare. Bezna era prezentă fizic, ca şi cum ar fi prins viaţă. Şoarecele ridică o lăbuţă în dreptul mustăţilor. Nu putea să—şi vadă lăbuţa şi, brusc, îi veni ideea, deosebit de alarmantă, că, probabil, el, Despereaux Tilling, nici măcar nu mai era în viaţă.

—Vai de mine! spuse el cu glas tare.

Ecoul vocii i se auzi în bezna urât mirositoare.

—Perfidie, spuse Despereaux, doar pentru a—şi auzi din nou glaşul, pentru a se asigura că era în viaţă.

—Pea, spuse Despereaux, şi numele iubitei sale fu imediat înghiţit de beznă.

Tremură. Strănută. Dinţii îi clănţăneau. îşi dorea să fi avut batista la el. Se apucă de coadă (trecu un moment lung şi înspăimântător până reuşi să şi—o găsească, aşa era de întuneric), doar pentru a avea ceva, orice, în mână. Se gândi să leşine. Socoti că asta era singura soluţie în situaţia în care se afla, dar apoi îşi aminti cuvintele maestrului firului: onoare, respect, devotament şi curaj.

—Voi fi curajos, se gândi Despereaux. Voi încerca să fiu curajos ca un cavaler adevărat. Voi fi curajos pentru prinţesa Pea.

Cum să facă să găsească destul curaj?

Îşi drese vocea. Dădu drumul cozii. îşi îndreptă spatele.

—A fost odată ca niciodată, spuse cu glas tare, adresându—se întunericului.

Spuse aceste cuvinte pentru că erau cele mai frumoase, cele mai puternice cuvinte pe care le cunoştea şi simpla lor rostire îi aducea linişte în suflet.

—A fost odată ca niciodată, spuse din nou, simţindu—se un pic mai curajos. A fost odată un cavaler, care purta întotdeauna o armură strălucitoare de argint.

—A fost odată ca niciodată? bubui o voce din beznă. Un cavaler în armură strălucitoare? Ce ştie un şoarece despre asemenea lucruri?

Vocea, cea mai puternică pe care o auzise Despereaux vreodată, nu—i putea aparţine, presupuse el, decât celui mai mare şobolan din lume.

Micuţa şi obosita inimă a lui Despereaux se opri.

Şi, pentru a doua oară în acea zi, şoarecele leşină.

Capitolul 15. LUMINĂ

Când se trezi, Despereaux era cuibărit într—o mână mare de om şi se holba la flacăra unui chibrit, deasupra căreia se vedea o pereche de ochi mari, întunecaţi, care îl priveau.

—Un şoarece cu un fir roşu în jurul gâtului, tună vocea.

—O, da, Gregory cunoaşte legile şoarecilor şi ale şobolanilor. Gregory ştie. Şi Gregory are un fir. Ia uite—aici, şoarece!

Şi chibritul se îndreaptă spre o lumânare care se aprinse şi Despereaux văzu o funie legată în jurul gleznei omului.

—Asta e diferenţa dintre noi: funia lui Gregory îl salvează. Iar firul tău îţi va aduce moartea.

Omul stinse lumânarea, bezna cuprinse totul din nou, iar mâinile omului îl strânseră mai tare pe Despereaux, care—şi simţi inima bătând nebuneşte de spaimă.

—Cine eşti? murmură.

—Răspunsul la această întrebare, şoarece, este Gregory. Vorbeşti cu Gregory—temnicerul, care a fost îngropat aici şi păzeşte închisoarea de decenii întregi, de secole, de milenii. De o eternitate. Sau de mai multe. Vorbeşti cu Gregory—temnicerul, care, ca să vezi ironie, nu este nici el altceva decât un prizonier.

—Ah, spuse Despereaux, ăăă... pot să cobor, Gregory?

—Şoarecele vrea să ştie dacă Gregory—temnicerul îi va da drumul. Ascultă—l pe Gregory, şoarece. Nu *vrei* să ţi se dea drumul. Aici, în închisoarea asta, te afli în inima pământului, întunecată şi plină de primejdii. Şi dacă Gregory te va elibera, cotiturile, şerpuirile potecii, fundăturile şi uşile false te vor înghiţi pe vecie. Doar Gregory şi şobolanii îşi pot găsi drumul prin labirintul ăsta. Şobolanii, pentru că ei ştiu, fiindcă închisoarea e construită pe măsura sufletelor lor blestemate. Şi Gregory, pentru că funia îi e mereu legată de gleznă, pentru a—l conduce înapoi de unde a plecat. Gregory ţi—ar da drumul, dar după aceea ai să—l rogi să te ridice iar. Vezi tu, şobolanii vor veni după tine.

—Serios?

—Ascultă, spuse Gregory, poţi să le auzi cozile târându—se prin nămol şi gunoaie. Poţi să auzi cum îşi ascut unghiile şi dinţii. Vin după tine. Vin să te sfâşie, bucăţică cu bucăţică.

Despereaux ascultă şi fu destul de sigur că se auzeau unghiile şi dinţii şobolanilor, zgomotul unor lucruri ascuţite, care deveneau din ce în ce mai ascuţite.

—Îţi vor jupui toată blana de pe carne şi toată carnea de pe oase. Când vor termina cu tine, nu va rămâne altceva decât firul roşu. Firul roşu şi oasele. Gregory a văzut de multe ori cât de tragic sfârşeşte un şoarece.

—Dar eu trebuie să trăiesc, spuse Despereaux, nu pot muri.

—Nu poţi muri. Vai, ce drăguţ! Spune că nu poate muri! Gregory îşi strânse şi mai tare mâna în jurul lui Despereaux.

—Şi de ce, mă rog frumos? De ce nu poţi muri?

—Pentru că sunt îndrăgostit. Iubesc pe cineva şi e de datoria mea să o slujesc.

—Dragoste, spuse Gregory. Dragoste. Îţi voi arăta unde duce iubirea.

Aprinse alt chibrit; lumânarea începu din nou să licărească şi Gregory o ridică în aşa fel încât flacăra să lumineze o grămadă imensă de linguri, oale şi castroane de supă.

—Uită—te la asta, spuse Gregory. Acesta e monumentul prostiei cauzate de dragoste.

—Ce e asta? întrebă Despereaux. Se uita fascinat la turnul acela imens, care se înălţa până sus, sus, sus de tot, în beznă.

—A ce seamănă? Linguri. Castroane. Oale. Toate au fost adunate aici ca dovadă a durerii pe care ţi—o provoacă iubirea. Regele a iubit—o pe regină şi regina a murit; această monstruozitate, această grămadă de gunoi e rezultatul iubirii.

—Nu înţeleg, spuse Despereaux.

—Şi nu vei înţelege până nu vei pierde ceea ce iubeşti. Dar destul despre iubire, spuse Gregory.

Stinse lumânarea.

—Vom vorbi în schimb despre viaţa ta. Şi despre felul în care ţi—o va salva Gregory, dacă doreşti.

—De ce să mă salvezi? întrebă Despereaux. Ai mai salvat vreun alt şoarece?
—Niciodată, spuse Gregory, nici unul.
—Atunci, de ce vrei să mă salvezi?
—Pentru că tu, şoarece, poţi să—i spui lui Gregory o poveste. Poveştile sunt lumină. Lumina e foarte preţioasă într—o lume atât de întunecată. Începe cu începutul. Spune—i lui Gregory o poveste. Fă puţină lumină!

Şi, pentru că Despereaux îşi dorea foarte mult să trăiască, începu:
—A fost odată ca niciodată...
—OK, da, spuse Gregory fericit.

Îşi ridică mâna tot mai sus, până ce mustăţile lui Despereaux îi atinseră urechea, îmbătrânită de vreme.
—Continuă, şoarece, zise Gregory, spune—i lui Gregory o poveste.

Şi, astfel, Despereaux deveni singurul şoarece trimis în închisoare, pe care şobolanii nu îl transformaseră într—o grămadă de oase şi o bucată de fir roşu.
Şi aşa se salvă Despereaux.

Dragă cititorule, dacă nu te superi, îl vom lăsa aici pe şoricel pentru un moment: în întunericul închisorii, în mâna unui prizonier, istorisind o poveste care avea să—i aducă salvarea.

Este momentul să ne îndreptăm atenţia în altă parte, este momentul, iubite cititorule, să vorbim despre şobolani şi, mai ales, despre un anume şobolan.

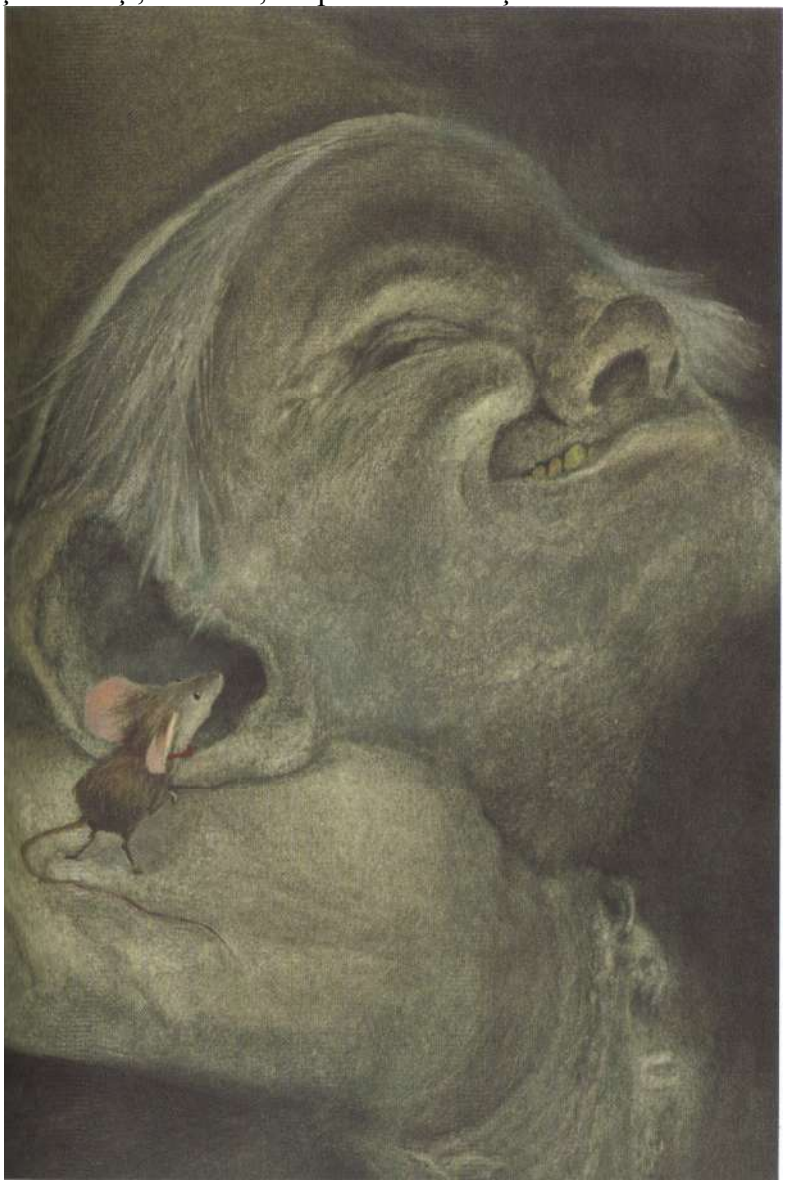

Sfârşitul Primei Cărţi

Cartea a doua...Chiaroscuro

Capitolul 16. ORBIT DE LUMINĂ

Pentru a ne continua povestea, iubite cititorule, trebuie să ne întoarcem în timp, la momentul naşterii unui şobolan, un şobolan numit Chiaroscuro şi strigat Roscuro, un şobolan născut în gunoaiele şi bezna închisorii, cu câţiva ani înainte ca şoarecele Despereaux să fie născut sus, la lumină.

Iubite cititorule, ştii tu oare care este definiţia cuvântului „chiaroscuro"? Dacă vei căuta în dicţionar, vei afla că înseamnă o combinaţie de lumină şi întuneric, beznă şi lumină împreună. Şobolanilor nu le place lumina. Părinţii lui Roscuro voiau să se distreze când şi-au numit astfel fiul. Şobolanii au simţul umorului. Şobolanii, de fapt, cred că viaţa e foarte amuzantă. Şi au dreptate, cititorule! Au dreptate.

Cu toate acestea, în cazul lui Chiaroscuro, gluma avea să se transforme într-un fel de profeţie. Roscuro, pui fiind, dădu peste o funie grozav de lungă pe podeaua închisorii.

-Hmm, ce-avem noi aici? spuse Roscuro. Fiind şobolan, începu imediat să ronţăie funia.

-Încetează! bubui o voce din întuneric.

O mână uriaşă se ivi din beznă şi, apucând şobolanul de coadă, îl ridică în aer, ţinându-l cu capul în jos.

-Ronţăiai funia lui Gregory, şobolanule?

-Cine vrea să ştie? spuse Roscuro, care, deşi cu capul în jos, era, totuşi, şobolan.

-Măi, deşteptule, măi şobolanule care ronţ-ronţ-ronţăiai funia lui Gregory. Gregory o să te-nveţe minte să nu te mai atingi tu de funia lui!

Şi, ţinându-l pe Roscuro cu capul în jos, Gregory aprinse un chibrit cu unghia de la degetul cel mare, *şşşşştttt,* iar apoi ridică flacăra strălucitoare chiar în dreptul feţei lui Roscuro.

-Aaaau! strigă Roscuro.

Îşi trase capul înapoi, departe de lumină. Dar, vai, nu-şi închisese ochii, iar flacăra explodă în juru-i şi dansă înăuntrul lui.

-Nu ţi-a spus nimeni regulile? spuse Gregory.

-Ce reguli?

-Nu ai voie să te atingi de funia lui Gregory, şobolanule!

-Aşa, şi?

-Cere-ţi scuze c-ai ronţăit funia lui Gregory!

-Nu vreau, spuse Roscuro.

-Scuze!

-Nu.

-Şobolan împuţit, spuse Gregory. Fiinţă lipsită de suflet! Gregory s-a săturat de şobolani.

Apropie chibritul şi mai mult de faţa lui Roscuro şi, atât prizonierul, cât şi şobolanul simţiră un miros oribil de mustăţi pârlite. Apoi, chibritul se stinse şi Gregory dădu drumul cozii lui Roscuro. Îl aruncă înapoi în beznă.

-Dacă te mai atingi vreodată de funia lui Gregory, are să-ţi pară rău!

Roscuro rămase pe podeaua închisorii. Nu mai avea mustăţi pe partea stângă. Inima îi bătea cu putere şi, deşi lumina făcută de chibrit dispăruse, el o vedea în continuare, dansându-i în faţa ochilor, chiar şi când îi ţinea închişi.

-Lumină, spuse cu glas tare. Apoi şopti din nou:

-Lumină.

Din acel moment înainte, Roscuro manifestă un interes anormal, excesiv, pentru orice tip de lumină. Pândea întotdeauna, în bezna închisorii, după lumină, după cea mai mică rază sau cea mai firavă licărire. Sufletul său de şobolan tânjea, inexplicabil, după lumină; începu să creadă că lumina era singurul lucru care dădea sens vieţii şi era trist că avea atât de puţină.

În cele din urmă, îşi destăinui sentimentele unui prieten, unui şobolan foarte bătrân, surd de-o ureche, pe numele său Botticelli Remorso.

-Cred, spuse Roscuro, că sensul vieţn e dat de lumină.
-Lumină, spuse Botticelli. Ha, ha, ha - vrei să mor de râs?! Lumina n-are nici o legătură cu asta.
-Atunci ce sens are viaţa? întrebă Roscuro.
-Sensul vieţii, spuse Botticelli, este dat de suferinţă, mai exact, de suferinţa celorlalţi. A prizonierilor, spre exemplu. Un mod încântător de a da sens existenţei este de a face un prizonier să plângă, să se tânguiască, să te implore.

În timp ce vorbea, Botticelli legăna un medalion în formă de inimă, agăţat de o unghie extraordinar de lungă de laba sa dreptă. Luase medalionul de la un prizonier şi îl agăţase de o sfoară subţire, răsucită din fire de mustaţă. Când Botticelli vorbea, medalionul se mişca. Se legăna înainte şi-napoi, înainte şi-napoi.
-Asculţi? îl întrebă Botticelli pe Roscuro.
-Ascult.
-Bun, spuse Botticelli. Fă cum îţi spun şi viaţa ta va fi plină de sens. Uite cum se torturează un prizonier: întâi, îl convingi că-i eşti prieten. Ascultă-l. Încurajează-l să-şi mărturisească păcatele. Şi, când e momentul potrivit, vorbeşte-i. Spune-i ceea ce vrea să audă. Spune-i, de exemplu, că îl vei ierta. E o farsă minunată pe care poţi să i-o joci unui prizonier: să-i promiţi iertarea.
-De ce? spuse Roscuro.

Privirea-i mergea înainte şi-napoi, înainte şi-napoi, urmărind medalionul.
-Pentru că, spuse Botticelli, i-o promiţi - ha - dar nu i-o acorzi. Ii câştigi încrederea. Şi apoi i-o înşeli. Refuzi să-i oferi chiar lucrul pe care şi-l doreşte. Iertare, libertate, prietenie, orice şi-ar dori cel mai fierbinte inima lui, tu i-o refuzi.

În acest punct al predicii, Botticelli izbucni într-un hohot de râs atât de puternic, încât trebui să se aşeze, să-şi recapete suflul. Medalionul se legănă uşor înainte şi-napoi, apoi se opri.
-Ha, spuse Botticelli, ha, ha, ha! Îi câştigi încrederea, îl refuzi şi - ha, ha - devii ceea ce ştiuse tot timpul că eşti, ceea ce şi tu ştiuseşi tot timpul că eşti, nu prieten, nu duhovnic, ci - ha, ha - şobolan!

Botticelli îşi şterse ochii, scutură din cap şi suspină mulţumit. Puse, din nou, medalionul în mişcare.
-În acel moment, e foarte eficient să alergi înainte şi-napoi printre picioarele prizonierului, sădind în acelaşi timp, şi greaţă, dar şi groază. Vai, ce joc grozav, ce joc grozav! Şi mai e, pur şi simplu, plin de sens!
-Mi-ar plăcea foarte mult să torturez un prizonier, spuse Roscuro, aş vrea să fac pe cineva să sufere.
-Va veni şi vremea ta, spuse Botticelli. Pentru moment, toţi prizonierii sunt luaţi. Dar, mai devreme sau mai târziu, va sosi un alt prizonier. De unde ştiu? Pentru că, Roscuro, din fericire, există rău în lume. Şi existenţa răului ne garantează existenţa prizonierilor.
-Deci, va veni în curând un prizonier şi pentru mine?
-Da, spuse Botticelli Remorso, da.
-De-abia aştept!
-Ha, ha, ha! Bínenteles că abia aştepţi. De-abia aştepţi pentru că eşti şobolan, un şobolan adevărat.
-Da, spuse Roscuro, sunt un şobolan adevărat.
-Pe care nu-l interesează deloc lumina, spuse Botticelli.
-Pe care nu-l interesează deloc lumina, repetă Roscuro.

Botticelli pufni din nou în râs şi clătină din cap. Medalionul, suspendat de unghia lungă a labei sale, se legăna înainte şi-napoi, înainte şi-napoi.
-Tu, tânărul meu prieten, eşti şobolan. Exact. Da. Rău. Prizonieri. Şobolani. Suferinţă. Toate se îmbină atât de bine, sună atât de dulce! Ah, trăim într-o lume minunată, o lume minunată, o lume întunecată.

Capitolul 17. JALNICA MÂNGÂIERE

Nu la multă vreme după această conversaţie dintre Botticelli şi Roscuro, sosi, într-adevăr, un prizonier. Uşa închisorii se trânti şi cei doi şobolani văzură cum unul dintre soldaţii regelui aruncă în închisoare pe cineva.

-Excelent, şopti Botticelli, ăsta e al tău. Roscuro privi atent la nou-venit.

-Am să-l fac să sufere, îşi spuse.

Dar, în timp ce îl cerceta, uşa închisorii se deschise brusc şi un val puternic de lumină se revărsă strălucitor în întunericul din carceră.

-Vai, spuse Botticelli, acoperindu-şi ochii cu o labă. Dar Roscuro îşi aţinti privirea în valul de lumină.

Dragă cititorule, acest lucru e important: şobolanul pe nume Chiaroscuro nu îşi întoarse privirea. Se lăsă cuprins de lumina din lumea de deasupra scărilor. Mai că i se tăie răsuflarea în faţa acestei minuni.

-Poţi să-i dai şi o jalnică mângâiere! strigă o voce de deasupra scărilor şi, din lumină, se ivi o pânză roşie.

Pânza de un roşu aprins pluti o clipă, strălucind în lumină, dar, imediat, uşa se trânti din nou, lumina dispăru, iar pânza căzu la pământ. Gregory-temnicerul se aplecă să o ridice.

-Haide, i se adresă bătrânul noului prizonier. Ia-o! Aici îţi prinde bine orice te-ajută să te-ncălzeşti.

Şi, astfel, prizonierul luă pânza şi şi-o puse pe umeri, ca pe o pelerină. Soldatul regelui spuse:

-Atunci e-n regulă. Gregory, îl las pe mâinile tale.

Şi soldatul se întoarse, urcă iar scările, deschise uşa care ducea spre lumea de afară şi, înainte de a o închide, un firicel de lumină apucă să se strecoare înăuntru.

-Ai văzut? îl întrebă Roscuro pe Botticelli.

-Îngrozitor! spuse Botticelli. Oribil. Ce-o fi în capul lor de lasă atâta lumină să intre aici? Nu ştiu că asta-i o închisoare?

-A fost frumos, spuse Roscuro.

-Nu, spuse Botticelli. Nu. Îl privi intens pe Roscuro.

-Frumos nu. Nu! Deloc!

-Trebuie să văd mai multă lumină. Trebuie s-o văd pe toată, spuse Roscuro. Trebuie să merg în lumea de deasupra scărilor.

Botticelli suspină.

-Pe cine interesează lumina? Obsesia asta a ta e tare obositoare. Ascultă-mă pe mine! Suntem şobolani. Şobolani. Nu ne place lumina. Nouă ne place întunericul. Şi suferinţa.

-Dar, spuse Roscuro, sus...

-Nici un dar! spuse Botticelli. Nici un dar! Nimic. Şobolanii nu merg sus. Lumea de deasupra scărilor e teritoriul şoarecilor.

Îşi luă medalionul din jurul gâtului.

-Din ce, începu el legănând medalionul, este făcută sfoara asta?

-Din mustăţi.

-Mustăţile cui?

-Ale şoarecilor.

-Perfect. Şi cine locuieşte sus?

-Şoarecii.

-Perfect. Şoarecii.

Botticelli îşi întoarse capul şi scuipă pe podea.

-Şoarecii nu sunt altceva decât nişte pacheţele din carne şi oase, care se tem de orice. Sunt demni de dispreţ, buni de luat în râs, opusul a tot ceea ce vrem noi să devenim. Vrei să trăieşti în lumea lor?

Roscuro privea în sus, pe lângă Botticelli, către minunata rază de lumină care se strecura pe sub uşă. Nu spuse nimic.

-Ascultă-mă, continuă Botticelli, uite ce trebuie să faci. Du-te şi torturează prizonierul. Du-te şi fură-i pânza roşie. Pânza îţi va potoli dorinţa de a avea ceva din lumea de sus. Dar nu te du la lumină. Are să-ţi pară rău.

În timp ce vorbea, legăna medalionul înainte şi-napoi, înainte şi-napoi.

-Nu e locul tău acolo. Eşti şobolan. Şobolan. Hai, spune-o şi tu.
-Şobolan, spuse şi Roscuro.
-Ei, nu trişa! Trebuie să spui: „Sunt şobolan", spuse Botticelli, zâmbindu-i galeş lui Roscuro.
-Sunt şobolan, spuse Roscuro.
-Înc-o dată, spuse Botticelli, legănându-şi medalionul.
-Sunt şobolan.
-Perfect, spuse Botticelli. Şobolanul e şobolan şi gata. Am terminat povestea. O lume fără sfârşit. Amin.
-Da, spuse Roscuro. Amin. Sunt şobolan.

Închise ochii. Văzu din nou bucata de pânză roşie strălucind în lumină.

Şi îşi spuse, dragă cititorule, că nu lumina, ci pânza era ceea ce îşi dorea de fapt.

Capitolul 18. MĂRTURISIRI

Roscuro merse, după cum îl învăţase Botticelli, să-l tortureze pe prizonierul nou-venit şi să îi ia pânza cea roşie.

Omul stătea cu picioarele întinse, legat de podea. Avea încă bucata de pânză roşie aruncată pe umeri.

Roscuro se strecură printre gratii şi se târî peste pietrele ude cu care era acoperită podeaua celulei.

Când ajunse destul de aproape de om, spuse:

-Vai, bine aţi venit, bine aţi venit! E o mare bucurie pentru noi.

Omul aprinse un chibrit şi se uită la Roscuro. Roscuro, tânjind după lumină, privi flacăra.

-Pleacă, îi spuse prizonierul.

Dădu din mână în direcţia lui Roscuro şi chibritul se stinse.

-Nu eşti decât un şobolan.

-Sunt, spuse Roscuro, exact asta. Şobolan. Permiteţi-mi să vă felicit pentru deosebitul dumneavoastră simţ de observaţie.

-Ce vrei, măi şobolane?

-Ce vreau? Nimic. Adică, nimic pentru mine. Am venit pentru dumneavoastră. Am venit să vă ţin companie în bezna asta.

Se târî şi mai aproape.

-N-am nevoie de compania unui şobolan.

-Ce-aţi zice atunci de mângâierea pe care v-ar putea-o aduce un ascultător înţelegător? Nu cumva v-ar prinde bine?

-Ce?

-Aţi vrea să vă mărturisiţi păcatele?

-Unui şobolan? Cred că glumeşti!

-Haideţi, spuse Roscuro, închideţi ochii. Gândiţi-vă că nu sunt şobolan. Imaginaţi-vă că nu sunt decât o voce în întuneric. O voce căreia îi pasă.

Prizonierul închise ochii.

-Fie, spuse, am să-ţi spun. Dar îţi spun pentru că n-are nici un sens să *nu-i* spun, n-are rost să am secrete faţă de un şobolan jegos. Nu-s aşa disperat cât să mint un şobolan.

Omul îşi drese glasul.

-Sunt aici pentru că am furat şase vaci: două de rasa Jersey şi patru de rasa Guernsey. Furt de vite, asta e crima mea.

Deschise ochii şi-i pironi în beznă. Izbucni în râs. închise iar ochii.

-Dar mai e ceva ce am făcut cu mulţi ani în urmă, o altă crimă de care nici măcar n-au aflat.

-Continuă, spuse Roscuro mieros.

Se târî şi mai aproape. Atinse cu o labă pânza roşie.

-Mi-am dat fata, propriul copil, pentru cârpa asta roşie, pentru o găină şi un pumn de ţigări.

-Mmm, făcu Roscuro.

Nu fu deloc surprins să audă un fapt atât de urât. Până la urmă, nici părinţii lui nu-l iubeau prea mult şi l-ar fi vândut cu siguranţă, dacă ar fi putut scoate vreun profit din asta. Şi mai mult decât asta, într-o duminică după-amiază, îl ascultase pe Botticelli Remorso povestind din memorie toate mărturisirile pe care le auzise de la prizonieri. Astfel, faptele rele de care erau capabili oamenii nu mai erau motiv de mirare pentru Roscuro.

-Pe urmă... spuse omul.

-Pe urmă, îl încuraja Roscuro.

-Pe urmă, am făcut cel mai îngrozitor lucru dintre toate: am plecat de lângă ea. Plângea şi mă striga, dar eu nici măcar n-am privit în urmă. Nici măcar atât. Of, Doamne, continuam să merg înainte.

Prizonierul îşi drese glasul.

-Aha, spuse Roscuro, înţeleg. Atingea deja pânza roşie cu toate patru labele.

-Găseşti alinare în pânza asta pentru care ţi-ai vândut copilul?

E călduroasă, spuse omul.

-A meritat să-ţi dai copilul pentru ea?
-Îmi place culoarea.
-Îţi aminteşte de greşeala pe care ai făcut-o?
-Da, spuse prizonierul, pufăind pe nas. Da.
-Permite-mi să-ţi uşurez povara, spuse Roscuro. Se ridică pe labele dinapoi şi-şi aplecă partea de sus a corpului.
-Am să-ţi iau eu asta, să nu-ţi mai amintească de greşeală, spuse.

Şobolanul apucă pânza cu dinţii lui puternici şi-o trase de pe umerii omului.
-Hei, o vreau înapoi!

Dar Roscuro, dragă cititorule, era rapid. Trase pânza printre gratiile celulei, zvrr!, ca şi cum ar fi făcut o scamatorie.
-Hei! strigă prizonierul. Ad-o-napoi! E tot ce mi-a rămas!
-Păi, da, spuse Roscuro, tocmai de asta am nevoie de ea.
-Şobolan nenorocit! strigă prizonierul.
-Da, spuse Roscuro, chiar aşa. Ai perfectă dreptate.

Îl lăsă pe om acolo, târî pânza în cuibul său şi se uită cu atenţie la ea.

Ce dezamăgire era! Privind-o, Roscuro înţelese că Botticelli se înşelase. Ceea ce voia Roscuro, lucrul de care avea el nevoie, nu era pânza, ci lumina ce strălucise în spatele ei.

Voia să fie umplut, inundat, orbit din nou de lumină.

Şi pentru asta, iubite cititorule, şobolanul ştia că trebuia să meargă în lumea de deasupra scărilor.

Capitolul 19. LUMINĂ, LUMINĂ PESTE TOT

Imaginează-ţi, dacă poţi, că ţi-ai petrecut toată viaţa într-o închisoare. Imaginează-ţi că, într-o seară de primăvară, ieşi din beznă şi intri într-o lume cu ferestre luminoase şi podele lustruite, cu vase sclipitoare de aramă, cu armuri strălucitoare şi cu tapiţerii aurite.

Imaginează-ţi. Şi în timp ce îţi imaginezi toate astea, mai imaginează-ţi ceva. Imaginează-ţi că, în acelaşi timp, şobolanul pătrunde din închisoare în castel, iar în lumea de deasupra scărilor se naşte un şoarece, un şoarece, dragă cititorule, căruia îi este predestinat să întâlnească şobolanul ameţit de lumină.

Dar întâlnirea va avea loc mult mai târziu şi, pentru moment, fiind înconjurat de aşa multă lumină, şobolanul este cuprins de fericire, uimire, încântare.

-Eu, spuse Roscuro, învârtindu-se ameţit de la un lucru luminos la altul, nu voi mai pleca niciodată de aici. Nu, niciodată. Nu mă voi mai întoarce în închisoare. De ce-aş face-o? Nu voi mai tortura niciodată un prizonier. Lumea asta e a mea.

Şobolanul dănţui fericit din cameră în cameră, până se trezi în faţa uşii sălii de bal. Privi înăuntru şi-i văzu acolo pe regele Philip, pe regina Rosemary, pe prinţesa Pea, douăzeci de nobili, un jongler, patru menestreli şi pe toţi ceilalţi oameni ai regelui. Acest grup era o privelişte nemaipomenită pentru şobolan. Roscuro nu văzuse niciodată oameni fericiţi. Nu cunoştea decât oameni trişti. Gregory-temnicerul şi cei care erau aduşi acolo nu râdeau, nu zâmbeau şi nu ciocneau pahare cu cel de lângă el.

Roscuro era fascinat. Totul strălucea. Totul. Lingurile aurite de pe masă şi clopoţeii din pălăria jonglerului, corzile de la chitarele menestrelilor şi coroana regelui şi a reginei.

Şi prinţesa! Ce drăgălaşă era! Cât de mult semăna cu însăşi lumina. Rochia îi era acoperită cu paiete care sclipeau mirific. Iar când râdea, şi râdea adesea, toate lucrurile din jurul ei păreau a străluci şi mai aprins.

-Vai, într-adevăr, spuse Roscuro, e extraordinar. E prea frumos! Trebuie să-i spun lui Botticelli că s-a înşelat. Nu suferinţa e răspunsul. Ci *lumina!*

Porni în sala de bal. îşi ridică coada şi o ţinu dreaptă, mărşăluind în ritmul muzicii pe care menestrelii o cântau la chitară.

Şobolanul, iubite cititorule, se autoinvită la petrecere.

Capitolul 20. PRIVELIŞTE DIN CANDELABRU

ÎN SALA DE BAL se afla un candelabru splendid ornamentat. Cristalele prinse de el reflectau lumina lumânărilor de pe masă şi zâmbetul luminos al prinţesei. Toţi dansau superb, învârtindu-se şi legănându-se înainte şi-napoi, purtaţi de ritmul melodiilor cântate de menestreli. În ce alt loc ai putea vedea atâtea minunăţii, atâtea frumuseţi?

Între toate aceste zâmbete, cântece şi jonglerii, nimeni nu-l observă pe Roscuro căţărându-se pe un picior al mesei, sărind pe masă şi, de acolo, aruncându-se pe cel mai de jos braţ al candelabrului.

Ţinându-se într-o labă, se legăna înainte şi-napoi, admirând spectacolul de sub el: mirosul mâncării, sunetul muzicii şi, mai ales, lumina. Uimitor. Incredibil. Roscuro se legăna zâmbind.

Din păcate, un şobolan nu poate atârna prea mult de candelabru şi fără să fie descoperit. Lucru valabil pentru orice petrecere.

Dragă cititorule, şi cine crezi că-l descoperi? Ai dreptate.

Ochii ageri ai prinţesei Pea.

-Un şobolan! strigă ea. Un şobolan atârnă de candelabrul

Petrecerea, după cum am menţionat, era zgomotoasă. Menestrelii cântau. Oamenii râdeau şi mâncau. Omul care avea clopoţei agăţaţi de pălărie făcea jonglerii.

În mijlocul acestui grup voios, nimeni n-o auzi pe prinţesă. Nimeni, cu excepţia lui Roscuro.

Şobolan.

Niciodată înainte realizase cât de urât suna acest cuvânt.

Şobolan.

În mijlocul acelor frumuseţi, înţelese imediat că era un nume extrem de neplăcut.

Şobolan.

Un blestem, o insultă, un cuvânt complet lipsit de lumină. înainte de a-l auzi rostit de prinţesa Pea, Roscuro nu-şi dăduse seama că nu-i plăcea să fie şobolan, că nu voia să fie şobolan. Această revelaţie îl zăpăci aşa de tare pe Roscuro, încât acesta se dezechilibra.

Şi, dragă cititorule, căzu.

Şi, vai, căzu drept în castronul cu supă al reginei.

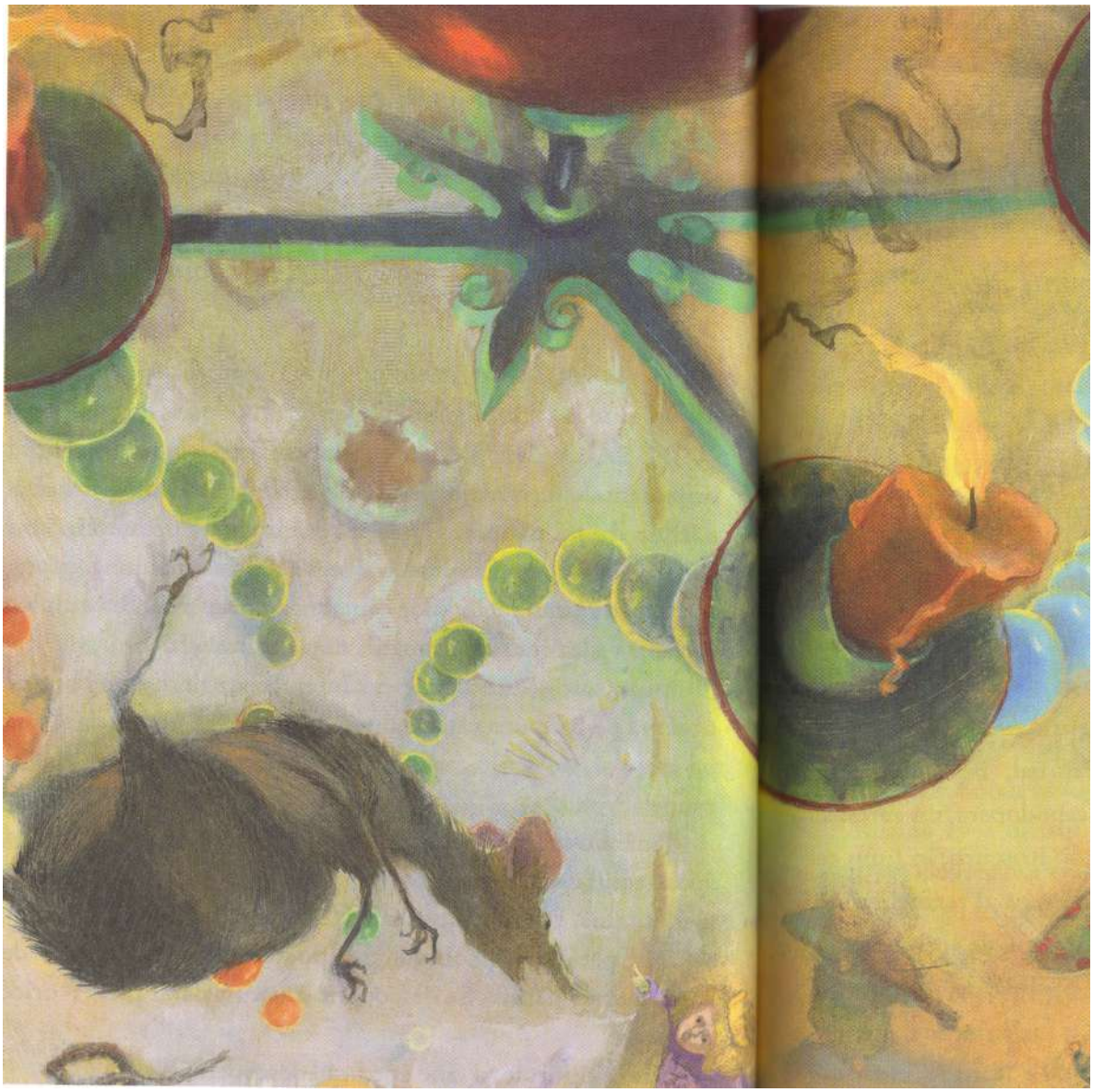

Capitolul 2 1. ULTIMELE CUVINTE ALE REGINEI

Reginei îi plăcea foarte mult supa. Nu era nimic altceva care să-i placă mai mult, cu excepţia prinţesei Pea şi a regelui. Şi, pentru că aşa îi plăcea reginei, se servea supă la fiecare bal de la castel, la fiecare prânz şi la fiecare cină.

Şi ce supă era! Dragostea şi respectul bucătăresei pentru regină şi pentru palat o făcuseră pe aceasta să transforme supele dintr-o simplă mâncare într-o adevărată artă.

În această zi, special pentru acest bal, bucătăreasa se întrecuse pe sine. Supa era o adevărată capodoperă, un amestec delicat de carne de pui, măcriş şi usturoi. Roscuro, în timp ce încerca să iasă la suprafaţa castronului de supă al reginei, nu se putu abţine să nu ia câteva înghiţituri, în semn de apreciere.

-Minunat, spuse, uitând pentru o clipă de momentul nefericit din existenţa sa. Încântător.

-Vedeţi? strigă Pea. Uitaţi-vă aici!

Se ridică în picioare. Arătă cu degetul spre Roscuro.

-Un şobolan. V-am spus c-am văzut un şobolan. Atârna de candelabru şi acum e în supa mamei!

Muzicienii se opriră din cântat. Scamatorul încetă să mai jongleze. Nobilii se opriră din mâncat. Regina se uită la Roscuro. Roscuro se uită la regină.

Iubite cititorule, pentru a fi complet sincer, trebuie să vă mărturisesc un adevăr dezgustător: şobolanii nu sunt creaturi frumoase. Nu sunt nici măcar simpatice. De fapt, sunt nişte creaturi scârboase, mai ales dacă îţi nimeresc în castronul de supă şi au bucăţi de măcriş atârnându-le de mustăţi.

Se lăsă un lung moment de tăcere, după care Roscuro i se adresă reginei:

-Vă rog frumos să mă scuzaţi!

Drept răspuns, regina îşi flutură lingura în aer şi scoase un zgomot incredibil, un zgomot care nu era, sub nici o formă, demn de o regină, un zgomot undeva între nechezatul unui cal şi grohăitul unui porc, care sună cam aşa: *grooohiihaaaa.* Şi apoi spuse:

-E un şobolan în supa mea.

Regina avea un suflet simplu şi, de-a lungul întregii sale vieţi, nu făcuse altceva decât să rostească adevărurile evidente. Şi muri precum trăise.

”E un şobolan în supa mea" au fost ultimele ei cuvinte. îşi duse mâna la piept şi căzu pe spate. Jilţul său regal se lovi de podea cu o bufnitură puternică, care răsună în toată încăperea. Toată lumea scăpă lingurile din mână. îşi împinseră scaunele înapoi.

-Salvaţi-o! tună regele. Trebuie s-o salvaţi! Toţi oamenii regelui se repeziră s-o salveze.

Roscuro ieşi din castronul de supă. înţelese că, date fiind circumstanţele, cel mai bine era să plece. Furişându-se pe faţa de masă, îşi aminti de cuvintele prizonierului, regretul acestuia de a nu fi privit în urmă la fiica sa, atunci când a părăsit-o. Şi, de aceea, Roscuro se opri.

Privi în urmă.

Şi o văzu pe prinţesă fixându-l cu ochi plini de dezgust şi mânie.

-Întoarce-te la închisoare, păreau să-i spună. Du-te în bezna în care ţi-e locul!

Această privire, iubite cititorule, îi frânse inima lui Roscuro.

Credeai că şobolanii n-au inimă? Te înşeli. Toate creaturile au inimă. Şi inima oricărei creaturi poate fi frântă.

Dacă şobolanul n-ar fi privit în urmă, poate inima lui n-ar fi fost frântă. Şi, poate, n-aş mai fi avut nimic de povestit.

Dar, dragă cititorule, şobolanul privise.

Capitolul 22. ÎŞI VINDECĂ INIMA

Roscuro se grăbi să iasă din sala de bal.

-Şobolan, spuse, îşi duse laba la inimă.

-Sunt şobolan. Şi, pentru şobolani, nu există lumină. Pentru mine, nu va fi lumină.

Oamenii regelui erau încă aplecaţi deasupra reginei. Regele încă striga:

-Salvaţi-o! Salvaţi-o!

Şi regina era, bineînţeles, tot moartă, când Roscuro dădu peste lingura regală de supă a reginei. Zăcea pe podea.

-Voi avea ceva frumos, spuse cu glas tare. Sunt şobolan, dar voi avea ceva frumos. Voi avea o coroană doar a mea.

Ridică lingura. Şi-o puse pe cap.

-Da, repetă Roscuro. Voi avea ceva frumos. Şi mă voi răzbuna. Le voi avea pe amândouă. Într-un fel sau altul.

Există inimi, dragă cititorule, care nu se refac niciodată după ce sunt frânte. Sau, dacă se refac, se vindecă strâmb, ca şi cum ar fi fost cusute de un meşter nepriceput. Acesta era şi destinul lui Chiaroscuro. Inima îi era frântă. Ridicând lingura şi punându-şi-o pe cap, vorbind despre răzbunare, reuşi să-şi vindece inima. Dar, din păcate, nu şi-o vindecă cum trebuie.

-Unde e şobolanul? întrebă regele. Găsiţi şobolanul!

-Dacă pe mine mă cauţi, bolborosi Roscuro în timp ce părăsea încăperea, mă găseşti în închisoare, în întuneric.

Capitolul 23. CONSECINŢE

Comportamentul lui Roscuro avu, bineînţeles, consecinţe. Fiecare faptă, iubite cititorule, indiferent cât de măruntă ar fi, are consecinţe. Bunăoară, micul Roscuro rosese la funia lui Gregory-temnicerul şi, pentru că rosese la funie, îi fusese aprins un chibrit în faţă şi, pentru că îi fusese aprins un chibrit în faţă, îi luase foc şi sufletul.

Sufletul îi luase foc şi, din această cauză, pornise într-o călătorie deasupra scărilor, în căutarea luminii. În lumea de deasupra scărilor, în sala de bal, prinţesa Pea îl zărise şi strigase cuvântul „şobolan", şi, de aceea, Roscuro căzuse în supa reginei. Şi pentru că Roscuro căzuse în supa reginei, regina murise. Vezi, nu-i aşa, cum totul se leagă? Vezi destul de bine că fiecare faptă are şi consecinţe.

Spre exemplu (dacă, iubite cititorule, îmi vei permite să continui această disertaţie despre consecinţe), pentru că regina murise mâncând supă, regele îndurerat declară supa ilegală; şi pentru că supa devenise ilegală, toate instrumentele implicate în mâncatul şi prepararea supei deveniră şi ele ilegale: linguri, castroane şi oale. Toate aceste lucruri au fost adunate din tot Regatul Dor şi stivuite în închisoare.

Şi pentru că Roscuro fusese orbit de lumina unui chibrit, călătorise în lumea de deasupra scărilor, căzuse în supa reginei şi pentru că regina murise, regele ordonase moartea tuturor şobolanilor din regat.

Oamenii regelui coborâră plini de curaj în închisoare, pentru a omorî şobolanii. Dar pentru a omorî un şobolan, trebuie mai întâi să-l *găseşti.* Şi dacă şobolanul nu vrea să fie găsit, atunci, dragă cititorule, nici nu va fi găsit.

Tot ce reuşiră oamenii a fost să se rătăcească în labirintul întortocheat din închisoare. De fapt, unii dintre ei nu mai reuşiră nici măcar să găsească drumul afară şi-şi dădură sufletul în inima întunecată a castelului. Şi, astfel, stârpirea şobolanilor nu avu deloc succes. În disperare de cauză, regele Phillip declară şobolanii ilegali. Îi scoase în afara legii.

Aceasta, bineînţeles, era o lege ridicolă, întrucât şobolanii sunt proscrişi de la natură. Cum poţi să scoţi în afara legii pe cineva care se află deja în afara legii? E o risipă de timp şi de efort. Dar, regele decretă oficial că toţi şobolanii din Regatul Dor erau scoşi în afara legii şi că vor fi trataţi ca atare. Când eşti rege, poţi proclama oricâte legi ridicole doreşti. Asta e ceea ce înseamnă, de fapt, să fii rege.

Dar, iubite cititorule, nu trebuie să uităm că regele Phillip o iubea pe regină şi că, fără ea, era pierdut. Acesta e pericolul când iubeşti: indiferent de cât de puternic ai fi, indiferent de cât de multe regate ai conduce, nu poţi împiedica moartea celor pe care îi iubeşti. Declararea supei ca ilegală, scoaterea şobolanilor în afara legii, toate acestea erau lucruri care îl alinau pe rege. Şi, de aceea, trebuie să-l iertăm.

Şi ce s-a ales de şobolanii scoşi în afara legii? Ce s-a ales de unul dintre ei, în special?

Ce s-a ales de Chiaroscuro?

În bezna închisorii, stătea în cuibul său, cu lingura pe cap. Se apucă să-şi facă o mantie regală dintr-o bucată de pânză roşie. Şi, cum lucra, bătrânul surd de-o ureche, Botticelli Remorso, stătea lângă el legănându-şi medalionul înainte şi-napoi, înainte şi-napoi, şi spunând:

-Vezi ce se-ntâmplă dacă mergi în lumea de deasupra scărilor? Sper că ţi-a fost învăţătură de minte. Datoria ta pe lumea asta este să-i faci pe ceilalţi să sufere.

-Da, murmură Roscuro. Da. Exact asta am de gând să fac. Am s-o fac pe prinţesă să sufere pentru că s-a uitat aşa la mine.

Şi, pe când Roscuro lucra şi-şi făcea planuri, temnicerul Gregory se ţinea strâns de funia lui pentru a nu se rătăci în întuneric. Într-o celulă rece şi umedă, prizonierul care avusese cândva o pânză roşie şi care acum nu mai avea nimic, îşi ducea zilele plângând încetişor.

Sus, deasupra închisorii, în castel, într-o seară, un şoarece stătea singur, în timp ce fraţii săi căutau firimituri. Stătea cu capul lăsat într-o parte, ascultând un sunet dulce, al cărui nume încă nu-l cunoştea. Faptul că şoarecelui îi plăcea muzica va avea consecinţe. Tu, iubite cititorule, deja cunoşti o parte dintre ele. Datorită muzicii, şoarecele va găsi drumul spre prinţesă. Se va îndrăgosti.

Şi, dacă tot vorbim de consecinţe, în aceeaşi seară în care Despereaux stătea la castel, ascultând muzică pentru întâia oară, dincolo de castel, la apus, se anunţau alte consecinţe. O trăsură condusă de un soldat regal, plină ochi cu linguri, castroane şi oale, mergea către castel. Lângă soldat, stătea o tânără cu nişte urechi care, pur şi simplu, semănau cu nişte foi de varză înfipte de fiecare parte a capului.

Numele fetei, iubite cititorule, era Miggery Sow. Şi, deşi ea încă nu ştia, va fi un instrument important în planul de răzbunare a şobolanului.

Sfârşitul celei de-a doua cărţi

A treia carte...of! povestea lui Miggery Sow

Capitolul 24. UN PUMN DE ŢIGĂRI, O FAŢĂ DE MASĂ ROŞIE ŞI O GĂINĂ

Din nou, dragă cititorule, trebuie să ne întoarcem în timp înainte de a putea continua povestea. Acestea fiind spuse, aici începe o scurtă istorisire a vieţii lui Miggery Sow, o fată venită pe lume, cu mulţi ani înainte de naşterea şoarecelui şi a şobolanului Chiaroscuro, o fată născută departe de castel şi care îşi primise numele după un porc cu care tatăl ei obişnuia să câştige diverse concursuri.

Miggery Sow avea şase ani când mama sa, ţinând—o de mână şi privind—o drept în ochi, muri.

—Mamă... spuse Mig. Mamă, n—ai putea să stai aici cu mine?

—Ah, spuse mama. Cine—i acolo? Cine mă ţine de mână?

—Sunt eu, mamă. Miggery Sow.

—Ah, copilă, dă—mi drumul.

—Dar vreau să stai aici, spuse Mig, ştergându—şi întâi nasul, apoi ochii plânşi.

—Vrei tu asta, spuse mama.

—Da, spuse Mig, vreau.

—Vai, copilă, şi ce contează ce vrei tu?

Strânse mâna copilei o dată, de două ori. Apoi muri, lăsând—o pe Mig singură cu tatăl ei, care, într—o zi de târg, curând după ce—i muri soţia, îşi vându fiica pentru un pumn de ţigări, o faţă de masă roşie şi o găină.

—Tată! spuse Mig, când îşi văzu tatăl îndepărtându—se de ea cu găina în braţe, o ţigară în gură şi o faţă de masă roşie pusă în jurul umerilor drept pelerină.

—Du—te, Mig, spuse. De—acum eşti a omului ăstuia.

—Dar nu vreau, tată, spuse. Vreau să merg cu tine! Se prinse de faţa de masă roşie şi trase de ea.

—Ce Dumnezeu, copilă, spuse tatăl. Cine crezi că te—ntreabă pe tine ce vrei? Hai, du—te!

Îi desprinse degetele de pe faţa de masă şi o întoarse cu faţa spre omul care o cumpărase.

Mig îşi privi tatăl îndepărtându—se, cu faţa de masă roşie fluturându—i pe spate. îşi părăsi fiica. Şi, cititorule, după cum ştii, nu trebuie să priveşti în urmă. Nici măcar o dată.

Poţi să—ţi imaginezi? Poţi să—ţi imaginezi că tatăl tău te vinde pe o faţă de masă, o găină şi—un pumn de ţigări? Te rog, închide ochii şi gândeşte—te un moment.

Gata?

Sper că te—ai înfiorat la gândul că soarta lui Mig ar putea fi a ta.

Săraca Mig, oare ce se va alege de ea? Trebuie, chiar dacă eşti speriat, să citeşti ca să afli singur. Iubite cititorule, e de datoria ta.

Capitolul 25. UN CERC VICIOS

Miggery Sow îl striga pe omul care o cumpărase „Unchiule", după cum i—a spus el că trebuie. Şi, de asemenea, tot după cum spunea tot el, Mig avea grijă de oi, gătea şi îi curăţa oalele. Făcea toate acestea fără a primi în schimb vreo laudă sau vreun cuvânt de mulţumire din partea lui.

Un alt fapt nefericit era că unchiului îi plăcea foarte mult să—i servească lui Mig ceea ce el numea „o urecheală sănătoasă". Ca să fim corecţi faţă de unchi, trebuie precizat că întotdeauna se interesa dacă Mig avea sau nu nevoie de urecheală. Dialogurile lor zilnice sunau cam aşa:

Unchiul:

—Parcă ţi—am spus să speli oalele.

Mig:

—Le—am spălat, unchiule. Le—am spălat bine.

Unchiul:

—Da' de unde! Sunt murdare. Trebuie să fii pedepsită, nu?

Mig:

—Of, unchiule, am spălat oalele.

Unchiul:

—Fato, adică mă faci mincinos?

Mig:

—Nu, unchiule.

Unchiul:

—Ce zici de—o urecheală sănătoasă, atunci?

Mig:

—Nu, mulţumesc, unchiule. Nu vreau.

Din păcate, unchiul nu era deloc interesat de ceea ce voia Mig, la fel cum nu fuseseră mei mama şi nici tatăl fetei. Aşa că o urechea mereu. O urechea, mă tem, foarte entuziasmat, în timp ce Mig nu era defel încântată.

Urechelile aveau loc îngrijorător de des. Iar unchiul avea deosebită grijă să le aplice şi pe partea stângă şi pe cea dreaptă. Astfel încât nu trecu mult timp până ce urechile tinerei Mig începură să semene nu atât a urechi, cât a două foi de varză înfipte de o parte şi de alta a capului.

Şi îi deveniră cam tot atât de nefolositoare ca nişte foi de varză. Adică, încetară să—şi îndeplinească funcţia de urechi. Pentru Mig, cuvintele îşi pierdură întâi contururile clare. Iar apoi îşi pierdură conturul de tot, devenind nişte obiecte confuze, care îi dădeau mari probleme când încerca să le dea sens

Cu cât auzea Mig mai puţin, cu atât înţelegea mai puţine. Cu cât înţelegea mai puţine, cu atât făcea anapoda mai multe lucruri; şi cu cat făcea anapoda mai multe lucruri, cu atât mai multe urecheli primea, şi cu atât auzea mai puţin. Asta e ceea ce se numeşte un cerc vicios. Şi Miggery Sow era prinsă la mijloc.

Şi, dragă cititorule, nimeni nu şi—ar dori să se găsească prins într—un cerc vicios.

Dar, după cum ştii, nimeni nu s—a preocupat vreodată de ceea ce—şi dorea Miggery Sow.

Capitolul 26. REGALITATE

Când Mig împlini şapte ani, nu avu parte nici de tort, nici de vreo petrecere, nici de cântece, nici de vreun cadou, nici nu i s—a pomenit ziua de naştere, în afară de faptul că zise:
—Unchiule, azi împlinesc şapte ani. Şi unchiul îi răspunse:
—Te—am întrebat eu câţi ani împlineşti azi? Dispari din faţa mea, până nu—ţi trag o urecheală sănătoasă!

La câteva ore după ce îşi primise urecheala de ziua ei, Mig se afla cu oile unchiului pe câmp, când văzu în zare ceva sclipitor şi strălucitor.

Crezu, pentru o clipă, că era soarele. Dar se întoarse imediat şi văzu soarele în vest, îmbinându—se cu linia orizontului, acolo unde era locul lui în acel moment al zilei. Ceea ce strălucea aşa puternic era cu totul altceva. Acolo, pe câmp, Mig se frecă la ochi cu mâna stângă, privind lumina strălucitoare apropiindu—se tot mai mult, până când îi putu desluşi pe regele Phillip, pe regina Rosemary şi pe fiica lor, tânăra prinţesă Pea.

Familia regală era înconjurată de cavaleri îmbrăcaţi în armuri strălucitoare, care călăreau pe cai protejaţi şi ei de armuri la fel strălucitoare. Fiecare membru al familiei regale avea pe cap o coroană de aur şi toţi, regele, regina şi prinţesa, purtau pelerine decorate cu bijuterii şi mărgele, care sclipeau şi străluceau, absorbind şi totodată reflectând lumina soarelui.
—Of, oftă Mig.

Prinţesa Pea călărea un cal alb, care—şi înălţa picioarele foarte sus şi le cobora foarte graţios. Pea o văzu pe Mig stând şi privindu—i mirată şi îi făcu cu mâna.
—Bună! strigă prinţesa Pea voioasă. Bună! Şi îi făcu din nou cu mâna.

Mig nu răspunse la salut; în schimb, rămase cu gura căscată, privind acea familie perfectă care tocmai trecea pe lângă ea.
—Tati, ce are fetiţa aia? îl întrebă Pea pe rege. Nu vrea să—mi facă cu mâna!
—Nu contează, spuse regele. N—are nici cea mai mică importanţă, draga mea.
—Dar eu sunt prinţesă. Şi i—am făcut cu mâna. Iar ea nu mi—a răspuns.

Cât despre Mig, aceasta căsca ochii în continuare. O dorinţă ascunsă începu să încolţească în sufletul ei, atunci când văzu familia regală; era ca şi cum o lumânare începuse să—i lumineze sufletul, aprinsă de strălucirea unui rege, a unei regine şi a unei prinţese.
Pentru întâia oară, dragă cititorule, Mig începu să spere.

Şi speranţa, iubite cititorule, e ca dragostea... un sentiment ridicol, minunat şi puternic.

Mig încercă să dea un nume acestei emoţii ciudate; îşi atinse urechea care o durea încă şi îşi dădu seama că sentimentul pe care îl încerca era exact opusul celui pe care îl avea când era urecheată.

Zâmbi şi—şi luă mâna de la ureche. Îi făcu prinţesei cu mâna.
—Azi e ziua mea! strigă Mig în urma ei.

Dar regele, regina şi prinţesa erau deja departe.
—Azi, strigă Mig, împlinesc şapte ani!

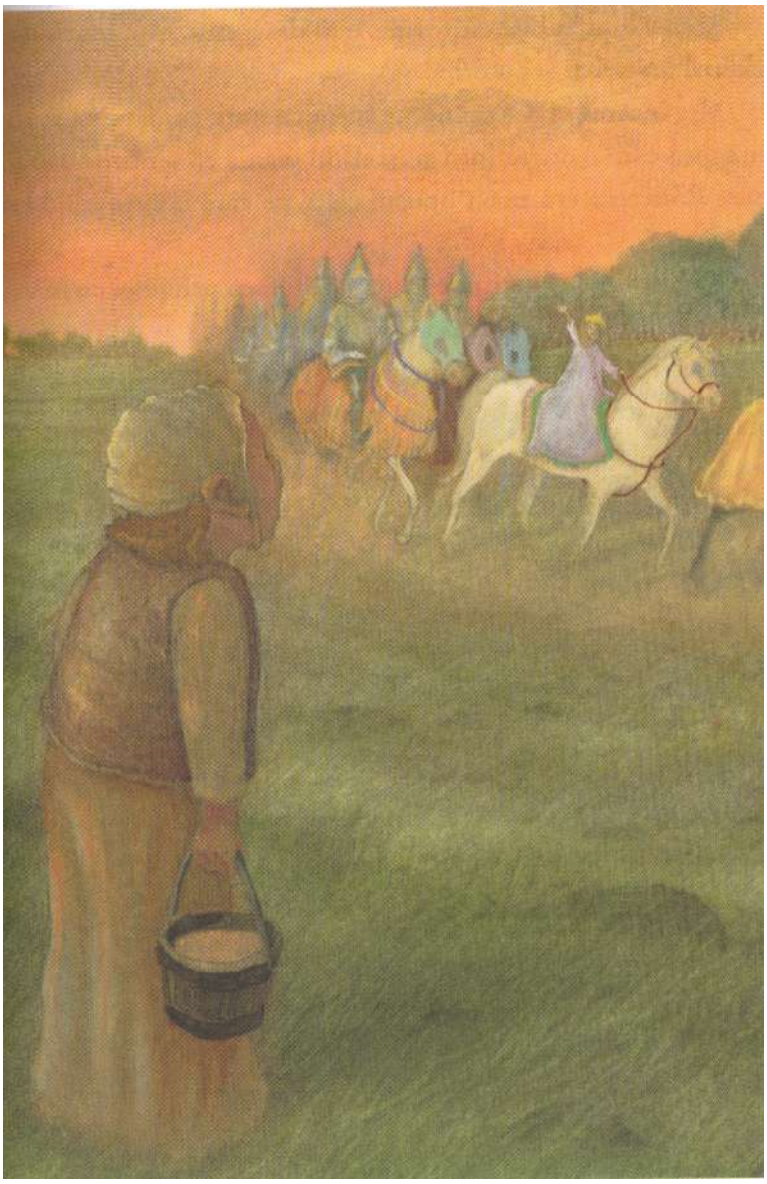

Capitolul 27. O DORINŢĂ

În acea noapte, în coliba mică şi întunecată pe care o împărţea cu unchiul şi cu oile, Mig încercă să vorbească despre ceea ce a văzut.
—Unchiule... începu ea.
—Ei?
—Azi am văzut nişte oameni care semănau cu stelele.
—Cum vine asta?
—I—am văzut strălucind şi sclipind. Şi era şi o prinţesă care avea o coroană şi călărea un căluţ alb, plin de graţie.
—Ce tot îndrugi acolo?
—Am văzut un rege, o regină şi o prinţesă mărunţică! strigă Mig.
—Aşa, şi?! strigă şi unchiul.
—Mi—ar plăcea... spuse Mig timid. îmi doresc să fiu şi eu prinţesă.
—Ha, ha, râse unchiul. Ha, ha! Cineva aşa prost şi urât ca tine? Nu faci nici măcar cât am dat pe tine. Crezi că eu nu—mi doresc, în fiecare seară, să mai am găina aia bună şi faţa aia roşie de masă pe care le—am dat pe tine?

Nu aşteptă ca Mig să ghicească răspunsul la întrebare.
—Ba îmi doresc, continuă, în fiecare seară îmi doresc asta. Faţa aia de masă era roşie ca sângele. Găina ar fi putut face ouă ca nimeni alta.
—Vreau să fiu prinţesă, spuse Mig. Vreau să port coroană.
—Coroană, râse unchiul. Vrea să poarte coroană. Continuă să râdă, din ce în ce mai tare. Luă o oală goală şi şi—o puse pe cap.
—Ia uită—te! spuse. Sunt rege. îmi vezi coroana? Sunt rege, aşa cum mi—am dorit mereu. Sunt rege pentru că asta—mi *doresc*.

Dansă prin colibă cu oala pe cap. Râse până îi dădură lacrimile. Apoi se opri din dans, îşi dădu jos oala de pe cap, o privi pe Mig şi spuse:
—Ce zici de—o urecheală sănătoasă pentru prostiile astea?
—Nu, mulţumesc, spuse Mig.
—Fii atentă, spuse unchiul după ce îi trăsese o urecheală. Să nu mai aud nimic de prinţese. In plus, cine crezi că te—a—ntrebat pe tine ce vrei?

Răspunsul la întrebarea asta, iubite cititorule, îl ştii foarte bine: absolut nimeni.

Capitolul 28. SPRE CASTEL

Anii treceau. Mig şi—i petrecea spălând oale, îngrijind oi, făcând curăţenie în colibă şi primind nenumărate urecheli nespus de dureroase. În fiecare seară, fie primăvară sau iarnă, fie toamnă sau vară, Mig stătea pe câmp privind apusul soarelui, sperând că familia regelui va trece din nou pe acolo.

—Of, aş vrea s—o mai văd o dată pe prinţesă. Cu poneiul ei mic şi graţios.

Această speranţă, această dorinţă, de a o vedea din nou pe prinţesă era adânc săditâ în inima lui Mig; şi, tot acolo, era săditâ speranţa că ea, Miggery Sow, va deveni, la un moment dat, prinţesă.

Prima dorinţă a lui Mig fu îndeplinită, indirect, când regele declară supa ilegală. Oamenii regelui fură trimişi să anunţe noile reguli şi să adune toate oalele, lingurile şi castroanele de supă de la oamenii din Regatul Dor.

Dragă citiorule, tu ştii de ce dăduse regele o astfel de lege, aşa că nu ai fi fost aşa surprins cum a fost unchiul lui Mig când, într—o duminică, un soldat al regelui bătu la uşa colibei în care locuiau Mig, unchiul şi oile, şi anunţă că supa era ilegală.

—Cum adică? întrebă unchiul.

—Din ordinul regelui Phillip, repetă soldatul. Am fost trimis aici să vă aduc la cunoştinţă că supa este ilegală în Regatul Dor. Conform ordinului regal, nu veţi mai mânca supă niciodată. Nu vă veţi mai gândi la supă şi nici nu veţi mai vorbi despre ea. Iar eu, în calitate de servitor credincios al regelui, am venit să vă iau lingurile, oalele şi castroanele de supă.

—Nu se poate aşa ceva, spuse unchiul.

—Ba uite că se poate!

—Şi ce—o să mâncăm? Şi cu ce?

—Prăjituri, sugeră soldatul. Cu furculiţa.

—Ce drăguţ, spuse unchiul, numai că noi nu ne putem permite prăjituri!

Soldatul ridică din umeri.

—Eu doar îmi fac datoria. Vă rog să—mi daţi lingurile, castroanele şi oalele.

Unchiul începu să se tragă de barbă. Apoi dădu drumul la barbă şi se luă de părul din cap.

—Incredibil! ţipă. Mai lipseşte ca regele să vrea să—mi ia oile şi fata, că altceva oricum n—o să—mi mai rămână.

—Ai o fată?

—Da, spuse unchiul. Una lipsită de valoare, dar e a mea.

—Hmm, făcu soldatul. Mă tem că şi asta e ilegal. Nici un om nu poate să aibă un alt om în Regatul Dor.

—Dar am plătit cinstit pentru ea cu o găină ouătoare, un pumn de ţigări şi o faţă de masă roşie.

—Nu contează, spuse soldatul. Este ilegal să deţii pe cineva. Acum, îmi vei da lingurile, castroanele, oalele *şi* fata. Dacă refuzi, ai să vii cu mine şi vei fi închis în temniţa castelului. Ce alegi?

Şi, astfel, Miggery Sow ajunse să stea într—o trăsură plină de obiecte care se puteau folosi la mâncarea sau la prepararea supei, lângă un soldat al regelui.

—Ai părinţi? o întrebă soldatul. Te voi duce la ei.

—Ăăă?

—Mamă! strigă soldatul.

—A murit, spuse Mig.

—Tată?! strigă iar soldatul.

—Nu l—am mai văzut de când m—a vândut.

—Aşa, deci. Atunci te duc la castel.

—Of... făcu Mig, uitându—se prin trăsură. Vrei să pedalez?

—La castel! strigă soldatul. Te duc la castel!

—La castel? Acolo unde locuieşte prinţesa mărunţică?

—Exact acolo.

—Of... am să ajung şi eu prinţesă cândva.

—E un vis frumos, spuse soldatul. Luă hăţurile în mâini, dădu bice cailor şi porniră.

—Merg fericită, spuse Mig, ducându—şi mâna la una din urechile ce—i semănau cu nişte foi de varză şi

atingând—o uşor.
—Poţi să fii şi fericită, oricum nu se schimbă nimic dacă eşti tu fericită sau nu, spuse soldatul. Te duc la castel şi—o să aibă cineva grijă de tine acolo. N—o să mai fii sclavă. Vei fi servitoare plătită.
—Ăăă? întrebă Mig.
—O să fii servitoare! strigă soldatul. Nu sclavă!
—Of, spuse Mig, satisfăcută. Voi fi servitoare, nu sclavă. Avea doisprezece ani. Mama îi era moartă. Tatăl o vânduse.
Unchiul, care, de fapt, nu—i era unchi, o urechease până surzise aproape de tot. Iar ea îşi dorea, mai mult decât orice, să fie prinţesă, să poarte coroană de aur şi să călărească pe un cal graţios.

Dragă cititorule, crezi că e greşit să speri când, de fapt, nu ai motive să speri? Sau (după cum spusese soldatul despre fericire), poţi oricum să speri, pentru că, oricum, nu contează pentru nimeni altcineva în afară de tine?

Capitolul 29. ÎNCEP CU REVERENŢA ŞI TERMIN CU AŢA

Norocul lui Miggery Sow nu se opri aici. În prima ei zi ca servitoare la castel, fu trimisă să—i ducă prinţesei un mosorel cu aţă roşie.

Fii atentă, îi spuse şefa servitorilor, o femeie neînduplecată, pe nume Louise, prinţesa e de viţă regală, trebuie să faci o reverenţă.

—Reverenţă? strigă Mig.

—Trebuie să faci o reverenţă! strigă Louise.

—Of, spuse Mig, da, doamnă!

Luă mosorelul cu aţă de la Louise şi porni spre prinţesă pe scările aurite, vorbind singură.

—Ia te uită la mine, am pornit să văd prinţesa. Eu, Miggery Sow, să văd prinţesa de aproape. Şi, mai mult, trebuie să—i fac o reverenţă pentru că e cap încoronat.

La uşa prinţesei, lui Mig îi pieri brusc încrederea în sine. Se opri o clipă, strângând mosorelul în mână şi mormăind singură:

—Oare cum trebuie să fac? Îi dau mosorelul şi apoi fac reverenţa? Nu, nu. întâi reverenţa şi apoi aţa. Aşa. Of, asta e. Asta—i ordinea. Încep cu reverenţa şi termin cu aţa.

Bătu la uşă prinţesa.

—Intră, spuse prinţesa Pea.

Mig, cum nu auzea nici acum nimic, bătu încă o dată.

—Intră, spuse Pea.

Şi Mig, cum încă nu auzea nimic, mai bătu o dată.

—Poate, îşi spuse, prinţesa nu—i acasă.

Dar, imediat, uşa se deschise larg şi se ivi însăşi prinţesa, privind atent la Miggery Sow.

—Of, spuse Mig, rămânând cu gura căscată.

—Bună, spuse Pea. Tu eşti noua servitoare? Mi—ai adus aţa?

—Trebuie să fac o reverenţă! strigă Mig.

Îşi strânse fusta, scăpă mosorelul, scoase un picior cu care calcă pe mosor, se dădu în spate, apoi iar în faţă, se clătină înainte şi—napoi destul de mult (atât după părerea ei, cât şi după părerea prinţesei care o privea) şi, în sfârşit, căzu pe podea, făcând un zgomot asurzitor.

—Hopa, spuse Miggery Sow.

Pea nu se putu abţine — pufni în râs.

—Nu—i nimic, îi spuse ea lui Mig, clătinând din cap. Intenţia contează!

—Cum adică? strigă Mig.

—Intenţia contează! strigă Pea.

—Vă mulţumesc, domnişoară, spuse Mig.

Se ridică încet. Privi spre prinţesă. îşi plecă apoi privirea în podea.

—Întai reverenţa, apoi aţa, murmură Mig.

—Poftim? spuse Pea.

—Vai, spuse Mig. Aţa.

Se aruncă—n genunchi ca să găsească mosorelul; după ce îl găsi, se ridică din nou şi i—l oferi prinţesei.

—V—am adus aţa!

—Minunat! spuse prinţesa, luând aţa de la Mig. Mulţumesc frumos! Se pare că nu pot păstra mosorelele cu aţă. Pe toate le pierd pe undeva!

—Lucraţi la ceva? întrebă Mig, trăgând cu coada ochiului la bucata de pânză din mâna prinţesei.

—Fac o istorie a lumii, a lumii mele, spuse Pea. O tapiserie. Vezi? Aici e tatăl meu, regele. Şi cântă la chitară pentru că—i place şi chiar se pricepe. Şi aici e mama, regina, mâncând supă, pentru că îi plăcea tare mult supa.

—Supă! Of... e ilegală!

—Da, spuse prinţesa, tatăl meu a declarat supa ilegală pentru că mama a murit în timp ce mânca supă.

—Mama dumneavoastră a murit?

—Da, a murit luna trecută.

Îşi muşcă buza de sus ca să nu izbucnească în plâns.

—Ce coincidenţă! spuse Mig. Şi mama e moartă!

—Câţi ani aveai când a murit?

—Bani? Nu cer bani! spuse Mig şi se trase înapoi în grabă.

—Nu, nu *banii Ani!* Câţi *ani* aveai? strigă Pea.

—Doar şase, spuse Mig.

—Îmi pare rău, îi răspunse prinţesa.

Îi aruncă o privire plină de compasiune.

—Câţi ani ai?

—Doişpe.

—Şi eu, spuse prinţesa. Suntem de—o seamă. Cum te cheamă? irigă.

—Miggery. Miggery Sow, dar mi se spune Mig. Şi v—am mai ăzut o dată, prinţesă. Aţi trecut pe lângă mine călare pe un ăluţ. Era de ziua mea şi eram pe câmp, cu oile unchiului, la
us.

—Ţi—am făcut cu mâna?

—Cum?

—Am făcut cu mâna? strigă Pea.

—Da, răspunse Mig.

—Dar nu mi—ai răspuns, spuse prinţesa.

—Ba da, spuse Mig, dar nu m—aţi mai văzut. Într—o bună zi m să stau şi eu pe un căluţ alb, am să port coroană şi—am să fac
cu mâna. Într—o bună zi, spuse Mig, ducându—şi mâna la urechea stângă, voi fi şi eu prinţesă...

—Serios? îi spuse Pea.

Şi—i aruncă lui Mig încă o privire grăbită, dar nu mai spuse nimic.

Când Mig porni, în sfârşit, înapoi pe scările aurite, Louise o aştepta.

—Cât, se răsti, îţi ia să—i duci prinţesei un mosor?

—Prea mult? presupuse Mig.

—Exact, spuse Louise.

Şi îi administra o urecheală bună lui Mig.

—Nu ţi—e scris să fii servitoare. E mai mult decât evident!

—Nu, doamnă, spuse Mig, dar e în regulă, pentru că, oricum, eu vreau s—ajung prinţesă.

—Tu? Prinţesă? Mă faci să râd!

Asta, iubite cititorule, se dorise a fi o glumă din partea lui Louise, dar ea nu râdea. Niciodată. Nici măcar când şi—o imagina prinţesă pe Miggery Sow.

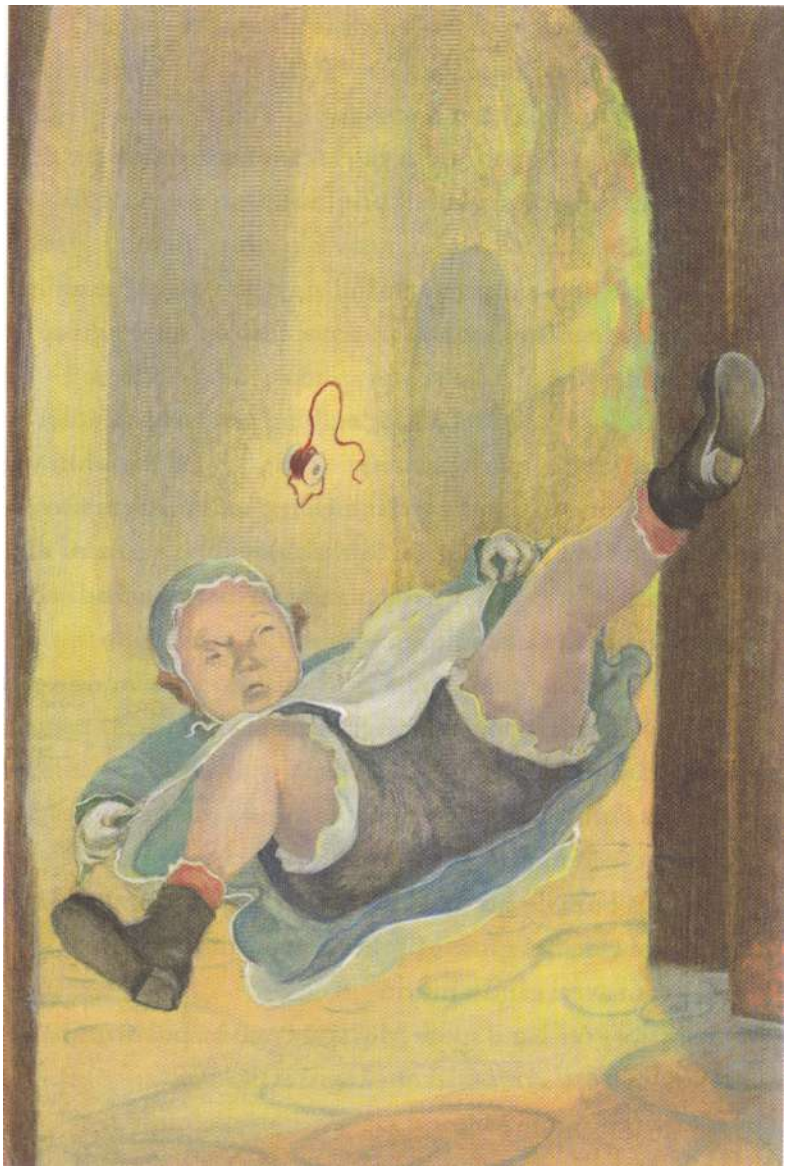

Capitolul 30. ÎN TEMNIŢĂ

La castel, pentru prima dată în scurta ei viaţă, Mig primea de mâncare pe săturate. Şi mânca. Deveni, în curând, rotunjoară, apoi şi mai rotunjoară încă. Se făcu din ce în ce mai rotunjoară. Doar capul îi rămăsese mic.

Dragă cititorule, în calitate de povestitor, e de datoria mea ca, din când în când, să rostesc nişte adevăruri dureroase şi destul de neplăcute. Astfel, pentru a nu deforma realitatea, trebuie să vă mărturisesc că Mig era foarte leneşă. Şi, mai mult, nu era cea mai luminată minte din sat. Adică, era cam grea de cap.

Din cauza acestor lipsuri, Louise se grăbea să—i găsească o muncă pe care Miggery Sow ar fi putut—o îndeplini eficient. Foarte rapid, Mig eşua în munca de cameristă (fu prinsă probând una dintre rochiile unei ducese venite în vizită), de croitoreasă (cusu mantia unui călăreţ de propria rochiţă, stricându—le pe amândouă) şi de femeie de serviciu (când fu trimisă să deretice o cameră, rămase cu gura căscată de încântată ce era, admirând pereţii auriţi, podelele şi tapiseriile, exclamând de nenumărate ori: „Of, ce frumos!", „Of, ce frumos!" şi nereuşind să facă deloc curat).

Şi pe când Mig încerca, fără sorţi de izbândă, să se descurce cu aceste îndatoriri gospodăreşti, se petreceau alte lucruri importante în castel. Şobolanul, în închisoarea de dedesubt, tropăia nerăbdător în aşteptarea unui moment în care să se răzbune. Şi, în lumea de deasupra scărilor, prinţesa întâlnea un şoarece. Iar şoarecele se îndrăgostea de ea.

Vor avea, oare, aceste fapte unele consecinţe? Poţi fi sigur că da.

Aşa cum şi incapacitatea lui Mig de a duce la bun sfârşit vreo îndatorire avu consecinţe. Deoarece, ca o ultimă soluţie, Louise o trimise pe Mig la bucătărie, deoarece ştia că bucătăreasa se poate descurca şi cu persoane mai nepricepute. In bucătărie, Mig scăpă coji de ouă în aluatul pentru prăjituri; spălă pe jos folosind ulei de gătit, în loc de soluţie de curăţat; strănută exact în friptura de porc, pe care trebuiau să i—o servească regelui.

—Isprăvile astea, ţipă bucătăreasa, fac din tine cel mai nepriceput ajutor pe care l—am avut vreodată! Nu eşti bună de nimic! De absolut nimic! Un singur loc a mai rămas pentru tine. închisoarea.

—Ăăă? spuse Mig, ducându—şi mâna pâlnie la ureche.

—Te trimit la închisoare. Îi vei duce temnicerului prânzul în fiecare zi. Asta va fi datoria ta de—acum înainte.

Iubite cititorule, probabil ştii că şoarecilor din castel le era frică de închisoare. Trebuie să mai spun că şi oamenilor le era?

Cu siguranţă, se gândeau destul de des la temniţă. In lunile călduroase, un miros rânced se ridica din subsolul întunecos şi umplea tot castelul. Iar în nopţile reci de iarnă, de aici se auzeau urlete, de parcă însuşi castelul ar fi plâns şi ar fi jelit.

—E doar vântul, se asigurau unul pe celălalt oamenii din castel, nimic altceva.

Multe servitoare fuseseră trimise la închisoare pentru a—i duce mâncarea temnicerului, dar se întorceau palide, plângând, tremurând din toate încheieturile, cu dinţii clănţănind, spunând sus şi tare că nu se vor mai întoarce acolo nici în ruptul capului. Şi, mai rău, circulau zvonuri cum că existaseră fete care intraseră în închisoare şi nu se mai întorseseră niciodată.

Credeţi că aceasta va fi şi soarta lui Mig?

Of! Sper că nu. Ce—ar fi această poveste fără Mig?

—Ascultă, fată cu foi de varză în loc de urechi! strigă bucătăreasa. Uite ce vei face. Duci tava cu mâncare jos, în închisoare, aştepţi ca bătrânul să mănânce şi aduci tava înapoi, aici sus. Crezi că eşti în stare?

—Da, aşa zic, spuse Mig. Duc tava bătrânului, el mănâncă ce e pe ea, apoi aduc tava sus. O să fie goală când o s—o aduc. Aduc tava goală sus, de acolo, de jos.

—Exact, spuse bucătăreasa. Pare simplu, nu? Dar sigur reuşeşti tu să strici toată treaba.

—Ăăă? întrebă Mig.

—Nimic, spuse bucătăreasa. Noroc. O să ai nevoie.

O urmări pe Mig coborând scara către temniţă. Dragă cititorule, erau aceleaşi scări pe care şoarecele

Despereaux fusese împins cu o zi înainte. Însă, spre deosebire de şoarece, Mig avea lumină: pe tava cu mâncare se afla o lumânare care pâlpâia, arătându—i calea. îşi întoarse privirea spre bucătăreasă şi—i zâmbi.

—Nu e—n stare de nimic fata asta cu foi de varză în loc de urechi! spuse bucătăreasa, clătinând din cap. Oare ce se alege de cineva care zâmbeşte când coboară—n temniţă?

Iubite cititorule, ca să afli răspunsul la întrebarea bucătăresei, trebuie să citeşti în continuare.

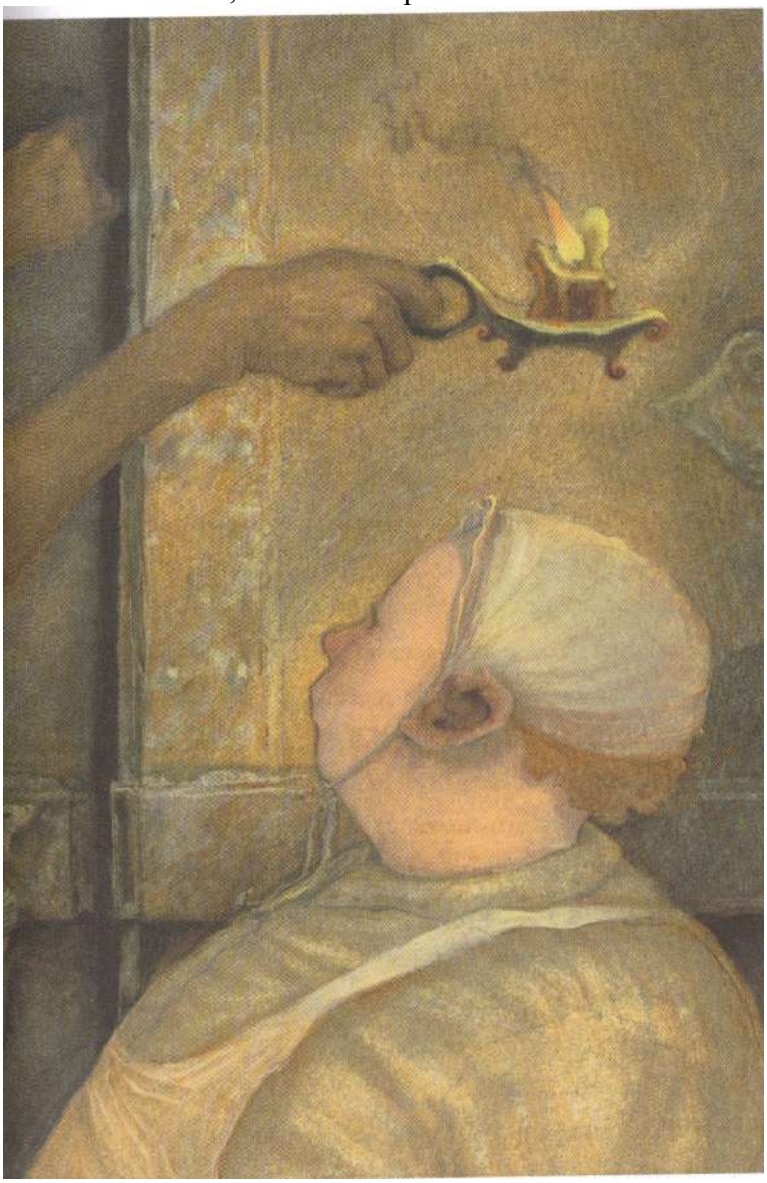

Capitolul 31. UN CÂNTEC ÎN ÎNTUNERIC

Îngrozitorul miros din temniţă n—o deranja pe Mig. Probabil pentru că, uneori, unchiul îşi rata ţinta atunci când voia să o tragă de urechi şi, în schimb, o trăgea de nas. Greşise ţinta suficient de des, încât nasul ei să nu mai funcţioneze cum trebuie. Şi, astfel, ea nu simţi duhoarea îngrozitoare a disperării şi a răului, şi îşi continuă fericită drumul pe acea scară întortocheată.

—Of, strigă. E cam beznă aici!

—Da, Mig, e, îşi răspunse tot ea, dar dacă aş fi fost prinţesă, aş fi fost atât de luminoasă şi de strălucitoare, încât n—ar mai fi existat nicăieri vreun loc aşa de întunecat.

În acel moment, Miggery Sow începu să cânte un cântecel care suna cam aşa:

—Nu sunt prinţesa Pea,
Dar într—o bună zi voi fi,
Ca Pea, hi—hi, Voi fi,
Într—o bună zi.

După cum poate ai ghicit, dragă cititorule, Mig nu era cine ştie ce cântăreaţă şi melodia semăna mai mult cu un behăit. Cu toate acestea cântecelul ei suna, pentru o ureche anume, ca un soi de melodie. Şi, pe când Mig cobora cântând scările închisorii, din umbră se ivi un şobolan care purta o lingură pe cap şi era înfăşurat într—o mantie roşie.

—Da, da, şopti şobolanul. Minunat cântec. Exact ce mi—aş fi dorit să aud!

Şi Roscuro porni la pas alături de Mig. La capătul scărilor, Mig strigă:

—Of. Sunt eu, Miggery Sow, mulţi îmi spun Mig. Am venit cu mâncarea! Hai s—o iei, întunecimea Ta!

Nu primi nici un răspuns.

În temniţă era linişte, dar liniştea aceasta nu prevestea nimic bun. Era o linişte de rău augur; era linişte, dar se auzeau şi nişte sunete surde, înspăimântătoare. Apa se prelingea pe pereţi ca un şarpe care se târa cu greu. Dintr—un colţ întunecat se auzea vaietul stins al unui om îndurerat. Şobolanii alergau nestingheriţi dintr—o parte—n alta, loveau podeaua închisorii cu unghiile lor foarte ascuţite şi—şi târau coada prin sînge şi nămol.

Dragă cititorule, dacă te—ai afla în închisoare, ai auzi, cu siguranţă, toate aceste zgomote şi ţi—ai da seama de îndată că sunt de rău augur.

Dacă m—aş afla eu în închisoare, le—aş auzi *şi eu.*

Dacă ne—am afla împreună în închisoare, am auzi sunetele acestea şi ne—am îngrozi; de frică, ne—am ţine strâns unul de altul.

Dar ce auzea Miggery Sow?

Exact.

Absolut nimic.

De aceea, nu—i era frică deloc.

Ridică tava şi mai sus şi lumânarea aruncă o lumină slabă pe maldărul de linguri, castroane şi oale.

—Of, spuse Mig. Uită—te la lucrurile astea! Nu mi—aş fi imaginat că există aşa multe linguri pe lume!

—Există mai multe în lumea asta decât ar putea cineva să—şi imagineze! bubui o voce din beznă.

—Corect, corect, murmură Roscuro. Bătrânul temnicer spune adevărul.

—Of, spuse Mig, cine—a zis asta?

Şi se întoarse în direcţia dinspre care se auzise vocea temnicerului.

Capitolul 3 2. FEREŞTE — TE DE ŞOBOLANI

Lumânarea de pe tava lui Mig i—l dezvălui pe Gregory, care, cu mâinile întinse, venea şchiopătând spre ea, cu funia legată în jurul gleznei.
—Tu, presupune Gregory, ai venit să—i aduci temnicerului de mâncare.
—Of, făcu Mig.
Se trase un pas înapoi.
—Dă—o—ncoace, spuse Gregory şi—i luă tava.
Se aşeză pe o oală care căzuse din maldăr cu fundu—n sus. Îşi potrivi tava pe genunchi şi începu cu farfuria acoperită.
—Gregory presupune că nici azi nu e supă.
—Ce? spuse Mig.
—Supă! strigă Gregory.
—Ilegală! strigă Mig la rândul ei.
—Cea mai mare tâmpenie, bolborosi Gregory în timp ce lua capacul de pe farfurie. Tre' să fii prea idiot, ca să vezi o lume fără supă.
Apucă un copan, îl băgă pe tot în gură, îl mestecă, apoi înghiţi.
—Hei, spuse Mig, căscând ochii la el. Ai uitat de oase!
—Nu uitat. Mestecat.
Gregory hali o altă bucată de pui, o aripă, cu oase cu tot. Apoi alta. Mig îl privea plină de admiraţie.
—Într—o bună zi, începu Mig, cuprinsă brusc de dorinţa de a—i împărtăşi acestui om cea mai arzătoare dorinţă a ei, voi fi prinţesă.
La această afirmaţie, Chiaroscuro, care se afla încă lângă Mig, scoase, intenţionat, un chiot de bucurie şi începu să danseze; la lumina singurei lumânări, umbra lui era mare şi de—a dreptul înspăimântătoare.
—Gregory te vede, se adresă Gregory umbrei. Roscuro se opri din dans. Se ascunse după fusta lui Mig.
—Ăăă? strigă Mig. Ce—i asta?
—Nimic, spuse Gregory. Deci vrei să devii prinţesă. Ei bine, toată lumea are câte un vis prostesc. Gregory, de pildă, visează o lume în care supa e legală. Şi, mai mult ca sigur, şi şobolanul ăla de—acolo are vreun vis prostesc.
—Dac—ai şti tu... murmură Roscuro.
—Ce? strigă Mig.
Gregory nu mai spuse nimic. In schimb, băgă mâna în buzunar şi scoase un şervet în care strănută o dată, de două, de trei ori.
—Noroc! strigă Mig. Noroc! Noroc!
—Înapoi, în lumea plină de lumină, şopti Gregory şi apoi puse şerveţelul pe tavă.
—Gregory a terminat, spuse.
Şi—i întinse tava lui Mig.
—Eşti gata? Atunci tava merge înapoi, sus. Bucătăreasa spune că aşa trebuie. Duci tava jos, aştepţi să mănânce bătrânul şi apoi aduci tava înapoi. Astea—s instrucţiunile.
—Te—au instruit şi cum să te fereşti de şobolani?
—De ce?
—De şobolani.
—Ce—i cu ei?
—Fereşte—te de ei! strigă Gregory.
—Aha! spuse Mig. Fereşte—te de şobolani. Roscuro, ascuns sub fusta lui Mig, îşi frecă labele din faţă.
—Poţi să o previi cât vrei, bătrâne, murmură el. Degeaba! A venit clipa pe care am aşteptat—o atât! Cât despre tine, ai să te alegi cu funia ruptă. Nu ronţ—ronţ—ronţăită, ci roasă ca lumea, să se rupă în două. Da, totul iese aşa cum îmi doresc. A venit timpul răzbunării!

Capitolul 33. UN ŞOBOLAN CARE—I ŞTIE NUMELE

Mig urcase scara temniţei şi se pregătea să deschidă uşa de la bucătărie, când un şobolan vorbi cu ea.
—Îmi permiţi să te reţin o clipă? Mig se uită la stânga, apoi la dreapta.
—Aici jos, spuse Roscuro. Mig se uită la podea.
—Of, spuse. Dar eşti şobolan, nu? Şi nu cumva tocmai m—a avertizat bătrânul? „Fereşte—te de şobolani", mi—a spus.

Ridică tava, astfel încât lumânarea să bată direct pe Roscuro, pe lingura aurită pe care o purta pe cap şi pe pelerina roşie ca sângele, pe care o avea pe spate.
—N—ai nici un motiv să te temi, nici unul, spuse Roscuro. În timp ce vorbea, îşi duse mâna la spate şi, apucând lingura de coadă, şi—o scoase de pe cap, de parcă ar fi fost un domn care şi—ar fi scos pălăria în faţa unei doamne.
—Of, spuse Mig. Un şobolan cu maniere.
—Da, spuse Roscuro. încântat de cunoştinţă.
—Şi tata avea o bucată de pânză cam ca a ta, domnule Şobolan, spuse Mig. M—a dat pentru ea.
—Vai, spuse Roscuro cu un zâmbet larg, de cunoscător. Într—adevăr? Ceea ce spui e o poveste tragică, e îngrozitor.

Iubite cititorule, dacă îmi îngădui, ne vom opri o clipă să ne gândim la ceva incredibil şi neobişnuit, la un lucru de rău augur. Neobişnuitul şi incredibilul fapt, care nu prevesteşte nimic bun, este acesta: vocea lui Roscuro se strecura perfect prin urechea bolnavă a lui Mig. Adică, cititorule, Miggery Sow auzea perfect fiecare cuvânt pe care—l rostea şobolanul Roscuro.
—Ai suferit destul, îi spuse Roscuro lui Mig. Acum e timpul să cunoşti succesul, gloria.
—Succes? întrebă Mig. Glorie?
—Permite—mi să mă prezint, spuse Roscuro. Eu sunt Chiaroscuro. Prietenii îmi spun Roscuro. Iar numele tău este Miggery Sow. Şi e adevărat, nu—i aşa, că lumea îţi spune simplu, Mig?
—Ia te uită ce chestie! strigă Mig. Un şobolan care—mi ştie numele!

Domnişoară Miggery, draga mea, nu vreau să par prea indiscret chiar din momentul în care ne—am cunoscut, dar îmi permiţi să te întreb dacă mă înşel presupunând că ai anumite aspiraţii?
—Cum adică aspiraţii? strigă Mig.
—Domnişoară Miggery, nu e nevoie să strigi. Absolut deloc. Cum mă auzi tu, aşa te aud şi eu. Ne potrivim perfect unul cu celălalt.

Roscuro zâmbi din nou, arătându—şi gura plină de dinţi galbeni, foarte ascuţiţi.

Aspiraţiile, draga mea, sunt ceea ce ar face ca o servitoare să—şi dorească să devină prinţesă.
—Of, aprobă Mig, exact prinţesă îmi doresc să ajung.
—Există, draga mea, o modalitate de a face asta să se întâmple. Cred că există o modalitate de a face ca acest vis să devină realitate.
—Adică, aş putea fi prinţesa Pea?
—Da, înălţimea Voastră, spuse Roscuro.

Şi—şi scoase iar lingura de pe cap, făcând o plecăciune adâncă.
—Da, onorată prinţesă Pea.
—Of, suspină Mig.
—Pot să—ţi împărtăşesc planul meu? Pot să—ţi arăt cum putem face ca visul tău de a ajunge prinţesă să devină realitate?
—Da, spuse Mig, da.
—Începe, spuse Roscuro, cu rosul unei funii de către subsemnat.

Mig ţinea tava pe care ardea o lumânărică şi—l ascultă pe şobolan care continuă descrierea planului, spunându—i exact ce şi—ar fi dorit ea să audă. Roscuro vorbea aşa de pasionat şi fata asculta cu atâta ardoare, încât nici unul dintre ei nu observă şerveţelul de pe tavă mişcându—se.

Şi nici nu auziră nişte zgomote ca de şoricel care pufnea cu neîncredere şi furie, de undeva de sub şerveţel, Roscuro continuând să—şi depene, pas cu pas, planul diavolesc de a o aduce pe prinţesă în beznă.

Sfârşitul celei de—a treia cărţi

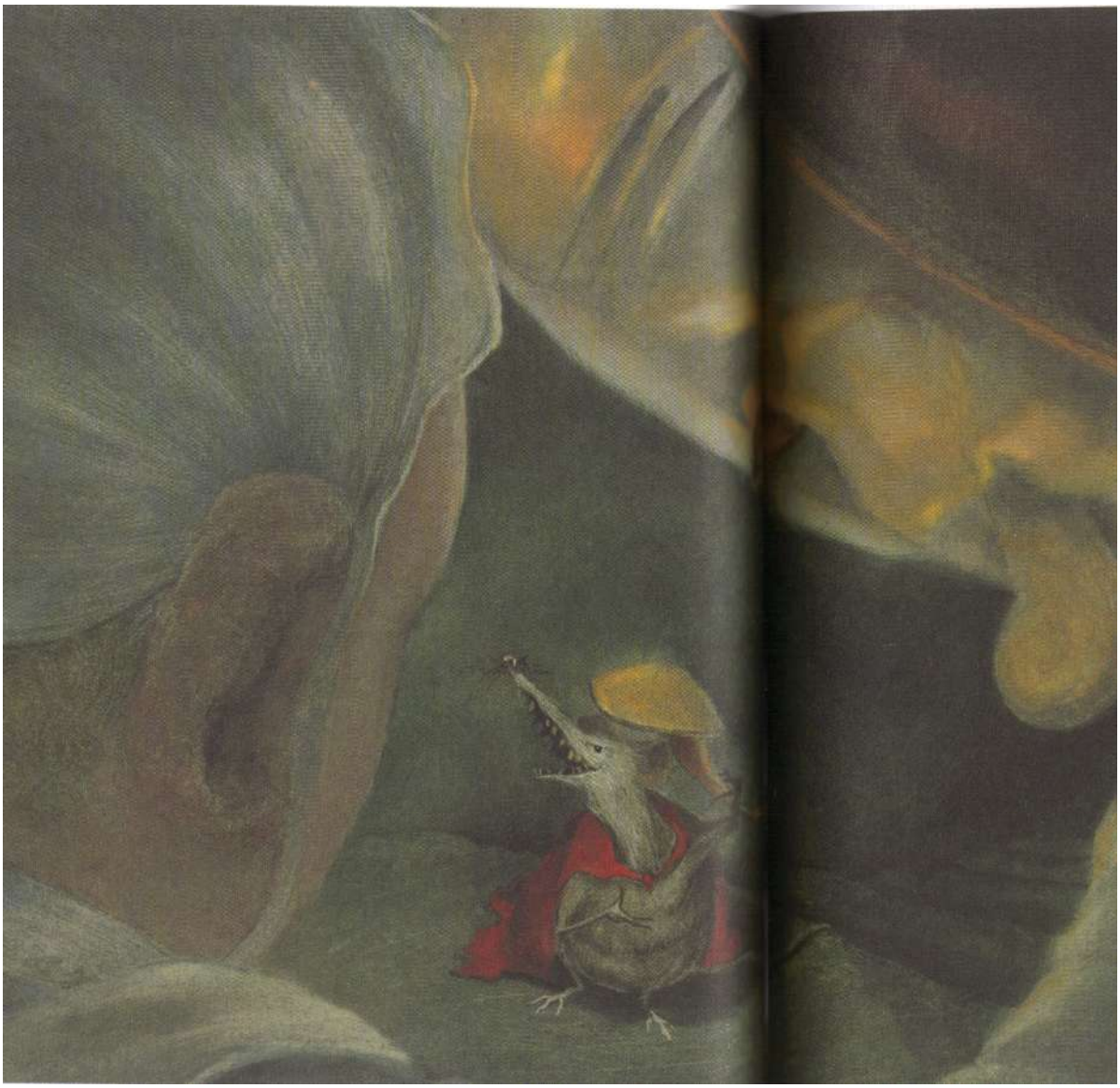

A patra carte...înapoi la lumină

Capitolul 34. OMOARĂ—I, CHIAR DACĂ—S MORŢI DEJA

Iubite cititorule, n—ai uitat de şoricelul nostru, nu—i aşa?

„Înapoi în lumea plină de lumină", asta e ceea ce—i şoptise Gregory când l—a pus pe tavă. Iar Mig, după conversaţia cu Roscuro, duse tava în bucătărie. Când o văzu pe bucătăreasă, strigă:

—Sunt eu, Miggery Sow, m—am întors din întuneric.

—Ah, minunat, spuse bucătăreasa. Şi ne simţim mult mai bine cu toţii, nu—i aşa?

Mig lăsă tava pe tejghea.

—Ei, ei, spuse bucătăreasa, nu ţi—ai terminat treaba. Trebuie s—o cureţi.

—Cuum?! strigă Mig.

—Trebuie să cureţi tava! strigă bucătăreasa.

Se întinse, apucă şi scutură puternic şerveţelul, de sub care se rostogoli Despereaux, aterizând, *pleosc,* drept într—o cană plină ochi cu ulei.

—Vaaai! ţipă bucătăreasa. Un şoarece în bucătăria mea, în uleiul meu de gătit, în cana mea... Mig, omoară—l în clipa asta!

Mig se aplecă şi privi şoarecele care se afunda încet în cana cu ulei.

—Săracu' şoricuţ, spuse ea.

Şi, în clipa următoare, îşi băgă mâna în ulei şi—l scoase, apucându—l de coadă.

Despereaux, încercând să tragă aer în piept, tuşind, clipind des pentru a se obişnui cu lumina, ar fi vrut să plângă de bucurie că fusese salvat. Dar n—avu mult timp pentru asta.

—Omoară—l! strigă bucătăreasa.

—Of! spuse Mig. Bine.

Ţinându—l pe Despereaux de coadă, porni să ia cuţitul de bucătărie. Dar coada şoricelului, mânjită de ulei, era alunecoasă şi greu de ţinut, iar Mig, întinzându—se să ia cuţitul, slăbi puţin strânsoarea şi Despereaux căzu pe podea.

Mig se uită la ghemotocul de blană maronie.

—Of, spuse ea, asta sigur l—a omorât.

—Omoară—l chiar dacă—i mort deja! strigă bucătăreasa. Asta—i filosofia mea în ceea ce priveşte şoarecii. Dacă—s vii, omoară—i. Dacă—s morţi, omoară—i. Doar aşa poţi fi sigur că un şoarece este mort. Şi şoarecii nu—s buni decât morţi!

—Bună solofia asta! Adică, omoară—i chiar dacă—s morţi deja!

—Repede, proasto cu urechi de varză, strigă bucătăreasa. Mişcă—te—odată!

Despereaux îşi ridică uşor capul de pe podea. Soarele de după—amiază strălucea prin uriaşa fereastră din bucătărie. Avu timp doar să se gândească la cât e de frumoasă lumina, căci aceasta dispăru brusc şi apăru, în locul ei, faţa lui Mig. Îl analiză, respirând pe gură.

—Şoricuţule, spuse, n—o s—o iei la sănătoasa? Despereaux o privi pe Mig drept în ochii ei mici şi preocupaţi. Apoi, văzu o lumină orbitoare şi auzi sunetul metalului tăind aerul, căci Mig lăsa cuţitul de bucătărie în jos, şi mai jos, jos de tot.

Despereaux simţi o durere intensă în codiţă. Făcu un salt şi o luă la goană. Iubite cititorule, şoricelul alerga cu paşi mici. întocmai ca un şoarece adevărat. Alergă în zigzag, când spre dreapta, când spre stânga.

—Of, strigă Mig. L—am ratat.

—Ca să vezi surpriză! spuse bucătăreasa, în timp ce Despereaux se strecura printr—o crăpătură din uşa de la cămară.

—Totuşi, am coada şoricuţului, spuse Mig.

Se aplecă, luă coada lui Despereaux de pe jos şi o ridică, arătându—i—o cu mândrie bucătăresei.

—Aşa... şi?! strigă bucătăreasa. La ce bun dacă restu' şoarecelui a dispărut în cămară?

—Nu ştiu, murmură Mig.

Şi încercă să—şi prindă capul în mâini, pe când bucătăreasa înainta spre ea, cu gândul să—i administreze o urecheală zdravănă.

—Nu ştiu.

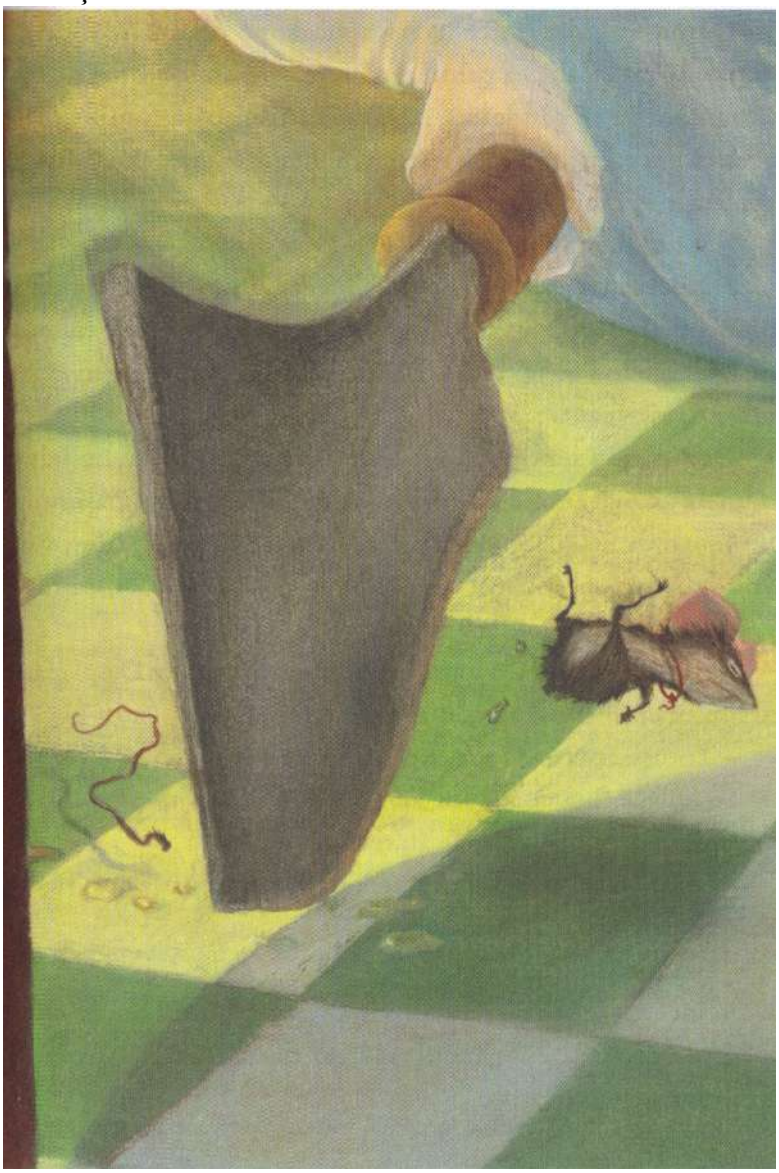

Capitolul 3 5. CAVALERUL ÎN ARMURĂ STRĂLUCITOARE

Despereaux analiza cealaltă faţă a problemei. Se întreba nu ce va face cu coada lui, ci ce va face fără ea. Stătea plângând pe un sac de făină, pe un raft din cămară.

Durerea era puternică şi plângea din cauza ei. Dar plângea şi pentru că era fericit. Ieşise din închisoare; fusese readus la viaţă. Salvarea lui avusese loc la timp pentru a o salva pe prinţesa Pea din faţa destinului groaznic pe care şobolanul i—l pregătise.

Astfel, Despereaux plângea, în acelaşi timp, şi de bucurie, şi de durere, dar şi cu recunoştinţă. Plângea de oboseală, cuprins de disperare, dar şi plin de speranţă. Plângea plin de toate sentimentele pe care le poate încerca un tânăr şoricel, care fusese trimis la moarte, iar apoi scăpase din ghearele ei, tocmai la timp pentru a—şi salva iubita.

Dragă cititorule, şoarecele plânse mult. Apoi, se întinse pe sacul de făină şi adormi. În afara castelului, soarele apusese deja, stelele răsăriră una câte una, apoi se stinseră şi soarele răsări din nou. Despereaux încă dormea. Şi, în somn, visa.

Visa vitralii şi bezna din închisoare. În visul lui Despereaux, lumina avea viaţă, era strălucitoare şi minunată, lua forma unui cavaler care avea o sabie. Cavalerul lupta cu întunericul.

Întunericul lua şi el multe forme. Mai întâi, o întruchipa pe mama lui, rostind fraze în franceză. Apoi, bezna deveni tatăl lui care bătea toba. Bezna era şi Furlough, purtând o mască neagră şi dând din cap a negare. Apoi, bezna deveni un şobolan uriaş, afişând un zâmbet diabolic.

—Întuneric, scânci Despereaux, întorcându—şi capul pe partea stângă.

—Lumină, murmură, întorcându—şi capul pe partea dreaptă. I se adresă cavalerului. Ii strigă:

—Cine eşti? Ai să mă salvezi? Dar cavalerul nu—i răspunse.

—Spune—mi cine eşti! strigă Despereaux.

Cavalerul nu—şi mai flutura sabia. Îl privi pe Despereaux.

—Mă cunoşti, spuse.

—Nu, răspunse Despereaux, nu te cunosc.

—Ba da, spuse cavalerul.

Încet, îşi dădu jos armura jos de pe cap şi dezvălui... nimic, pe nimeni. Armura era goală.

—Nu, o, nu! spuse Despereaux. Nu—i nici un cavaler sub armura asta strălucitoare; e doar imaginaţia mea, la fel ca fericirea până la adânci bătrâneţi.

Şi, în somn, iubite cititorule, şoricelul începu să plângă.

Capitolul 36. CE CĂRA MIG

Şi în timp ce şoarecele dormea, Roscuro îşi puse în practică teribilul plan. Vrei să auzi, iubite cititorule, cum a decurs acesta? Povestea nu e una plăcută. E violentă. Şi crudă. Dar presupun că şi poveştile care nu sunt plăcute au o anumită valoare. După cum bine ştii (întrucât ai trăit în lumea asta suficient de mult, încât să fi înţeles singur nişte lucruri) nu poate fi mereu totul numai lapte şi miere.

Fii atent. Uite cum s—a întâmplat. întâi, şobolanul termină, o dată pentru totdeauna, munca pe care o începuse de mult: roase de la un capăt la celălalt funia lui Gregory, şi, astfel, temnicerul se rătăci în labirintul din închisoare. Târziu în noapte, când castelul era cufundat în întuneric, servitoarea Miggery Sow urcă scările spre camera prinţesei.

În mână, avea o lumânare. Iar în buzunarele de la şorţ avea două lucruri care nu prevesteau nimic bun. În buzunarul drept, ascuns pentru eventualitatea în care l—ar fi putut vedea cineva, se afla un şobolan cu o lingură pe cap şi o pelerină roşie în jurul umerilor. În buzunarul stâng, se afla un cuţit de bucătărie, acelaşi pe care Miggery Sow îl folosise pentru a tăia coada unui anumit şoricel. Un şobolan, un cuţit şi o lumânare. Acestea erau lucrurile pe care Mig le ducea sus, sus de tot, pe scări.

—Of! îi strigă şobolanului. E—ntuneric, nu?

—Da, da, şopti Roscuro din buzunar. E destul de întuneric, draga mea.

—Când o să fiu prinţesă... începu Mig.

—Şşşş, spuse Roscuro. Pot să—ţi sugerez să—ţi ţii pentru tine planurile măreţe? Şi pot să—ţi mai sugerez şi să vorbeşti în şoaptă? Suntem, până la urmă, într—o misiune secretă. Ştii să vorbeşti în şoaptă?

—Da! strigă Mig.

—Atunci, te rog, spuse Roscuro, te rog să îţi foloseşti imediat această calitate.

—Of, şopti Mig. În regulă.

—Mulţumesc, spuse Roscuro. Trebuie să recapitulăm planul de bătaie?

—Îl am foarte clar în minte, şopti Mig, atingându—şi uşor tâmpla cu un deget.

—Ce bine, spuse Roscuro. Dar, totuşi, draga mea, poate ar trebui să—l repetăm încă o dată. Doar încă o dată, ca să fim siguri.

—Păi... bine, spuse Mig. Intrăm în camera prinţesei. Ea o să doarmă şi o să sforăie, iar eu o s—o trezesc, o să—i arăt cuţitul şi spun: „Dacă tu nu vrea să fie rănită, trebuie să vii cu mine".

—Şi n—ai s—o răneşti, spuse Roscuro.

—Nu. Pentru că vreau să trăiască şi să fie camerista mea când o să fiu prinţesă.

—Exact, spuse Roscuro. Asta va fi miraculo—transformarea ei.

—Of, şopti Mig. Da. Miraculo—transformarea ei.

Desigur, Mig n—avea nici o idee despre ceea ce ar fi putut să însemne „miraculo—transformare", dar îi plăcea foarte mult cum sună şi repetă cuvântul iar şi iar, până când Roscuro o întrerupse:

—Şi după aceea?

—Apoi, continuă Mig, îi spun să se ridice din patul de prinţesă şi să vină cu mine într—o scurtă călătorie.

Aha! spuse Roscuro, o scurtă călătorie. Exact. Aşa! Îmi plac cuvintele astea. O scurtă călătorie. Da, va fi o scurtă călătorie. Va fi, într—adevăr.

—Apoi, spuse Mig, care ajungea la partea ei preferată din plan, o aducem jos în beznă şi îi dăm nişte lecţii lungi despre cum să devină servitoare şi mie nişte lecţii scurte despre cum să devin prinţesă, iar când terminăm cu lecţiile, ne schimbăm între noi. Eu ajung prinţesă, şi ea servitoare. Of!

Iubite cititorule, acesta era planul pe care Roscuro i—l prezentase lui Mig când a întâlnit—o pentru prima oară. Era, desigur, un plan ridicol.

Nimeni, niciodată, nici măcar pentru o miime de secundă, n—ar fi confundat—o pe Mig cu prinţesa sau pe prinţesă cu Mig. Dar Miggery Sow, după cum am mai arătat, nu era prea isteaţă. Şi, în plus, dragă cititorule, îşi dorea mult, mult de tot, să devină prinţesă. Şi din cauza acestei dorinţe arzătoare fusese în stare să creadă, din tot sufletul, în planul lui Roscuro.

Planul şobolanului era, de fapt, mai simplu şi mai îngrozitor. Plănuia s—o facă pe Mig să—i pună prinţesei lanţuri la mâini şi la picioare. Voia s—o ţină acolo, în beznă, pe această prinţesă strălucitoare, care râdea atât de frumos.

Pentru totdeauna.

Capitolul 37. O ÎNGHIŢITURĂ, CA SĂ NU UIŢI GUSTUL

Prinţesa dormea şi visa că mama ei, regina, îi întindea o lingură şi îi spunea:
—Gustă din asta, draga mea Pea, gustă, scumpa mea, şi pune—mi ce părere ai.
Prinţesa se aplecă şi sorbi puţină supă din lingura pe care ama ei o ţinea întinsă.
—Vai, mamă, spuse ea, e minunată. E cea mai bună supă pe care—am mâncat—o vreodată.
—Da, spuse regina. E minunată, nu—i aşa?
—Îmi mai dai puţină?
—Ţi—am dat o înghiţitură, ca să nu uiţi gustul, spuse mama ei. Ţi—am dat o înghiţitură, ca să—ţi aduci aminte.
—Mai vreau.
Dar de îndată ce prinţesa rosti aceste cuvinte, mama ei dispăru. Dispăru şi castronul de supă şi dispăru şi lingura.
—Lucruri pierdute, spuse Pea, alte lucruri pierdute.
Apoi, îşi auzi numele. Se întoarse fericită, gândindu—se că s—a întors mama ei. Dar vocea nu era a mamei. Era a altcuiva şi venea dintr—un loc îndepărtat, spunându—i să se trezească.
—Mig? întrebă ea.
—Of, spuse Mig cu blândeţe.
—Vorbeşte—i! ordonă Roscuro.
Mig închise ochii şi—i strigă prinţesei:
—Dacă tu nu vrea să fii rănită, prinţeso, trebuie să vii cu mine.
—Pentru ce? spuse prinţesa pe un ton enervat.
După cum am menţionat înainte, prinţesa nu era o persoană obişnuită să i se spună ce să facă.
—Despre ce vorbeşti? Mig deschise ochii şi strigă:
—Trebuie să vii cu mine şi după ce luăm nişte lecţii, tu multe şi eu puţine, acolo jos, în întuneric, eu am să pot să fiu tu şi tu ai să poţi să fii eu.
—Nu! strigă Roscuro din buzunarul lui Mig. Nu! Nu—i vorbeşti cum trebuie!
—Cine—a spus asta?
—Înălţimea Voastră, spuse Roscuro şi se târî afară din buzunarul lui Mig, îşi făcu loc pe umărul ei şi se aşeză acolo, cu coada sprijinită de gâtul lui Mig, pentru a se ţine mai bine.
—Înălţimea Voastră, repetă.
Îşi luă lingura de pe cap şi afişă un zâmbet care lăsa să i se vadă dinţii cu adevărat oribili.
—Cred că ar fi cel mai bine să faceţi ce vă spune Miggery Sow. După cum vedeţi, ea se află în posesia unui cuţit, a unui cuţit mare. Şi, dacă i se ordonă, îl va folosi.
—E ridicol, spuse prinţesa. Nu mă puteţi ameninţa. Sunt prinţesă.
—Noi, spuse Roscuro, ştim foarte bine cine sunteţi. Cu toate acestea, un cuţit nu ştie nimic. Şi presupun că veţi sângera ca orice alt om.
Pea o privi pe Mig. Mig zâmbi. Cuţitul sclipea în lumina lumânării.
Mig? spuse ea cu o voce care tremura aproape imperceptibil.
—Chiar nu cred, spuse Roscuro, că ar fi greu s—o conving pe Mig să folosească acel cuţit, prinţesă. E o fată periculoasă, uşor de condus.
—Dar suntem prietene, spuse Pea. Nu—i aşa, Mig?
—Ăăă? răspunse Mig.
—Crede—mă, spuse Roscuro, nu sunteţi prietene. Şi cred că mai bine mi te adresezi numai mie, prinţesă. Eu sunt şeful aici. Uită—te la mine!
Pea se uită direct la şobolan şi la lingura pe care—o avea pe cap. Inima—i stătu o clipă, apoi două.
—Mă recunoşti, prinţesă?
—Nu, spuse, plecând capul. Nu te recunosc.
Dar, iubite cititorule, prinţesa îl recunoscuse. Era şobolanul care căzuse în supa mamei ei. Şi purta pe cap lingura mamei sale! Prinţesa îşi lăsă capul în jos. Se străduia să—şi controleze furia ce—i cuprindea sufletul.

—Mai uită—te o dată, prinţesă. Sau nu poţi suporta să mă vezi? Sensibilitatea ta regală e afectată atunci când vezi *şobolani?*

—Nu te recunosc, spuse ea, şi nu mi—e frică să mă uit la tine.

Pea îşi ridică încet capul. Privirea—i era sfidătoare. Se uita ţintă la şobolan.

—Prea bine, spuse Roscuro, fie cum spui tu. Nu mă cunoşti. Oricum, trebuie să faci cum spun eu, pentru că prietena mea are un cuţit. Aşa că ridică—te din pat, prinţesă. Plecăm într—o scurtă călătorie. Mi—ar plăcea să te îmbraci în cea mai frumoasă dintre rochiile tale, cea pe care ai purtat—o la un bal care a avut loc nu de mult.

—Şi pune—ţi coroana, spuse Mig. Pune—ţi—o pe capul tău de prinţesă.

—Da, spuse Roscuro, te rog, prinţesă, nu—ţi uita coroana. Pea, uitându—se în continuare fix la Roscuro, împinse
păturile şi se ridică din pat.

—Mişcă—te repede, spuse Roscuro, trebuie să ne facem scurta călătorie cât e încă întuneric şi restul castelului doarme — neştiutor, vai, atât de neştiutor la soarta ce te aşteaptă.

Prinţesa luă o rochie din dulap.

—Da, îşi spuse Roscuro, asta e. Exact asta. Uite cum sclipeşte în lumină. Minunat.

—Am nevoie de cineva care să—mi încheie nasturii, spuse prinţesa în timp ce—şi îmbrăca rochia. Mig, trebuie să mă ajuţi.

—Prinţeso, spuse Roscuro, te crezi mai deşteaptă decât un şobolan? Draga noastră Miggery Sow nu va lăsa cuţitul din mână. Nici măcar pentru o clipă. Nu—i aşa, Miggery Sow? Pentru că asta i—ar spulbera şansele de a deveni prinţesă, nu?

—Of, spuse Mig, aşa e.

Astfel, în timp ce Mig o ameninţa pe prinţesă cu cuţitul, Pea lăsă şobolanul să i se târască pe spate şi să—i închidă nasturii, unul câte unul.

Prinţesa stătea aproape nemişcată. Singura mişcare pe care şi—o îngădui fu să—şi lingă buzele, iar şi iar, gândindu—se că astfel va simţi gustul supei pe care i—o dăduse mama în vis.

—N—am uitat, mamă, murmură ea. Nu te—am uitat. N—am uitat supa.

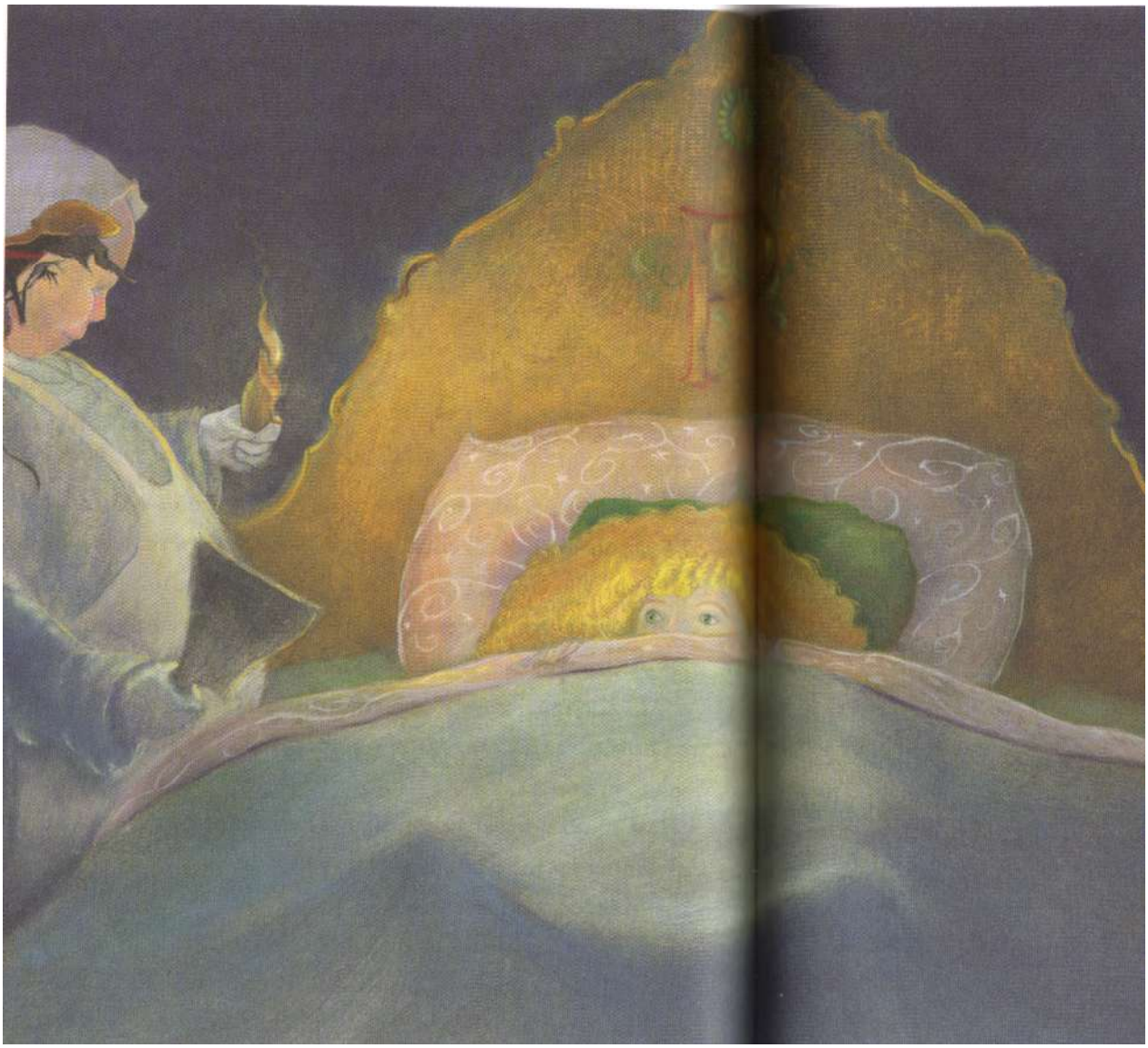

Capitolul 38. LA ÎNCHISOARE

Ciudata adunare coborî scările aurite ale castelului. Prinţesa şi Mig mergeau alături, iar Roscuro se ascunse din nou în buzunarul şorţului lui Mig. Mig ţinea lama cuţitului aproape de spatele prinţesei şi, astfel, toţi trei mergeau jos, mai jos, tot mai jos.

Prinţesa era condusă spre propriul destin, în timp ce în jurul ei toată lumea dormea. Regele dormea în patul său uriaş, cu coroana pe cap şi mâinile împreunate pe piept, visând că soţia lui, regina, era o pasăre cu pene verzi şi aurii, care îi striga fără încetare numele: *Phillip, Phillip, Phillip.*

Bucătăreasa dormea într—un pat prea mic, aflat în bucătărie şi visa la o reţetă de supă pe care n—o putea găsi.

—Unde—oi fi pus—o? murmura ea în somn. Unde o fi dispărut? Era pentru supa preferată a reginei. Trebuie s—o găsesc.

Şi, nu departe de bucătăreasă, în cămară, pe un sac de făină, dormea şoricelul Despereaux, visând, după cum tu, iubite cititorule, ştii deja, cavaleri în armuri strălucitoare, întuneric şi lumină.

Şi în tot întunericul care învăluia castelul adormit, exista o singură lumânare: aceea din mâna lui Miggery Sow. Lumânarea îşi arunca lumina pe rochia prinţesei şi o făcea să sclipească, iar prinţesa înainta în beznă, încercând să nu se teamă.

În această poveste, dragă cititorule, am vorbit despre inima şoricelului, despre inima şobolanului şi despre inima servitoarei Miggery Sow, dar nu am vorbit despre inima prinţesei. Ca majoritatea oamenilor, avea şi ea o inimă complicată, în care umbrele se îmbinau cu petele de lumină. Partea întunecată din inima prinţesei era aceasta: o fărâmă foarte mică de ură profundă pentru şobolanul răspunzător de moartea mamei ei. întuneric izvora şi dintr—un regret imens, o tristeţe adâncă, pentru mama sa care murise şi cu care nu mai putea vorbi decât în somn.

Şi ce reprezenta lumina din inima prinţesei? Dragă cititorule, mă bucur să pot să—şi spun că Pea era o persoană bună la suflet şi, poate şi mai important, inima ei era plină de compasiune. Ştii ce este compasiunea?

Am să—ţi spun eu: înseamnă că, atunci când eşti dus cu forţa la închisoare, când ai un cuţit uriaş îndreptat spre tine, când încerci să fii curajos, să poţi, totuşi, să te gândeşti, pentru un moment, la persoana care ţine acel cuţit.

Să poţi să te gândeşti: „Biata Mig, îşi doreşte atât de mult să fie prinţesă, încât a ajuns să gândească astfel. Sărăcuţa, biata Mig! Cum o fi să—ţi doreşti cu atâta ardoare ceva?"

Aceasta, iubite cititorule, e compasiune pentru aproapele tău.

Acum ai o mică hartă a inimii prinţesei (ură, regret, bunătate, compasiune), inima cu care cobora treptele aurite, trecea prin bucătărie şi, în sfârşit, chiar atunci când, afară, începea să se lumineze de ziuă, cobora în bezna închisorii alături de şobolan şi de servitoare.

Capitolul 39. A DISPĂRUT!

Soarele se ridică şi aruncă lumină asupra îngrozitoarei fapte săvârşite de Roscuro şi Mig.

Şi, în sfârşit, se trezi şi Despereaux. Dar, din păcate, se trezi prea târziu.

—N—am văzut—o, striga Louise, şi—ţi spun că nici nu—mi pasă. Călătorie sprâncenată! Un rău mai puţin!

Despereaux se ridică. Privi în spate. Vai, coada lui! Lipsea! Fusese luată de cuţit şi, în locul cozii, rămăsese doar... un ciot însângerat.

—Şi înc—o blestemăţie. Gregory mort! strigă bucătăreasa. Săracul bătrân, funia i—a fost ruptă de cine ştie ce, s—a pierdut în beznă şi a murit de spaimă. E prea mult.

—O, nu, murmură Despereaux. O, nu, Gregory e mort. Şoarecele se ridică pe picioare şi începu să coboare de pe raft. Odată ajuns pe podea, îşi băgă capul printr—o crăpătură din uşa de la cămară şi o văzu pe bucătăreasă stând în mijlocul camerei, frângându—şi mâinile de disperare. Lângă ea, stătea o femeie înaltă care zdrăngăna un inel cu chei.

—Aşa e, spuse Louise. Toţi oamenii regelui s—au dus acolo jos ca s—o caute pe prinţesă şi, când s—au întors, ghici pe cine—au adus cu ei? Pe bătrân. Mort! Şi acum îmi spui că lipseşte Mig şi—ţi spun: cui îi pasă?

Despreaux scoase un strigăt de disperare. Dormise prea mult. Şobolanul acţionase deja. Prinţesa dispăruse.

—Ce lume e asta, domnişoară Louise, în care prinţesele sunt luate chiar de sub nasul nostru, reginele mor şi noi nu ne putem găsi alinare în supă?

Şi, zicând acestea, bucătăreasa începu să plângă.

—Şşşş, spuse Louise. Te rog, nu rosti cuvântul!

—Supă! strigă bucătăreasa. Îl voi rosti. Nimeni nu poate să mă oprească. Supă, supă, *supai*

Apoi începu din nou să plângă, suspinând şi tânguindu—se.

—Haide, gata, spuse Louise.

Încercă s—o mângâie pe bucătăreasă, dar aceasta îi dădu mâna la o parte.

—Va fi bine, spuse Louise.

Bucătăreasa îşi ridică şorţul să—şi şteargă lacrimile.

—N—o să fie, spuse. N—o să mai fie bine niciodată. Ne—au luat prinţesa noastră iubită. Nu mai avem pentru ce să trăim dacă nu mai avem prinţesă.

Despereaux fu uimit să audă exact lucrurile pe care le simţea el rostite de o femeie atât de aspră şi care ura atât de mult şoarecii, precum bucătăreasa.

Louise o mângâie din nou pe bucătăreasă şi, de această dată, bucătăreasa o lăsă.

—Ce—o să ne facem? Ce—o să ne facem? se văicărea bucătăreasa.

Şi Louise îi spuse:

—Şşşş. Gata, gata!

Din păcate, nu era nimeni să—l consoleze pe Despereaux. Şi, oricum, nu avea nici timp să plângă. Ştia ce trebuia să facă. Trebuia să—l găsească pe rege.

Şi asta deoarece auzise planul lui Roscuro, iubite cititorule, Despereaux ştia că prinţesa era ascunsă în temniţă. Şi, fiind într—o oarecare măsură mai isteţ decât Miggery Sow, înţelesese şi adevărul nerostit ce se ascundea în cuvintele lui Roscuro. Ştia că Mig nu va putea niciodată să devină prinţesă. Şi ştia că şobolanul, odată ce o prinsese pe Pea, nu—i va mai da drumul.

Şi astfel, şoricelul care fusese scufundat în ulei, acoperit cu făină şi care rămăsese fără coadă, se strecură afară din cămară şi trecu pe lângă femeile care continuau să plângă.

Plecă să—l găsească pe rege.

Capitolul 40. IERTAREA

Merse mai întâi în camera tronului, dar regele nu se afla acolo. Şi, apoi, Despereaux se strecură printr—o gaură care—l ducea spre camera prinţesei, când dădu peste Consiliul Şoricesc, treisprezece şoareci şi înălţimea Sa, Cel Mai Onorabil Şoarece Şef, stând în jurul unei bucăţi de lemn şi dezbătând probleme importante.

Despereaux se opri şi încremeni.

—Dragi şoareci, spuse Cel Mai Onorabil Şoarece Şef şi, privind apoi în jur, de la masa improvizată, îl zări pe Despereaux. Despereaux, şopti cu uimire.

Ceilalţi membri ai consiliului se aplecară, străduindu—se să descifreze cuvântul pe care tocmai îl rostise Şoarecele Şef.

—Mă scuzaţi? spuse unul dintre ei.

—Ce—aţi spus? întrebă un altul.

—N—am auzit bine, spuse un al treilea. Mi s—a părut că aţi spus „Despereaux".

Şoarecele Şef îşi recapătă siguranţa de sine. încercă să vorbească din nou:

—Dragi şoareci, spuse, o fantomă. O fantomă!

Şi ridică o labă tremurândă în direcţia lui Despereaux. Ceilalţi şoareci se întoarseră şi priviră.

Acolo se afla Despereaux Tilling, acoperit de făină, privindu—i la rândul său, având încă firul roşu în jurul gâtului, ca o dâră subţire de sânge.

—Despereaux, spuse Lester. Fiule! Te—ai întors! Despereaux îşi privi tatăl şi văzu un şoarece bătrân cu blana
încărunţită. Cum se putea? Despereaux lipsise doar câteva zile, dar tatăl său părea să fi îmbătrânit ani mulţi în lipsa sa.

—Fiule, fantomă a fiului meu, spuse Lester, cu mustăţile tremurând. Te visez în fiecare noapte. Visez că bat toba care te—a trimis la moarte. Am greşit. Ce—am făcut a fost o greşeală.

—Nu! strigă Cel Mai Onorabil Şoarece Şef. Nu!

—Am distrus—o, spuse Lester. Am distrus toba. Mă ierţi? îşi împreună mâinile şi îşi privi fiul.

—Nu! strigă Cel Mai Onorabil Şoarece Şef din nou. Nu. Nu—i cere fantomei să te ierte, Lester. Ai făcut ce trebuia. Ai făcut ce era mai bine pentru comunitatea şoricească.

Lester îl ignoră pe Şoarecele Şef.

—Fiule, spuse, te rog!

Despereaux îşi privi tatăl, se uită la blana căruntă, la mustăţile tremurânde şi la labele împreunate în faţa inimii, şi simţi brusc că inima i se frânge. Tatăl său părea atât de trist şi de mic!

—Iartă—mă, spuse din nou Lester.

Iertarea, cititorule, este, cred, ceva foarte asemănător cu speranţa şi iubirea: e ceva puternic, minunat. Dar şi un sentiment ridicol.

Până la urmă, nu e ridicol să crezi că un fiu ar putea să—şi ierte tatăl pentru că a bătut toba care l—a trimis la moarte? Nu e ridicol să crezi că un şoarece ar putea ierta pe cineva pentru o asemenea perfidie?

Dar, cu toate acestea, Despereaux Tilling îi răspunse tatălui său:

—Te iert, tată!

Spusese aceste cuvinte pentru că simţea că, într—un anume fel, doar aşa—şi putea salva propria inimă, de a nu o lăsa să se frângă în mii de bucăţi. Despereaux, cititorule, rosti aceste cuvinte pentru a se salva pe sine.

Apoi, se întoarse spre Consiliul Şoricesc.

—Aţi greşit, le spuse. Toţi! Mi—aţi cerut să mă dezic de păcatele mele; vă cer să vă deziceţi de ale voastre. M—aţi nedreptăţit. E momentul să vă căiţi!

—Niciodată! răspunse Şoarecele Şef.

Despereaux stătea în faţa Consiliului Şoricesc şi îşi dădea seama că nu mai era acelaşi şoarece care fusese ultima dată când se aflase în faţa lor. Fusese la închisoare şi ieşise de—acolo. Ştia lucruri pe care ei nu le vor şti niciodată; înţelese că, de fapt, nu conta absolut deloc ceea ce credeau ei despre el.

Şi astfel, fără să mai rostească vreun cuvânt, Despereaux părăsi camera.

După ce plecă Despereaux, Şoarecele Şef bătu în masă cu laba lui tremurândă.
—Şoareci ai Consiliului, spuse, am fost vizitaţi de o fantomă care ne—a spus să ne căim. Voi supune la vot. Cei care sunt de acord că această vizită nu a avut loc, să spună „da".

Din partea membrilor Consiliului se auzi un „da" scurt, dar hotărât.
Un singur şoarece tăcu. Acesta era tatăl lui Despereaux. Lester Tilling se întorsese cu spatele la ceilalţi membri ai Consilului Şoricesc; încerca să—şi ascundă lacrimile. Plângea, iubite cititorule, pentru că fusese iertat.

Capitolul 4 1 . LACRIMILE UNUI REGE

Despereaux îl găsi pe rege în camera prinţesei Pea, stânci pe patul fiicei sale, strângând la piept tapiseria la care aceasta cosea. Plângea. Deşi „a plânge" este un cuvânt prea slab pentru a descrie ceea ce făcea regele. Lacrimile îi curgeau şiroaie. La picioare se formase o băltoacă. Nu exagerez. Regele, se pare, avea de gând să plângă până avea să dea naştere un râu de lacrimi.

Dragă citiorule, ai văzut vreodată un rege plângând? Când cei puternici devin slabi, când îşi dezvăluie firea umană, micimea slăbiciunii lor este înspăimântătoare.

Poţi fi sigur că Despereaux era înspăimântat. Teribil de înspăimântat. Cu toate acestea, vorbi.

—Domnule? îi spuse şoarecele regelui.

Dar regele Phillip nu—l auzi şi, sub privirile lui Despereaux, lăsă tapiseria, îşi luă coroana din poală şi o folosi să se bată cu ea în piept, iar şi iar. Regele, după cum am precizat deja, avea mai multe defecte. Era miop. Dădea legi ridicole, imposibil de pus în practică. Şi, cam la fel ca Miggery Sow, nu era prea isteţ.

Dar regele avea în el ceva extraordinar, minunat, demn de admiraţie. Era un om dornic şi capabil să iubească din toată inima. Şi, aşa cum o iubise pe regină din toată inima, îşi iubea şi fiica. Ba chiar mai mult decât atât. O iubea pe prinţesa Pea cu fiecare părticică a fiinţei lui, iar ea îi fusese luată.

Dar Despereaux trebuia să spună ce avea de spus şi încercă din nou.

—Mă scuzaţi, spuse.

Nu ştia prea bine cum ar trebui să i se adreseze un şoarece regelui. „Domnule" nu părea destul de politicos. Despereaux se gândi destul de mult la asta.

Îşi drese glasul. Vorbi cât de tare putu:

—Mă scuzaţi, înălţimea Voastră.

Regele Phillip încetă să se mai bată cu coroana în piept. Se uită în jur.

—Aici, jos, înălţimea Voastră, spuse Despereaux. Regele, cu lacrimile încă şiroindu—i pe obraz, se uită pe podea. Miji ochii.

—Îmi vorbeşte un gândac? întrebă.

—Nu, spuse Despereaux. Sunt şoarece. Ne—am mai întâlnit.

—Un şoarece! tună regele. Şoarecele e ca şi cum ai spune şobolan.

—Domnule, spuse Despereaux, înălţimea Voastră, vă rog, trebuie să mă ascultaţi. Este foarte important. Ştiu unde e fiica dumneavoastră.

—Ştii? spuse regele.

Pufni. îşi suflă nasul în mantia regală.

—Unde e? spuse şi se aplecă să—l vadă mai bine pe Despereaux. O lacrimă, două, trei lacrimi imense de rege căzură, cu un *pleosc* sonor, pe capul lui Despereaux, rostogolindu—i—se apoi pe spate şi îndepărtând făina. De dedesubt, apăru blana lui maronie.

—Stimate domn, înălţimea Voastră, spuse Despereaux ştergându—şi lacrimile regelui din proprii ochi, e în temniţă.

—Mincinosule, spuse regele. Se ridică la loc.

—Ştiam eu. Toate rozătoarele sunt mincinoase şi hoaţe. Nu e la închisoare, oamenii mei au căutat deja acolo.

—Dar nimeni nu cunoaşte bine închisoarea, în afară de şobolani. Sunt mii de locuri în care ar putea fi ascunsă şi doar şobolanii le ştiu. Voi, oamenii, n—aţi fi capabili s—o găsiţi, dacă şobolanii n—ar vrea ca ea să fie găsită.

—Aaaa, spuse regele şi—şi astupă urechile cu mâinile. Nu—mi vorbi despre ce ştiu ei! strigă. Şobolanii sunt ilegali. Sunt împotriva legii. Nu există şobolani în regatul meu. Nu există!

—Stimate domn, înălţimea Voastră, nu e adevărat. Sute de şobolani trăiesc în închisoarea castelului. Unul dintre ei v—a luat fiica şi dacă veţi trimite...

Regele începu să mormăie şi—şi astupă urechile cu mâinile. Se opri ca să spună:

—Nu te—aud! Şi, oricum, ce spui e o minciună pentru că eşti o rozătoare şi rozătoarele sunt mincinoase.

Îşi reluă mormăitul. Apoi se opri încă o dată:

—Am angajat o ghicitoare. Şi un magician. Vor veni de peste mări şi ţări. Ei îmi vor spune unde se află iubita mea fiică. Ei vor spune adevărul. Un şoarece nu poate spune adevărul.
—Vă spun adevărul, spuse Despereaux, pe cuvânt.

Dar regele nu vru să asculte. îşi ţinea urechile acoperite. Mormăia tare. Lacrimi uriaşe îi curgeau pe faţă şi cădeau pe podea.

Despereaux îl privea cuprins de groază. Ce să facă acum? îşi duse o mână la gât şi trase nervos de firul roşu. Brusc, îşi aduse aminte de vis.... întunericul, lumina, cavalerul cu sabia şi momentul îngrozitor în care înţelese că armura era goală.

Apoi, dragă cititorule, cum stătea în faţa regelui, îi veni o idee minunată, uimitoare. Dacă armura fusese goală dintr—un motiv anume? Dar dacă fusese goală pentru că îl aştepta?

Pe el îl aştepta.

„Mă cunoşti", îi spusese cavalerul din vis.
—Da, strigă Despereaux cu voce tare. Te cunosc.
—Nu te aud, cânta regele.
—Trebuie s—o fac de unul singur, spuse şoarecele. Voi fi eu cavalerul cu armură strălucitoare! Altă ieşire nu există. Trebuie să fiu eu acela.

Despereaux se întoarse. Îl lăsă singur pe regele care continua să plângă. Porni să—l găsească pe maestrul firului.

Capitolul 42. RESTUL FIRULUI

Maestrul firului stătea în vârful mosorelului, legănându—şi coada înainte şi înapoi, şi ronţăind o bucată de ţelină.
—Ia te uită, spuse când îl văzu pe Despereaux. Ei, ca să vezi. E şoarecele care iubea o prinţesă, s—a întors întreg de la închisoare. Fostul maestru al firului ar zice că nu mi—am făcut meseria cum trebuie, pentru că eşti încă în viaţă. Dar nu e aşa. Şi de unde ştiu că nu e aşa? Pentru că ai încă firul în jurul gâtului.
Clătină din cap şi mai luă o bucată de ţelină.
—Am nevoie de ce—a mai rămas din el.
—De ce—a mai rămas din ce? Din gâtul tău?
—Restul firului.
—Păi, nu pot să—l dau, pur şi simplu, oricărui şoarece, spuse maestrul firului. Se spune că e un fir special, sacru; dar eu, după ce l—am avut atât timp, ştiu exact ce e.
—Ce e?
—Aţă, spuse maestrul firului.
Se cutremură şi mai luă o bucată de ţelină.
—Nimic mai mult. Nimic mai puţin. Dar mă prefac, prietene, mă prefac. Şi, permite—mi să te întreb, ce ai de gând să faci cu firul?
—Să salvez prinţesa.
—A, da, prinţesa. Frumoasa prinţesă. De—aici a—nceput toată povestea, nu?
—Trebuie s—o salvez. Nimeni altcineva nu o poate salva.
—Aşa pare să se întâmple cu cele mai multe lucruri. Nimeni nu vrea să facă muncile neplăcute. Şi cum, mai exact, ai de gând să foloseşti un mosorel ca să salvezi prinţesa?
—Un şobolan a luat—o şi—a ascuns—o în închisoare, aşa că trebuie să mă întorc în temniţă, care e foarte întortocheată şi are multe încăperi ascunse.
—Ca un labirint, spuse maestrul firului.
—Da, ca un labirint. Şi trebuie să găsesc drumul până unde e ea ascunsă, iar, după aceea, trebuie să ştiu să o conduc afară şi singura modalitate de a o face este cu firul. Gregory, temnicerul, avea o funie legată în jurul gleznei ca să nu se piardă.
Când rosti aceste cuvinte, pe şoricel îl trecu un tremur, gândindu—se la funia ruptă a lui Gregory, care murise, pierdut în întuneric.
—Eu, spuse Despereaux, eu... voi folosi firul! Maestrul firului clătină din cap.
—Înţeleg, înţeleg.
Luă încă o îmbucătură de ţelină şi se gândi puţin.
—Tu, prietene, eşti într—o misiune.
—Nu ştiu ce e asta, spuse Despereaux.
—Nici nu trebuie. Trebuie doar să simţi că e de datoria ta să îndeplineşti o sarcină imposibilă, dar foarte importantă.
—Imposibilă? spuse Despereaux.
—Imposibilă, spuse maestrul firului. Importantă.
Stătea şi rodea ţelină, privind în gol, pe lângă Despereaux. Apoi, brusc, coborî de pe mosorel.
—Cine sunt eu să stau în calea misiunii tale? spuse. Poţi s—o iei.
—Mi—o dai?
—Da. Pentru misiune.
Despereaux îşi ridică labele din faţă şi atinse mosorelul. Îl rostogoli puţin în faţă, de probă.
—Mulţumesc, spuse, privindu—l în ochi pe maestrul firului. Nici măcar nu—ţi ştiu numele.
—Hovis.
—Îţi mulţumesc, Hovis.
—Mai e ceva. Ceva ce aparţine de mosorel. Hovis merse într—un colţ şi se întoarse cu un ac.
—Îl poţi folosi ca să te aperi.

—Ca o sabie, spuse Despereaux. Ca un adevărat cavaler.
—Da, spuse Hovis.

Desfăcu puţin fir şi—l legă în jurul mijlocului lui Despereaux.

—Aşa.
—Mulţumesc, Hovis, spuse Despereaux.

Îşi propti umărul drept de mosorel şi îl rostogoli iar înainte.

—Aşteaptă, spuse Hovis.

Se ridică pe picioarele din spate, îşi puse labele pe umerii lui Despereaux şi se aplecă foarte aproape de el. Despereaux simţi mirosul puternic de ţelină, în timp ce maestrul firului se trăgea şi mai aproape, apucă firul din jurul gâtului lui Despereaux şi, cu dinţii lui ascuţiţi, trase tare.

—Gata, spuse Hovis, când firul rupt căzu la pământ. Acum eşti liber. Vezi tu, nu te duci în temniţă pentru că trebuie, ci pentru că vrei.
—Da, spuse Despereaux. Pentru că sunt în misiune. Îi plăcea cum sună cuvântul. *Misiune.*

Rosteşte—l şi tu, iubite cititorule! Spune cu glas tare cuvântul „misiune". E un cuvânt extraordinar, nu—i aşa? Atât de scurt şi atât de plin de vrajă, de speranţă!

—La revedere, spuse Hovis, în timp ce Despereaux împingea mosorelul în afara găurii maestrului firului. N—am mai întâlnit niciodată un şoarece care să iasă din închisoare doar ca să se întoarcă din nou acolo. La revedere, prietene. La revedere, şoarece între şoareci!

Capitolul 43. ÎN CE AMESTECA BUCĂTĂREASA

În acea noapte, Despereaux rostogoli mosorelul de la maestrul firului prin numeroase găuri şi trecu apoi cu el peste trei scări.

Iubite cititorule, permite—mi să—ţi explic câteva lucruri. Un şoarece de casă obişnuit (sau şoarece de castel, dacă preferi) cântăreşte cam o sută de grame.

Despereaux, după cum bine ştii, era departe de a fi obişnuit. De fapt, era atât de mic, încât cântărea cam jumătate din greutatea normală a unui şoarece: cincizeci de grame. Atât. Ia gândeşte—te: era un şoarece de cincizeci de grame, care împingea un mosorel ce cântărea aproape la fel de mult ca şi el.

Sincer, dragă cititorule, câte şanse de reuşită crezi că are un şoarece aşa de mic?

Nici una. Zero. Nule. Nici o ceapă degerată.

Dar trebuie, atunci când calculezi şansele de reuşită ale şoarecelui, să ţii cont de iubirea lui pentru prinţesă. Iubirea, după cum am stabilit deja, este un lucru puternic, minunat şi ridicol, în stare să mute munţii din loc. Şi mosorelele.

Dar, în ciuda iubirii şi a scopului său nobil, Despereaux era deja foarte, foarte obosit când ajunse, în miez de noapte, la uşa bucătăriei castelului. Labele îi tremurau, muşchii i se zbăteau, iar ciotul, în locul căruia, trebuia să fie coada, îi zvâcnea. Şi mai avea încă un drum foarte lung de parcurs: prin bucătărie, pe lungile scări ce duceau în închisoare şi, pe urmă, cumva, în vreun fel, *prin* bezna care colcăia de şobolani, într—o direcţie pe care n—o cunoştea... şi, vai, cititorule, când se opri să se gândească la ce—l aştepta, Despereaux fu cuprins de disperare.

Îşi sprijini capul de mosorel şi simţi miros de ţelină, care—i aminti de Hovis şi de felul în care acesta credea în el şi în misiunea lui. Apoi, şoarecele se ridică, îşi îndreptă spatele şi împinse iar mosorelul înainte, în bucătărie, unde, după cum văzu prea târziu, se vedea o lumină.

Despereaux îngheţă.

Bucătăreasa era acolo. Era aplecată peste cuptor. Mesteca în ceva.

Într—un sos? Nu.

Într—o tocană? Nu.

Ceea ce amesteca bucătăreasa era... supă. Supă, cititorule! In castelul regelui, împotriva legii castelului, chiar sub nasul acestuia! Bucătăreasa făcea supă!

Sub privirile şoarecelui, bucătăreasa îşi băgă capul în aburii ce ieşeau din oala de supă, iar aburii se ridicară în jurul capului ei, ca un nimb, vizibil în lumina lumânării.

Despereaux ştia ce credea bucătăreasa despre şoareci. îşi amintea destul de clar instrucţiunile pe care i le dăduse lui Miggery Sow. Să—l ucidă. Şoarecii nu—s buni decât morţi.

Dar trebuia să treacă prin bucătărie ca să ajungă la uşa închisorii. Şi nu avea timp de pierdut. In curând avea să se crape de ziuă şi întreg castelul se va trezi. Atunci, un şoarece care împinge un mosorel nu mai are nici o şansă să treacă neobservat prin castel. Trebuia să se strecoare acum pe lângă bucătăreasa care ura şoarecii.

Astfel, adunându—şi tot curajul, Despereaux se propti de mosorel şi se porni să îl împingă.

Bucătăreasa se întoarse de la cuptor, ţinând în mână o lingură din care picura ceva, şi, speriată, strigă: —Cine—i acolo?

Capitolul 44. ALE CUI SUNT URECHILE ALEA?

—Cine—i acolo? strigă din nou bucătăreasa. Despereaux, înţelept, nu spuse nimic.

În bucătărie se lăsă tăcerea.

—Hmmm, spuse bucătăreasa. Nimic. Nu—i nimic. Doar nervii îmi joacă feste. Eşti doar o bătrână fricoasă, îşi spuse, întorcându—se din nou, spre cuptor. Eşti doar o bătrână căreia îi e frică să nu fie prinsă făcând supă.

Despereaux se lipi de mosorel. Şi cum stătea acolo, cu inima bătându—i puternic, cu lăbuţele tremurând, ceva minunat se întâmplă. Un vânticel de noapte aduse mirosul de supă chiar la nasul şoarecelui.

Despereaux ridică puţin capul. Adulmecă. Adulmecă din nou. Niciodată nu mai simţise un miros atât de minunat. Cu cât mirosea mai mult, cu atât se simţea mai puternic, mai curajos.

Bucătăreasa se aplecă, băgă şi scoase lingura, suflă în ea, apoi şi—o duse la gură, sorbi un pic şi înghiţi.

—Hmmm, făcu, luând o nouă înghiţitură. Îi lipseşte ceva, spuse. Poate puţină sare.

Lăsă lingura jos şi luă o solniţă imensă, din care turnă sare în oală.

Despereaux, prinzând noi forţe datorită mirosului, se porni din nou să rostogolească mosorelul.

—Repede, îşi spuse, împingând mosorelul pe podea, mişcă—te repede. Nu te mai gândi. Doar împinge!

Bucătăreasa se răsuci, cu solniţa în mână, şi strigă:

—Cine—i acolo?

Despereaux se opri. Se ascunse în spatele mosorelului. Bucătăreasa luă lumânarea de pe cuptor şi lumină încăperea.

—Hmm, spuse ea.

Lumânarea se apropie tot mai mult.

—Ce—i asta?

Lumina se opri fix pe urechile mari ale lui Despereaux, care se iţeau din spatele papiotei.

—Ei, spuse bucătăreasa, ale cui sunt urechile alea? Şi aşează lumânarea lângă faţa şoarecelui.

—Un şoarece, spuse bucătăreasa, un şoarece în bucătăria mea.

Despereaux închise ochii. Se pregătea să moară. Aşteptă, cititorule. Şi aşteptă. Apoi, auzi un hohot de râs. Deschise ochii şi se uită la bucătăreasă.

—Ei, spuse bucătăreasa. He, he! Pentru prima oară în viaţă, mă bucur să văd un şoarece în bucătăria mea.

—De ce, se întrebă tot ea, de ce mă bucur?

—He, he! Pentru că un şoarece nu e un om al regelui care să mă pedepsească pentru că fac supă. De asta. Pentru că un şoarece nu e un om al regelui care să mă bage la închisoare pentru că am o lingură. He, he! Un şoarece. Eu, bucătăreasa, mă bucur să văd un şoarece.

Faţa bucătăresei era roşie, iar burta îi tremura de râs.

—He, he, spuse iar. Şi nu orice şoarece. Un şoarece cu un ac legat de mijloc, un şoarece fără coadă. Nu e drăguţ? He, he!

Clătină din cap şi se şterse la ochi.

—Fii atent, şoarece! Trăim nişte vremuri tare ciudate. Şi, de aceea, trebuie să fie pace între noi. N—o să te—ntreb ce faci în bucătăria mea. În schimb, tu nu spui la nimeni ce gătesc.

Se întoarse la cuptor, luă lingura, o puse din nou în oală şi gustă din supă, lingându—se pe buze.

—Nu e bine, spuse, ceva nu e bine. încă îi lipseşte ceva. Despereaux nu se mişcă. Nu se putea mişca. Era paralizat de frică. Stătea pe podeaua bucătăriei. O lacrimă îi căzu din ochiul stâng. Se aşteptase ca bucătăreasa să—l omoare.

În schimb, iubite cititorule, bucătăreasa râsese de el.

Şi el era surprins de durerea pe care i—o provocase acest râs.

Capitolul 45. NIŞTE SUPĂ

Bucătăreasa amestecă în supă, apoi lăsă lingura jos şi ridică lumânarea pentru a se uita la Despereaux.
—Ce mai aştepţi? spuse. Du—te, du—te! N—o să mai ai altă ocazie să scapi viu din bucătăria mea.

Mirosul de supă veni din nou spre Despereaux. Adulmecă aerul cu nasul. Mustăţile îi tremurau.
—Da, spuse bucătăreasa. Simţi miros de supă. Prinţesa, nu c—ar fi treaba ta, a dispărut, Dumnezeu s—o aibă—n pază. Şi trăim nişte vremuri îngrijorătoare. Şi, în astfel de vremuri, supa e soluţia. Miroase bine?
—Da, răspunse Despereaux. Clătină din cap.

Bucătăreasa se întoarse cu spatele la el. Lăsă lumânarea jos şi ridică lingura, cu care începu să învârtă.
—Of, astea sunt vremurile. Clătină şi ea din cap.
—Iar eu mă păcălesc singură. N—are nici un rost să faci supă dacă n—o mănâncă nimeni. Supa are nevoie de o altă gură care să o guste, de o altă inimă pe care s—o încălzească.

Se opri din amestecat. Se întoarse şi—l privi pe Despereaux.
—Şoarece, spuse bucătăreasa, nu vrei nişte supă?

Apoi, fără să aştepte răspuns, luă o farfurioară, puse nişte supă în ea şi o aşeză pe podeaua bucătăriei.
—Vino mai aproape, spuse. N—am de gând să—ţi fac rău. Pe cuvânt.

Despereaux adulmecă. Supa mirosea minunat, incredibil. Cu un ochi aţintit pe bucătăreasă, ieşi de după mosorel şi se furişă mai aproape.
—Haide, spuse bucătăreasa, gustă!

Despereaux păşi în farfurioară. îşi afundă labele în supă. îşi aplecă botul în supa fierbinte. Sorbi. Era minunată. Usturoi, pui şi măcriş, aceeaşi supă pe care bucătăreasa o făcuse în ziua în care murise regina.
—Cum e? întrebă nerăbdătoare bucătăreasa.
—Minunată, răspunse Despereaux.
—Prea mult usturoi? spuse bucătăreasa, frecându—şi mâinile.
—Nu, spuse Despereaux. E perfectă. Bucătăreasa zâmbi.
—Vezi? spuse. Nu există fiinţă, fie om sau şoarece, care să nu se simtă mai bine după ce mănâncă nişte supă.

Despereaux îşi lăsă capul în jos şi sorbi din nou, iar bucătăreasa stătea lângă el, privindu—l cu zâmbetul pe buze. Spuse:
—Nu mai are nevoie de nimic, atunci? Asta spui? E exact
cum trebuie?

Despereaux dădu din cap confirmând.

Mancă toată supa cu sorbituri mari, zgomotoase. Iar când ieşi din farfurioară, lăbuţele îi erau umede, din mustăţi i se scurceau picături, iar burtica îi era plină.

Bucătăreasa îi spuse:
—Nu te—ai săturat, nu? Sigur mai vrei!
—Nu mai pot, spuse Despereaux. Nu mai am timp. Trebuie s—ajung în temniţă să salvez prinţesa.
—He, he, râse bucătăreasa. Tu, un şoarece, ai să salvezi prinţesa?
—Da, spuse Despereaux. Am o misiune.
—Ei, atunci nu mă lăsa să—ţi stau în cale.

Şi bucătăreasa deschise larg uşa temniţei, pentru ca Despereaux să poată rostogoli mosorelul prin ea.
—Baftă, îi ură. He, he! Multă baftă în misiune! închise uşa în urma lui şi apoi clătină din cap.
—Dacă nici ăsta nu—i semn că trăim într—o lume tare ciudată... îşi spuse, atunci nu ştiu ce e. Eu, bucătăreasa, să dau supă unui şoarece şi apoi să—i urez noroc în misiune, să salveze prinţesa. Of, of, of! Ce vremuri ciudate!

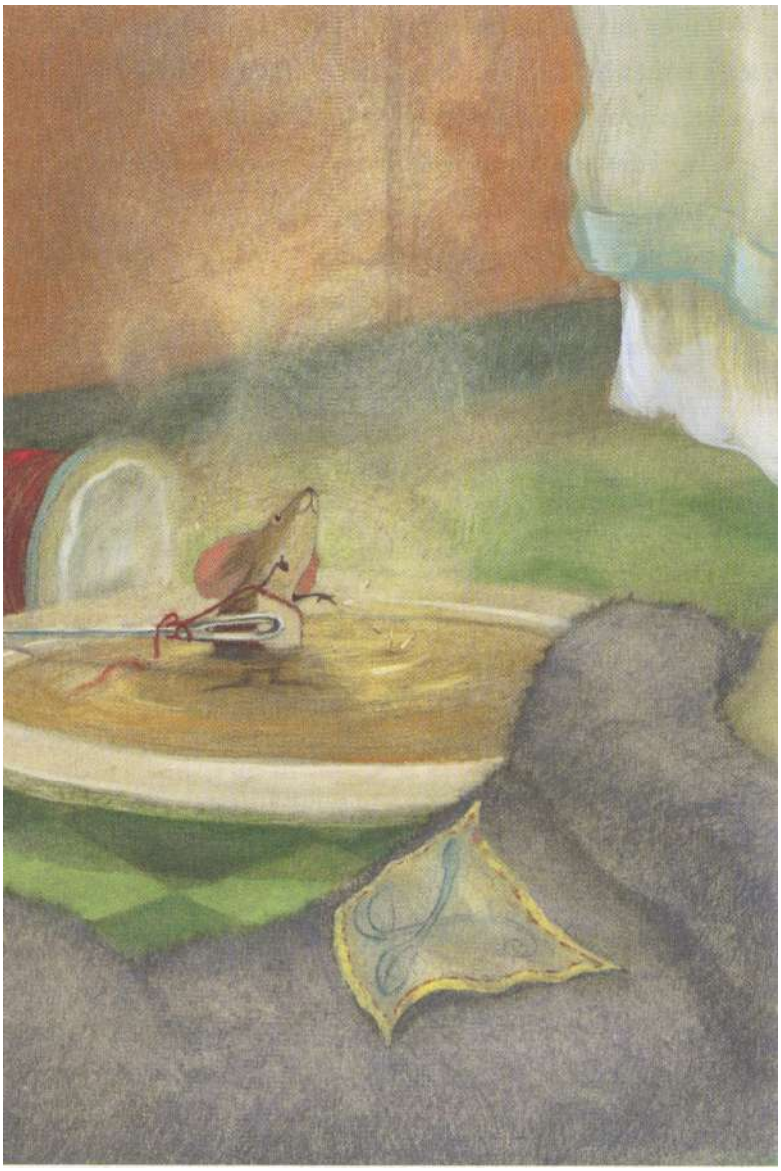

Capitolul 46. DA, SÂNGE DE ŞOARECE

Despereaux stătea în capul scării ce cobora spre închisoare şi încerca să pătrundă cu privirea bezna care i se întindea în faţă.

—Vai, spuse, vai de mine!

Uitase cât de întunecată era temniţa. Uitase şi mirosul oribil, duhoarea şobolanilor, mirosul suferinţei.

Dar inima—i era plină de iubire pentru prinţesă şi stomacul plin de supa bucătăreasei, iar Despereaux se simţea curajos şi puternic. începu, fără întârziere, să rostogolească din greu mosorelul pe treptele înguste ale închisorii.

Ducea mosorelul jos, jos, jos de tot. Mergea încet, foarte încet. Şi locul era întunecat, întunecat de tot.

—Am să—mi spun o poveste, spuse Despereaux. Voi face puţină lumină. Ia să vedem. Voi începe aşa: a fost odată ca niciodată. Da. A fost odată ca niciodată un şoarece, care era foarte, foarte mic. Extraordinar de mic. Şi mai era şi o prinţesă foarte frumoasă, pe nume Pea. Şi se întâmplă ca şoarecele să fie cel ales pentru a o servi pe prinţesă, pentru a o respecta şi a o salva din bezna îngrozitoarei închisori.

Povestea îl îmbărbăta foarte tare pe Despereaux. Ochii i se obişnuiră cu întunericul şi începu să coboare mai repede, mai sigur, şoptindu—şi o poveste cu un şobolan oribil, o servitoare, un fir roşu şi un mosorel. Era, de fapt, o poveste foarte asemănătoare cu cea pe care o citeşti tu acum, şi ea îi dădea putere lui Despereaux.

Împinse mosorelul cu mare zel. Şi firul, probabil începându—şi onorabila misiune de salvare a prinţesei, se rostogoli înainte, departe de şoarece, şi se opri la picioarele scării, fără el.

—Nu! ţipă Despereaux. Nu, nu, nu!

Porni într—o goană şoricească, urmărind firul prin beznă.

Dar mosorelul avea un avans considerabil. Şi era mai rapid. Zbură pe treptele scării, lăsându—l pe Despereaux mult în urmă. Când ajunse la capătul scării, se rostogoli, până ce, într—un târziu, leneş, se opri chiar lângă laba unui şobolan.

—Ce—avem noi aici? spuse şobolanul care avea o singură ureche, când văzu mosorelul.

—Am să vă spun eu ce avem, spuse Botticelli Remorso, răspunzându—şi singur la întrebare. Avem un fir roşu. Încântător! Firul roşu înseamnă un singur lucru pentru şobolani.

Adulmecă în vânt.

—Simt miros de... e oare posibil? Da, sunt sigur. De supă. Ciudat!

Adulmecă iar.

—Şi simt miros de lacrimi. Lacrimi de om. Minunat! Şi mai simt un miros — îşi ridică nasul şi trase adânc aer în piept — de făină şi de ulei. Vai, ce combinaţie de mirosuri!

Dar, cel mai important, ce miros o fi? Simt miros de sânge de şoarece. Cu siguranţă, da, sânge de şoarece. Ha, ha, ha! Exact. Şoarece!

Botticelli privi mosorelul şi zâmbi. Îl împinse uşor cu o labă.

—Fir roşu. Da. Exact. Chiar când te gândeşti că viaţa din închisoare nu poate fi mai bună, apare un şoarece.

Capitolul 47. N—AM DE ALES

Despereaux stătea tremurând pe scară. Firul dispăruse, cu siguranţă. Nu—l putea auzi. Nu—l putea vedea. Ar fi trebuit să—l lege de el când avusese ocazia. Dar acum era prea târziu.

Despereaux înţelese brusc situaţia îngrozitoare în care se afla. Era un şoarece de cincizeci de grame, singur în întuneric, într—o închisoare—labirint, plină de şobolani. Nu avea nimic cu care să se apere, în afara unui ac de cusut. Trebuia să găsească o prinţesă. Şi, după ce o găsea, trebuia să o salveze.

—E imposibil, i se adresă el întunericului. N—am să reuşesc. Stătu nemişcat.

—Am să mă întorc, spuse. Dar nu se mişcă.

—Trebuie să mă întorc. Făcu un pas înapoi.

—Dar nu pot să mă—ntorc. N—am de ales. N—am de ales. Făcu un pas înainte. Apoi încă unul.

—N—ai de ales, îi bătea inimioara, n—ai de ales, n—ai de ales, n—ai de ales.

La baza scărilor, şobolanul Botticelli stătea aşteptând, iar când Despereaux păşi de pe ultima treaptă pe podeaua închisorii, Botticelli îl întâmpină de parcă i—ar fi fost prieten de—o viaţă:

—Hei, spuse Botticelli, aici erai. Exact. Te aşteptam! Despereaux văzu umbra întunecată a unui şobolan, întruchipând temerile sale cele mai negre, ieşind, în sfârşit, din întuneric, spre a—l întâmpina.

—Bine—ai venit! Bine—ai venit! spuse Botticelli. Despereaux îşi duse lăbuţa la ac.

—Vai, spuse Botticelli, eşti înarmat. încântător! Ridică labele.

—Mă predau. Da, sigur, mă predeau.

—Eu... spuse Despereaux.

—Da, spuse Botticelli. Tu.

Îşi luă medalionul din jurul gâtului. începu să—l legene înainte şi—napoi.

—Te rog, continuă.

—Nu vreau să—ţi fac rău, spuse Despereaux. Trebuie doar să trec pe lângă tine. Sunt... în misiune.

—Serios? spuse Botticelli. Un şoarece în misiune. Medalionul se legăna înainte şi—napoi, înainte şi—napoi.

—Ce misiune?

—Misiune de salvare a prinţesei!

—Prinţesa, spuse Botticelli, prinţesa, prinţesa! Toate se—nvârt în jurul prinţesei în zilele astea. Ştii, oamenii regelui au fost aici, jos, s—o caute. N—au găsit—o. Nici nu mai trebuie să zic. Dar acum a venit un şoarece. Într—o misiune de salvare a prinţesei.

—Da, spuse Despereaux.

Făcu un pas în stânga lui Botticelli.

—Cât de înălţător! spuse Botticelli.

Făcu, încet, un pas spre dreapta, blocându—i calea lui Despereaux.

—De ce te grăbeşti, prietene?

—Pentru că, spuse Despereaux, trebuie...

—Da. Da. Trebuie să salvezi prinţesa. Chiar aşa. Dar ca s—o salvezi, trebuie s—o găseşti. Corect?

—Da, spuse Despereaux.

—Ce—ai zice, spuse Botticelli, ce—ai zice dacă ţi—aş spune că eu ştiu exact unde e prinţesa? Ce—ai zice dacă ţi—aş spune c—aş putea să te duc direct la ea?

—Aăă... răspunse Despereaux.

Vocea îi tremura. Laba de pe ac îi tremura şi ea.

—De ce—ai face asta?

—De ce—aş face asta? De ce te—aş ajuta? Ca să... fiu de folos. Să—mi aduc contribuţia la binele omenirii. Ca să ajut la salvarea prinţesei.

—Dar eşti...

—Şobolan, completă Botticelli. Da, sunt şobolan. Şi văd după tremurul vocii tale că zvonurile exagerate cu privire la firea noastră diabolică au ajuns şi la urechile tale mari.

—Da, spuse Despereaux.

—Dacă, spuse Botticelli, legănând medalionul înainte şi—napoi, mi—ai permite să te ajut, mi—ai face

o favoare imensă. Nu numai că aş putea să fac o faptă bună pentru tine şi pentru prinţesă, dar faptele mele vor ajuta la spulberarea mitului care pluteşte în jurul şobolanilor. îmi permiţi să te ajut? îmi permiţi să—mi fiu de folos mie şi neamului din care fac parte?

Dragă cititorule, era acesta oare un şiretlic?

Bineînţeles că da!

Botticelli nu voia să fie de ajutor. Departe de el gândul. Tu ştii exact ce voia Botticelli. Voia ca toţi ceilalţi să sufere. Mai exact, voia ca acest şoricel să sufere. Şi cum să facă asta mai bine?

Păi, ducându—l exact unde voia să ajungă. La prinţesă. Să—l lase să vadă ceea ce—şi dorea să vadă şi, doar apoi, în faţa celei pe care o iubea, Despereaux avea să moară. Şi, la sfârşitul acestui drum, cât de gustos avea să fie şoarecele... condimentat cu speranţă, lacrimi, făină, ulei şi iubire neîmplinită!

—Numele meu, prietene, e Botticelli Remorso. Te poţi încrede în mine. Trebuie să ai încredere în mine. îmi spui cum te cheamă?

—Despereaux. Despereaux Tilling. Despereaux îl privi cu uimire.

—Despereaux Tilling, ia—ţi laba de pe armă. Vino cu mine.

—Vino, vino, spuse Botticelli, dă drumul la ac. Apucă—te de coada mea. Te voi conduce la prinţesă. Pe cuvânt de onoare.

Iubite cititorule, din câte ştii tu, cât valorează cuvântul unui şobolan? Exact.

Nimic Zero. Nul. Nici o ceapă degerată. Dar trebuie să—ţi mai pun o întrebare. Ce altceva putea Despereaux să facă? Ai dreptate din nou. Nimic.

Şi astfel, şoarecele întinse lăbuţa şi apucă şobolanul de coadă.

Capitolul 48. PRINS DE COADA UNUI ŞOBOLAN

Te—ai ţinut vreodată de coada unui şobolan? în cel mai bun caz, ai avea o senzaţie neplăcută, de rece şi umed, ca şi cum ai ţine în mână un şarpe mic şi subţire. In cel mai rău caz, când supravieţuirea ta depinde de şobolan şi când o parte din tine e sigură că eşti condus doar spre propria moarte, şi n—ai decât o coadă de şobolan de care să te agăţi, e o senzaţie oribilă.

Cu toate acestea, Despereaux se ţinea de Botticelli Remorso. Iar şobolanul îl conducea, din ce în ce mai adânc, în închisoare.

Până în acest moment, ochii lui Despereaux se obişnuiseră destul de bine cu bezna, deşi ar fi fost mai bine dacă nu s—ar fi obişnuit, căci lucrurile pe care le vedea îl făceau să se cutremure.

Ce anume vedea el?

Vedea podeaua închisorii presărată cu ghemotoace de blană, bucăţi de fir roşu şi schelete de şoareci. Erau peste tot oscioare albe, sclipind în bezna temniţei. Şi vedea, în canalele închisorii prin care îl conducea Botticelli, şi oase de om, cranii care rânjeau batjocoritor şi oase firave de degete, arătând undeva în sus, spre un adevăr pe care mai bine îl lăsăm nerostit. Despereaux închise ochii.

Dar nu—i folosi la nimic. Vedea, în continuare, ca şi cum ochii i—ar fi fost deschişi: oase mari, ghemotoace de blană, bucăţi de fir, disperare.

—Ha, ha! Exact, râse Botticelii tăind curbe şi cotituri. O, da, exact.

Dacă ceea ce se afla în faţa lui Despereaux era prea oribil pentru a putea fi privit, ceea ce îl urmărea era, probabil, chiar mai rău de atât: şobolani, o armată de şobolani fericiţi, flămânzi, răzbunători, cu nasurile adulmecând în vânt.

—Şoarece! strigă fericit un şobolan.

—O, da, şoarece, fu de acord un altul. Dar încă ceva.

—Supă! strigă un alt şobolan.

—Da, supă, confirmară ceilalţi.

—Sânge! cântă un şobolan.

—Sânge, căzură şi ceilalţi de acord. Apoi, se porniră toţi să cânte:

—Vino aici, şoricelule! Hai, şoricelule, hai la noi! Botticelii le strigă celorlalţi şobolani:

—Al meu! Doamnelor şi domnilor, comoara asta e a mea. Vă rog, vă implor. Nu vă băgaţi peste ce îmi aparţine.

—Domnule Remorso, spuse Despereaux.

Se întoarse, privi în urmă şi văzu şobolanii cu ochii roşii şi zâmbete ameninţătoare. închise iar ochii. Îi ţinu închişi.

—Domnule Remorso! strigă.

—Da? răspunse Botticelii.

—Domnule Remorso, spuse Despereaux. Plângea. Nu se putea abţine.

—Vă rog. Prinţesa.

—Lacrimi! strigară şobolanii. Miroase a lacrimi, şoricelule, miroase.

—Te rog! strigă Despereaux.

—Prietene, spuse Botticelli. Despereaux Tilling, micuţul meu, ţi—am promis. Şi—am să—mi ţin cuvântul.

Şobolanul se opri.

—Priveşte în faţa ta, spuse. Ce vezi? Despereaux deschise ochii.

—Lumină, spuse.

—Exact, spuse Botticelli. Lumină.

Capitolul 49. CE VREI, MIGGERY SOW?

Din nou, iubite cititorule, trebuie să ne întoarcem puţin în timp pentru a putea continua povestea. Trebuie să vedem ce se întâmplase cu şobolanul, cu servitoarea şi cu prinţesa, până să ajungă Despereaux la ei.

Iată ce se întâmplase: Roscuro le conduse pe Mig şi Pea jos de tot, în temniţă, într—o încăpere ascunsă, şi îi arătă lui Mig cum s—o pună în lanţuri pe prinţesă.

—Of, spuse Mig, o să—i fie greu să ia lecţii dacă e legată.

—Fă cum îţi spun, spuse Roscuro.

—Poate, spuse Mig, înainte s—o leg, ar trebui să facem schimb de haine, ca deja ea să fie eu şi eu să fiu prinţesă.

—O, da, spuse Roscuro. Desigur. O idee minunată, domnişoară Miggery. Prinţesă, dă—ţi jos coroana şi dă—i—o servitoarei.

Pea suspină, îşi dădu jos coroana şi i—o dădu lui Mig, iar Mig şi—o puse pe cap, dar coroana alunecă imediat de pe capul ei mic şi se propti, destul de dureros, în urechile ei mari şi chinuite.

—E un lucru cam măricel, spuse, şi destul de dureros.

—Bine, bine, îi răspunse nerăbdător Roscuro.

—Cum arăt? întrebă Mig, zâmbindu—i.

—Ridicol, răspunse el. Să mor de râs, nu alta. Mig rămase pe loc, clipind des.

—Adică n—arăt ca o prinţesă? îl întrebă pe şobolan.

—Ceea ce vreau să spun, zise Roscuro, e că n—ai să arăţi niciodată a prinţesă, indiferent ce fel de coroană ţi—ai pune pe capul ăla mare. Arăţi exact ca o fraieră ce eşti şi cum vei fi mereu. Acum, fă—te utilă şi leag—o pe prinţesă. Timpul de găteli s—a dus!

Mig suspină şi se şterse la ochi, apoi se aplecă să vadă grămada de lanţuri şi lacăte de pe podea.

—Şi acum, prinţesă, spuse el, mă tem că a venit momentul adevărului. Am să—ţi spun acum ce—ţi rezervă viitorul. Aşa cum tu m—ai condamnat la întuneric, te condamn şi eu pe tine la o viaţă aici, în temniţă.

Mig îşi ridică privirea.

—N—o să meargă sus să—mi fie servitoare?

—Nu, spuse Roscuro.

—Atunci, eu n—o să fiu prinţesă?

—Nu, spuse Roscuro.

—Dar eu vreau să fiu prinţesă.

—Nimănui, spuse Roscuro, nu—i pasă ce vrei tu.

După cum ştii, iubite cititorule, Miggery Sow auzise acest lucru de multe ori în scurta ei viaţă. Dar acum, în închisoare, o izbi în plin: şobolanul avea dreptate. Şi, cel mai rău era că, probabil, nimănui nu—i va păsa vreodată.

—Vreau! strigă Mig.

—Şşşş, spuse prinţesa.

—Taci! spuse şobolanul.

—Vreau... suspină Mig. Vreau... vreau...

—Ce vrei, Mig? o întrebă prinţesa cu blândeţe.

—Ăăă? ţipă Mig.

—Ce vrei, Miggery Sow?! strigă prinţesa.

—N—o—ntreba aşa ceva! spuse Roscuro. Taci. Taci!

Dar era prea târziu. Cuvintele fuseseră rostite: în sfârşit, fusese pusă această întrebare. Lumea se opri în loc şi toate creaturile îşi ţinură respiraţia, aşteptând să afle ce—şi dorea Miggery Sow.

—Vreau... spuse Mig.

—Da? strigă Pea.

—O vreau pe mama! strigă Mig, în lumea cufundată în tăcere, care aştepta. *O vreau pe mama!*

—Of, spuse prinţesa şi—i întinse mâna lui Mig. Mig o luă.

—Şi eu o vreau pe mama, spuse prinţesa cu blândeţe. Şi—i strânse mâna.
—Încetează! strigă Roscuro. Leag—o! Leag—o imediat!
—Of, spuse Mig. N—am să fac nimic. Şi nu mă poţi obliga. *Eu* am cuţitul, nu?
Luă cuţitul şi—l ridică.
—Dacă mai eşti întreagă la cap, spuse Roscuro, deşi mă îndoiesc sincer de asta, n—ai să foloseşti instrumentul ăla împotriva mea. Fără mine, n—o să găseşti niciodată drumul afară din închisoare şi—ai să mori de foame aici. Sau o să ţi se—ntâmple ceva şi mai rău, cine ştie...
—Of, spuse Mig, atunci du—ne afară acum sau o să te toc bucăţele.
—Nu, spuse Roscuro, prinţesa o să stea aici în beznă. Şi tu, Mig, o să stai aici cu ea.
—Dar vreau să merg sus.
—Mă tem că suntem blocate aici, Mig, strigă prinţesa, dacă nu cumva şobolanul se răzgândeşte şi se hotărăşte să ne ducă sus.
—Nimeni n—o să se răzgândească aici, spuse Roscuro. Nimeni.
—Of, spuse Mig şi lăsă cuţitul mai jos.

Astfel, şobolanul, prinţesa şi servitoarea rămaseră împreună în închisoare, în timp ce, în afara castelului, soarele răsărea, străbătea cerul şi, apoi, lăsa iar loc nopţii. Rămaseră împreună până ce o lumânare se stinse şi trebuiră să aprindă alta. Rămaseră împreună în temniţă. Şi tot aşa.

Şi, iubite cititorule, ca să fim sinceri, ar mai fi stat şi acum dacă n—ar fi apărut un anumit şoarece.

Capitolul 50. ÎN CARE PRINŢESA ÎŞI AUDE NUMELE

—PRINŢESĂ! strigă Despereaux. Prinţesă, am venit să te salvez.

Prinţesa Pea îşi auzi numele. Privi în sus.

—Despereaux, şopti. Apoi strigă:

—Despereaux!

Cititorule, nimic nu e mai frumos în lumea asta tristă decât să—ţi auzi numele rostit de persoana iubită. Nimic.

Pentru Despereaux, acest sunet merita totul: coada pe care şi—o pierduse, drumul prin închisoare, faptul că ieşise din ea şi apoi revenise.

Fugi spre prinţesă.

Dar Roscuro îi tăie calea.

Prinţesa strigă:

—Vai, nu, şobolanule, te rog! Să nu—i faci rău. E prietenul meu.

Mig spuse:

—Nu—ţi face griji, prinţesă. Salvez eu şoricuţul.

Luă cuţitul de bucătărie. Vru să—i taie capul şobolanului, dar nu nimeri.

—Hopaa, strigă Miggery Sow.

Capitolul 51. CE E MIROSUL ĂSTA?

—Aaaaau! ţipă Roscuro.

Se întoarse să se uite unde fusese coada lui şi, în acelaşi moment, Despereaux îşi luă acul şi îl propti cu vârful ascuţit pe piept, acolo unde ar fi trebuit să—i fie inima.

—Nu te mişca, spuse Despereaux, sau te omor!

—Ha, ha, ha! râse Botticelli de pe margine. Exact. Bătu cu coada în podea, a aprobare.

—Absolut încântător. Un şoarece o să omoare un şobolan. Toate astea—s chiar mai plăcute decât am anticipat. Îmi place la nebunie când vin şoareci în închisoare!

—Lasă—mă să văd, săriră şi ceilalţi şobolani, împingându—se unul pe altul.

—Staţi în spate, le spuse Botticelli, râzând încă. Lăsaţi—l pe şoarece să—şi facă treaba!

Despereaux ţinea acul tremurând, în dreptul inimii lui Roscuro. Şoarecele ştia că, în calitate de cavaler, era de datoria lui s—o apere pe prinţesă. Dar va dispărea întunericul dacă—l ucidea pe şobolan?

Despereaux îşi plecă un pic capul. Şi, cu această mişcare, mustăţile sale atinseră nasul şobolanului.

Roscuro adulmecă.

—Ce e... mirosul ăsta? întrebă.

—Sânge de şoarece! strigă un şobolan.

—Sânge şi oase! strigă altul.

—Simţi miros de lacrimi, spuse Botticelli. Lacrimi şi iubire neîmplinită.

—Exact, spuse Roscuro. Şi totuşi... mai e ceva. Adulmecă din nou.

Şi mirosul supei îi izbi în suflet cu putere, aducându—i aminte de lumină, de candelabru, de muzică, de râsete, de tot, de toate lucrurile pe care, ca şobolan, nu le putea avea niciodată.

—*Supă,* murmură Roscuro. Şi începu să plângă.

—Huooo! strigă Botticelli.

—*Sssss,* sâsâiră ceilalţi şobolani.

—Omoară—mă, spuse şi Roscuro. Se aruncă în faţa lui Despereaux.

—N—o să ţină niciodată. Tot ce mi—am dorit a fost puţină lumină. De asta am adus aici prinţesa, serios, doar pentru puţină frumuseţe... nişte lumină doar pentru mine...

—Te rog, strigă Botticelli, omoară—l! Nenorocitul ăsta nu e un şobolan adevărat.

—Nu, Despereaux, spuse prinţesa. Nu—l omorî.

Despereaux lăsă acul mai jos. Se întoarse şi se uită la Pea.

—Huooo! strigă iar Botticelli. Omoară—l! Omoară—l! Cu toată bunătatea asta o să mi se facă rău. Mi—am pierdut şi pofta de mâncare.

—Of, strigă Mig, fluturând cuţitul. Îl omor eu!

—Nu, aşteaptă! spuse prinţesa. Roscuro, îi spuse ea şobolanului.

—Da? răspunse el.

Lacrimile îi curgeau şiroaie, se furişau pe mustăţi şi picurau pe podeaua temniţei.

Apoi, prinţesa trase aer în piept şi—şi duse o mână la inimă.

Cred, iubite cititorule, că simţea cam ce simţise Despereaux când tatăl lui îl implorase să—l ierte. Adică, Pea înţelesese brusc ce inimă delicată avea, cât întuneric era cuibărit în ea, un întuneric ce se lupta permanent cu lumina. Nu—i plăcea şobolanul. Nu avea să—i placă niciodată un şobolan, dar ştia ce trebuia să facă pentru a—şi salva propria inimă.

Şi iată cuvintele pe care i le spuse duşmanului ei:

—Roscuro, ţi—ar plăcea să mănânci nişte supă? Şobolanul pufni.

—Nu mă chinui, zise.

—Îţi promit, spuse prinţesa, că, dacă ne conduci afară, am s—o pun pe bucătăreasă să—ţi facă supă. Şi o vei putea mânca în sala de bal.

—Apropo de mâncare, strigă unul dintre şobolani, dă—ne nouă şoarecele!

—Da, strigă un altul, dă—ne şoarecele!

—Cine—l mai vrea acum? spuse Botticelli. I s—a stricat gustul cu toată iertarea şi bunătatea asta. Câh! Eu unul am plecat de—aici!

—Supă în sala de bal? o întrebă Roscuro pe prinţesă.
—Da, spuse Pea.
—Serios?
—Serios. Promit.
—Of, strigă Mig. Supa e ilegală!
—Dar supa e bună, spuse Despereaux.
—Da, e bună, spuse Pea. Nu—i aşa? Prinţesa se aplecă în faţa şoarecelui.
—Tu eşti cavalerul meu, îi spuse, cu un ac strălucitor. Şi sunt deosebit de fericită că m—ai găsit. Hai să mergem sus. Hai să mâncăm nişte supă!

Şi, iubite cititorule, au urcat.

Capitolul 52. FERICIŢI PÂNĂ LA ADÂNCI BĂTRÂNEŢI

Dar întrebarea la care aştepţi răspunsul, ştiu eu, e dacă au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. Da... şi nu.

Ce s—a ales de Roscuro? A trăit fericit până la adânci bătrâneţi? Ei bine... prinţesa Pea îi dădu voie să vină în castel, în lumea de deasupra scărilor. Şi îi dădu voie să se plimbe între bezna închisorii şi lumina castelului, de câte ori voia. Dar, din păcate, Roscuro nu ajunse niciodată să aparţină cu totul vreuneia din lumi, aceasta fiind, mă tem, soarta tristă a celor cărora inima li se frânge, ca apoi să se vindece greşit. Dar şobolanul, în căutarea iertării, reuşi să aducă puţină lumină, puţină fericire, în viaţa cuiva.

Cum?

Roscuro, iubite cititorule, îi spuse prinţesei despre prizonierul care avusese, cândva, pânză roşie şi prinţesa aranja ca acesta să fie eliberat. Roscuro îl conduse pe acest om afară din închisoare, la fiica lui, Miggery Sow. Mig, după cum probabil ai ghicit, n—a ajuns prinţesă. Dar tatăl său, pentru a se revanşa pentru ceea ce făcuse, o tratã ca pe o prinţesă tot restul vieţii.

Şi ce s—a ales de Despereaux? A trăit el fericit până la adânci bătrâneţi? Ei bine, nu s—a căsătorit cu prinţesa, dacă la asta te gândeşti. Nici măcar într—o lume atât de ciudată ca aceasta, un şoarece şi o prinţesă nu se pot căsători.

Dar, dragă cititorule, pot fi prieteni.

Şi au fost. împreună, au trecut prin multe aventuri. Cu toate acestea, aventurile lor sunt o altă poveste şi mă tem că povestea noastră se apropie de sfârşit.

Dar, înainte de a pleca, iubite cititorule, imaginează—ţi ceva: imaginează—ţi un rege iubitor şi o prinţesă minunată, o servitoare cu o coroană pe cap, şi un şobolan cu o lingură tot pe cap, toţi adunaţi în jurul mesei din sala de bal. In mijlocul mesei, se află o oală mare cu supă. Pe locul de onoare, chiar lângă prinţesă, stă un şoricel cu urechi mari.

Şi, pândind de după o perdea prăfuită de mătase, privind cu uimire la scena din faţa lor, se află alţi patru şoareci.

—*Mon Dieu,* uite, uite, spune Antoinette. Trăieşte! Trăieşte! Şi pare aşa fericit!

—M—a iertat, şopteşte Lester.

—Fantastic, spune şi Furlough. Incredibil!

—Chiar aşa, adaugă maestrul firului, Hovis, zâmbind. Chiar aşa.

Şi, cititorule, chiar aşa e. Nu—i aşa?

CODA

Îţi mai aminteşti de momentul în care Despereaux era în temniţă şi îi şoptea o poveste bătrânului Gregory, care îl ţinea în palma sa, făcută căuş, aproape de ureche?

Aş fi încântată dacă tu, cititorule, ţi—ai imagina că şi eu sunt un şoricel care îţi spune o poveste — această poveste — şoptită ţie din toată inima mea, pentru a ne elibera — pe mine şi pe tine — din întuneric.

«Poveştile sunt lumină», i—a spus lui Despereaux Gregory, temnicerul.

Cititorule, sper că şi tu ai găsit în această carte lumină.